

شجره زنگنه پیش

شہید همت، خورشید خیر

ناصر کاوه

شہد همت، خورشید خوب ناصر کارا

اللَّهُ الرَّحْمَنُ

شەھىدەت، خۇرىشىدە ئىزىز، ناصر كارلا

سروشناسه: کاوه، ناصر، ۱۳۴۴

عنوان و نام پدیدآور: همت خورشید خیر

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: شهیدان — ایران — بازماندگان — خاطرات

Martyrs — Iran— Survivors — Diaries موضوع:

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ — خاطرات

Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ — Personal narratives موضوع:

رده بندی کنگره:

چاپ: بندی دیوبی:

شماره کتابشناسی ملی:

همت خورشید خیر

نشر:

شابک:

نویسنده: ناصر کاوه

گرافیک و طراح: علی کربلائی

مشاور طرح: مهدی کاوه

حروف نگار: نرگس کاوه

روابط عمومی و پشتیبانی: فاطمه عاقلی

قیمت:

شماره کان:

این کتاب تقدیم می شود

به ائمه معصومین (صلوات الله علیهم اجمعین)

امام خمینی (ره)، شهدا از صدر اسلام تا شهدای انقلاب اسلامی و شهدای

مدافع حرم، امنیت، اقتدار، سلامت و مقاومت

«امام خامنه ای»

رژمنده تا زمانی که خاطراتش را ثبت نکرده، هنوز به تاریخ و آینده و آرمانش بدهکار است. خاطره نویسان جنگ مقتل خوانان دفاع مقدس هستند که، صحنه‌های جنگ را دیدند و نوشتند. اگر این دسته از نویسنده‌گان این کار را انجام ندهند شاید نسل های بعدی حقایق را باور نکنند و کارهای بزرگ در زمان خود خفه شوند، چرا که ترس‌ها، امیدها و فدایکاری‌ها در تاریکی و گمنامی جبهه‌ها اتفاق افتاده که جز خدا هیچ کس از آن خبر ندارد. هیچ کس این حقایق و بهجت‌هایی که رژمندگان هنگام عملیات‌ها داشتند را نمی‌بیند، مگر اینکه جهاد بزرگی رخ دهد و آن ثبت خاطرات برای دیگران است.

فهرست

معرفی مختصر شهید/ ۶

پرشی عاشقانه از زندگی شهید ابراهیم همت / ۱۱

اسطوره/ ۷۹

بازداشت/ ۸۰

همراه با همت / ۸۵

هزار تابوت/ ۸۶

شهید بهمنی/ ۲۶

فحش شنیدن/ ۸۷

اشک حاج همت / ۸۸

خبر شهادت / ۸۹

ماجرای پوتین/ ۹۰

معلم فراری / ۹۳

فرمانده همت / ۹۶

ماه میرفت/ ۹۷

تسلیم / ۹۷

پنهان/ ۹۸

خوش سلیقه/ ۹۸

سردار خانه دار/ ۹۹

شناسایی/ ۹۹

صدای نفسها / ۱۰۰

شکست خط / ۱۰۴

سرلشگر/ ۱۰۹

تا قدس/ ۱۱۰

اورکت / ۱۱۱

روایت خواهر شهید/ ۱۱۲

پرده آخر، شهادت / ۱۱۴

امام خامنه‌ای: شهید همت واقعاً
یک اسطوره است...

سردار قاسم سلیمانی درباره سردار حاج محمد ابراهیم همت می‌گوید:
هر وقت شهید همت به ذهن من
می‌آید، دلم مملو از غصه می‌شود.
او فرمانده لشکر پایتخت بود. اما در
عملیات خیبر در هورالهویزه، آنقدر
رزمندگان لشگرش شهید و مجروح
شدند که به گردان رسید. گردان را
از طلائیه به جزیره مجنون جنوبی
 منتقل کرد و تبدیل به دسته شد.
والله تبدیل به دسته شد... یعنی
قریب به چهل نفر، همت با دسته
ماند و سرانجام خودش به صورت
ناشناس شهید شد...

...سید مرتضی آوینی در رثای حاج
ابراهیم همت گفته بود که ، این
سردار فاتح خیبر، قلعه قلب مرا نیز
فتح کرده است....

کتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه

همت
ابراهیم
شهید

یادگار

شیده همت، خودش بخندید ناصر کارلا

معرفی مختصر شهید حاج محمد ابراهیم همت، فرمانده لشکر ۲۷ حضرت رسول(ص)

من محمد ابراهیم همت متولد، ۱۲ فروردین ۱۳۳۴ هستم . اول از هم ماجرای تولدم را از زبان پدرم برای شما بازگو می کنم ...

می خواستم برم کربلا زیارت امام حسین (ع)... همسرم سه ماهه حامله بود...
التماس و اصرار که منوهم ببر، مشکلی پیش نمی آید. هر جوری بود راضیم کرد. با خودم بردمش کربلا...

اما سختی سفر به شدت مریضش کرد. وقتی رسیدیم کربلا، اول بردمش دکتر...
دکتر گفت: احتمالا جنین مرده. اگر هم هنوز زنده باشه، امیدی نیست. چون علائم
حیات نداره... وقتی برگشتم مسافرخونه، خانم گفت: من این داروها رو نمی خورم!
بریم حرم... هرجوری که می توان منو برسون به ضریح آقا. زیر بغل هاش رو گرفتم
و بردمش کنار ضریح. تنهاش گذاشت و رفتم یه گوشه‌ای واسه زیارت...
همسرم با حال عجیبی شروع کرد به زیارت. بعد هم خودش بلند شد و رفت تا دم
در حرم. صبح که برای فاز بیدارش کردم. با خوشحالی بلند شد و گفت: چه خواب
شیرینی بود. الان دیگه میریضی ندارم. بعد هم گفت: توی خواب خانمی رو دیدم که
نقاب به صورتش بود، یه بچه زیبا رو گذاشت توی آغوشم...

فردا بردمش پیش همون پزشک. بیست دقیقه‌ای معاينه کرد. آخرش هم با تعجب
گفت: یعنی چه؟
موضوع چیه؟

دیروز این بچه مرده بود.

ولی امروز کاملا زنده و سالمه! اونو کجا بردید؟ کی این خانم رو معالجه کرد؟
باور کردنی نیست، امکان نداره!؟...

خانم که جریان رو برash تعریف کرد، ساكت شد و رفت توی فکر...
وقتی بچه به دنیا اوهد، اسمش رو گذاشتیم.، محمد ابراهیم...
"محمد ابراهیم همت"

در سایه محبت‌های پدر و مادرم، دوران کودکی را سپری کردم... این دوران نیز همانند زندگی بسیاری از کودکان هم سن و سال او طبیعی گذشت... با رسیدن به سن ۷ سالگی وارد مدرسه شدم. در دوران تحصیل از هوش و استعداد فوق العاده‌ای برخوردار بودم، به طوری که توجه همه را به خود جلب کردم...

از همان سنین کودکی و هنگام فراغت از تحصیل، به ویژه در تعطیلات تابستان، با کار و تلاش فراوان مخارج تحصیل خودم را به دست می‌آوردم و از این راه به خانواده زحمت‌کش خود نیز کمک می‌کردم...

با شور و نشاط و محبتی که داشتم، به محیط گرم خانواده خود صفا و صمیمت دو چندان می‌بخشیدم... پس از اتمام دوران ابتدایی و راهنمایی، وارد مقطع دبیرستان شدم... در دوران تحصیلات متوسطه، اشتیاق فراوانی به رشته داروسازی داشتم... در سال ۵۲ دیپلم گرفتم و در کنکور سراسری شرکت کردم... عدم موفقیت ام در ورود به دانشگاه نتوانست خلی در اراده ام به وجود آورد...

در همان سال، پس از قبولی در امتحانات ورودی «دانشسرای تربیت معلم اصفهان» برای تحصیل عازم این شهر شدم... ۲ سال بعد، با اتمام تحصیل، به خدمت سربازی رفتم... در همین مدت توانستم با برخی از جوانان روشنفکر و انقلابی مخالف رژیم ستم شاهی آشنا شود و به تعدادی از کتاب‌هایی که از نظر ساواک و دولت آن روز ممنوعه به حساب می‌آمد، دست یابم.... مطالعه آن کتاب‌ها که به طور مخفیانه و توسط برخی از دوستان برایم فراهم می‌شد، تاثیری عمیق و سازنده در روح و جانم گذاشت و به روشنایی اندیشه‌ام کمک شایانی کرد... در سال ۵۶، پس از بازگشت به زادگاه و آغوش گرم و پرمهر خانواده ام، شغل معلمی را برگزیدم...

رفتم در روستاهای محروم و طاغوت‌زده مشغول تدریس شدم و به تعلیم فرزندان این مرز و بوم همت گماشت...

ناگفته نماند که، در روزگار معلمی، با تعدادی از روحانیون متعدد و انقلابی آشنا شدم و در اثر همنشینی با علمای اسلامی مبارز، با شخصیت ژرف حضرت امام خمینی آشنایی بیشتری پیدا کردم و نسبت به آن بزرگوار معرفتی عمیق در وجود خود ایجاد کردم...

همین امر سبب شد که در چندین نوبت از طرف ساواک احضار بشم... ولی به همه آن اخطارها بی‌توجه و بی‌اعتنای بودم... با گستره شدن امواج خروشان انقلاب، فعالیتهای سیاسی خودم را علنی کردم....

البته "ريا" نشه در پیشاپیش صفوف تظاهرکنندگان و سفر به شهرهای اطراف برای دریافت و نشر اعلامیه‌های امام و ضبط و تکثیر نوارهای سخنرانی ایشان و سایر پیشگامان انقلاب، خاطراتی نیست که به سادگی از اذهان مردم شهر و اعضاء خانواده و دوستانم محو شود... وقتی انقلاب به ژئ رسید و اماکن اطلاعاتی ساواک شهرضا به دست مردم انقلابی فتح شد، پرونده سنگینی از خودم به دست آمد...

در این پرونده بیش از بیست گزارش و خبر مكتوب در تایید نقش حقیر در صحنه تظاهرات و شورش علیه رژیم شاه به چشم می‌خورد که در صورت عدم پیروزی انقلاب، مجازات سنگینی برآم تدارک دیده می‌شد...

تیمسار «ناجی»، فرمانده نظامی وقت اصفهان، دستور داده بود که هر جا منو دیدند با گلوله مورد هدف قرار بدهند... در تشکیل سپاه پاسداران قمشه نیز نقش چشمگیری داشتم...

پس از پیروزی انقلاب، همت در تشکیل کمیته انقلاب اسلامی شهرضا نقش مهمی ایفا کرد، مدتی بعد هم مسئولیت روابط عمومی سپاه شهرضا را به عهده گرفت، همچنین اواخر سال ۱۳۵۸ با هدف اجرای فعالیت‌های فرهنگی، به خرمشهر و سپس بندر چابهار و کنارک در استان سیستان و بلوچستان عزیمت کرد.

به دنبال غائله کردستان، به شهرستان پاوه عزيمت کرد و مسؤوليت روابط عمومي سپاه آن جا را به عهده گرفت. پس از يك سال خدمت در کردستان، به همراه حاج احمد متوليان، به مكه مشرف شد. با شهادت ناصر کاظمي به فرماندهی سپاه پاوه منصوب شد و تا آغاز جنگ تحميلى در اين سمت باقى ماند.

همت در عمليات های فتح المبين و بيت المقدس هم رئيس ستاد تيپ ۲۷ بود، همچنين از عمليات رمضان در ۲۳ تير ۱۳۶۱، فرماندهی تيپ ۲۷ محمد رسول الله(ص) به عهده اش گذاشته شد.

در سال ۱۳۶۱ همت عمليات مسلم بن عقيل(ع) را از سنگر فرماندهی قرارگاه ظفر، هدايت کرد. در عمليات های والفجر مقدماتي و والفجر ۱ نيز در سمت فرمانده سپاه ۱۱ قدر، لشکرهای ۲۷ محمد رسول الله(ص)، ۳۱ عاشوراء، ۵ نصر و تيپ ۱۰ سيدالشهداء(ع) را فرماندهی کرد. در عمليات های والفجر ۳، والفجر ۴ و خير هم فرماندهی لشکر ۲۷ به طور مستقيم به عهده او بود.

سرعت عمل و صلابت رزمندگان لشکر ۲۷ تحت فرماندهی او در عمليات والفجر چهار و تصرف ارتفاعات کاني مانگا هرگز از خاطرهها محو نمی شود.

اوج حماسه آفريني اين سردار بزرگ در عمليات خير بود. شهيد همت در جريان عمليات خير به برادران گفته بود: «باید مقاومت کرده و مانع از بازپسگيري مناطق تصرف شده، توسط دشمن شد. يا همه اينجا شهيد ميشويم و يا جزيره مجنون را نگه ميداريم.» رزمندگان لشکر نيز با تمام توان دربرابر دشمن مردانه ايستادگي کردند. حاجي جلو رفته بود تا وضع جبهه توحيد را از نزديک بررسی کند، که گلوله توپ در نزديکي اش اصابت ميکند و اين سردار دلاور به همراه معاونش، شهيد اکبر زجاجي، دعوت حق را لبيک گفتند و سرانجام در ۱۷ اسفند سال ۱۳۶۲ در عمليات خير به لقاء خداوند شتافتند.

"از طرف من به جوانان بگوئید چشم شهیدان و تبلور خونشان
به شما دوخته شده است به پا خیزید اسلام را و خود را
دریابید نظیر انقلاب اسلامی ما در هیچ کجا پیدا نمی شود..."

كتاب زندگي به سبک شهداء، ناصر کاووه
برشي از زندگي شهيد حاج ابراهيم همت
فرمانده لشگر محمد رسول الله (ص)،

حہت ابراهیم سکھر

شہد حہت، شہد حہت شہد حہت ناصر کارلا

برشی عاشقانه از زندگی شهید ابراهیم همت، از زبان همسرش

صدای ابراهیم را می شنیدم می ترسیدم... خودش هم بعدها گفت : همین حس را داشته وقتی مرا میدیده، یا صدام را می شنیده. حس من فقط این نبود....

من ازش بدم می آمد. نه به خاطر این که به من گفت : مگر یاسین توی گوشم می خوانده. این هم خب البتنه هست... ولی چیز دیگری هم هست. که بعد از آن همه دعوا واسطه بفرستد برای خواستگاری... باید خودش حدس میزد که بش می گویم، نه... باید می فهمید که خواستگاری از من توهین است... یعنی من هم حق دارم مثل خیلی های دیگر برای شهید شدن آمده باشم و به خاطر آن، آمده باشم پاوه... .

ازش بدم آمد که همه اش سر راهم قرار می گرفت، همه اش می آمد خواستگاری ام، همه اش مجبور می شدم آرام و عصبی و گاهی با صدای بلند بگویم ”: نه“ ... یا نه، اگر بهش گفتم آره، باز سر عقد ازش بدم بباید، که چرا باید همه چیز را برای خودش بخواهد... حتی مرا، حتی شهید شدن خودش را... باورتان می شود آن لحظه ائی که بی سر دیدمش بیشتر از همیشه ازش بدم آمد؟...

خودش نبود ببیند یا بشنود چطور می گوییمش بی معرفت، یا هر چیز دیگر، تا معرفت به خرج بدهد، بباید مرا هم با خودش ببرد... قارمان این را می گفت. که اگر هم رفتیم با هم برویم. تا آن روز که آتش به جانم زد، گفت : ”دلم خیلی برات تنگ می شود، زیلا، اگر بروم، اگر تها بروم“...

می گفت : می رود، مطمئن است، زودتر از من، تا صبوری را کنار بگذارم، بگوییم : ”تو شهید نمی شوی، ابراهیم.... تو پدر منی، مادر منی، همه کس منی... خدا چطور دلش می آید تو را از من جدا کند؟ ابراهیم مرا؟ ابراهیم مهدی را؟ ابراهیم مصطفی را؟ نه، نگو... خدای من خیلی رحمان است، خیلی رحیم است. نمی گذارد تو.... خردداد ۵۹ بود به گمانم... روز اول، از راه رسید، خسته و کوفته بودیم، که آمدند

خبر دادند مسئول روابط عمومی سپاه پاوه گفته: تمام خواهر ها و برادر های اعزامی باید بعد از نماز بیایند جلسه داریم... آن روز بهش می گفتند: "برادر همت" ... فکر کردم باید از کردهای محلی باشد. با آن پیراهن چینی و شلوار کردی و گیوه ها و ریشی که بیش از حد بلند شده بود....

اگر می دانستم تا چند دقیقه ی دیگر قرار است ازش توهین بشنوم یا ازش متنفر بشوم، شاید هرگز به دوستم نمی گفتم: "توی کرد ها هم انگار آدم خوب هم پیدا می شود..." آن روز آمد سر به زیر وارام و گاهی عصبی، گفت:

منطقه حساس است و سنی نشین و ما باید حواس مان باشد که با رفتار و کردارمان حق نداریم اختلافی بین سنی و شیعه درست کنیم... همه با سکوت تاییدش کردیم.... گفت: "مهمان هم داریم. او روحانی سنی بود".

حرف هایی گفته شد و بحث کرده شد. نتوانستم بعضی هاشان را هضم کنم... وارد بحث شدم، موضع گرفتم. مقبول نمی افتاد. ابراهیم عصی شده بود. چاره نداشت که بهم برگردد. اما نمی شد، نمی توانست. من هم نمی توانستم. یعنی فکر می کردم نباید کوتاه بیایم. تا جایی که مجبور شدم برای اثبات حرفم قسم بخورم. به کی؟ به حضرت علی علیه السلام... مهمان بلند شد ناراحت رفت. ابراهیم خون خونش را می خورد. نتوانست خودش را کنترل کند. فکر کنم حتی سرم داد زد، وقتی گفت: "مگر من تاحالا یاسین توی گوش شما می خواندم؟

این چه وضع حرف زدن با مهمان است؟...

من هم مهمان بودم. خبر نداشت خانواده ام راضی نبودند بیایم آنجا. و بیشتر از همه پدرم. که ارتشی بود و اصلا آبش با این چیزها توی یک جوی نمی رفت. خبر نداشت آمدنی راه مان را گم کرده بودیم و خسته بودیم و خستگی مان حتی با آن نان و ماست هم در نرفت... خبر نداشت توبه هایم را کرده بودم و حتی وصیتname ام را

هم نوشته بودم.... آن وقت او داشت به خودش حق می داد، جلوی همه سر من داد بزند و یاسین را به سرم بکوبید... بلند شدم آمدم بیرون... یادم می آید، جنگ شروع شده بود، از طرف دانشگاه برامان اردو گذاشتند. قرار بود برویم مناطق مختلف با جهاد سازندگی و واحد های فرهنگی سپاه همکاری کنیم. ما را فرستادن کردستان. راننده خواب الود بود و راه راعوضی رفت. رسیدیم کرمانشاه. گفتند نیروها باید تخلیه شوند. سندج شلoug بود و پاوه تازه به دست دکتر چمران آزاد شده بود و همه چیز نا آرام.

مرا با شش پسر و دختر دیگر فرستادند پاوه... همه مان دل مان کردستان بود. که ابراهیم آمد آن جور زد غرورم را شکست. همان جا قصد کردم سریع برگردم بروم اصفهان... اما نمی شد، نمی توانستم. غرورم اجازه نمی داد. سرم را گرم کردم به کارهایی که به خاطرش آمده بودم...

مارا به اسم نیروی فرهنگی و هنری اعزام کرده بودند به کردستان تا برای مردم کلاس خیاطی و گلدوزی و قرآن و نهضت بگذاریم... فرمانده سپاه آن جا ناصر کاظمی بود. و مثل اینکه رسم بود یا شد که بعد از هر پاکسازی امثال ماهها بیایند آن جا یا هر جا و کنار مردم باشند. فاصله بین مردم زیاد بود و آمدن ما شده بود یک جور خودسازی برای خودمان. آن هم کجا؟ ... در ساختمانی که تازه به دست دکتر چمران آزاد شده بود و اصلاً امنیت نداشت. داخل ساختمان راهرویی بود و دو طرفش چند اتاق بیرون که اصلاً دیوار نداشت.

یک طرفش خیابان بود و طرف دیگر شبانه. تازه بعدها دیوار کشیدند دور ساختمان. جاده ها مین گذاری بود و کمین ها زیاد. شهید زیاد داشتیم. نا امنی بیداد می کرد در شهر ها و روستاهای اطراف، و پاوه اصلاً امن نبود. بوی اصفهان دیوانه ام کرده بود و نمی شد رفت. حتی فکرش را هم نمی کردم روزی برسد که ابراهیم باید بهم بگوید؟ از همان جلسه، بعد از آن دعوا، یقین کردم باید بیایم خواستگاریت، نباید از دست بدhem”.

می خواستیم پاوه نمایشگاه بزنیم . من بودم و ابراهیم و خواهر ناصر کاظمی و راننده . هنوز نه از خواستگاری و نه از ازدواج خبری نیواد از کنار مزارعی رد شدیم که داشتند در آن گوجه می چیدند . به راننده گفت نگه دار . پیاده شد رفت یک ظرف گوجه گرفت، شست آورد، فقط تعارف کرد به من . یعنی اول تعارف کرد به من برنداشتم . اخم هم کردم . به دوستم گفتم من پوسترها را انتخاب میکنم، تو ببریده به ایشان . نگاهش هم نکردم . بعدها بهم گفت به خودم گفتم اگر هم راضی بشود ، می گوید اول باید یک سیلی بزنم بهش تایین دلم خنک شود، از بس که قد بودی و آدم ازش می ترسید . در راه نodusه، رفت یک کمی انجیر و گلابی و ... خرید . رفت همه شان را شست و آمد نشست جلوی ماشین و میووه ها را داد و عقب گفت، خواهه را یک مقدارش را بردارند، بقیه اش را بدنهند جلو . خندیدم گفتم نه، شما یک مقدارش را بردارید بقیه اش را بدھید عقب ... دستش را خوانده بودم، همه می دانند آنکس که اول برمی دارد کم برمی دارد ... بعدها بهم گفت بابا تو دیگه کی هستی . من فکرمنی کردم فقط خودم تیزم . نگو تو هم بله . یادش آوردم که تو هم دست کمی از من نداری . چون کاری کردی که بالآخره بنشینم پای سفره ی عقدت و من هم بگوییم بله . منصف باش حالا تو بگو . کی زرنگ ترسست؟

کتاب زندگی به سبک شهدا، ناصر کاوه راوی: همسر شهید همت

مُحَمَّدٌ ابْرَاهِيمٌ سَعْد

یادگاری ادراک

شہد، خورشید خین ناصر کارا

شانس آوردم کلاس ها شروع شد و سرگرم کار. استقبال از کلاس ها آنقدر زیاد بود که ناصر کاظمی زنگ زد و خواهرش هم باید آنجا. هر وقت غذا میآمد، یانشريه خاصی می رسید، یا خبر خاصی که همه باید می فهمیدیم، ابراهیم تنها کسی بود که خودش را مقید کرده بود ما اولین کسانی باشیم که غذا می خوریم یا خبر هارا می خوانیم و می شنویم... اگر تنها بودم هیچ وقت نشد دم در اتاق باید.

و من هم اصلا به خودم اجازه نمی دادم بروم و بگوییم غذا می خواهم یا چیز دیگر... یک بار که سفر دوست هام به مناطق طول کشید، سه روز تمام فقط نان خشک گونی های اتاق مان را خوردم. تا اینکه دوستی آمد (خواهر ناصر کاظمی). دید در چه حالی ام. بلند شد رفت از ساختمان فرماندهی برای غذا گرفت آوردن خوردم. تا یک کم جان گرفتم. ولی سر نزدن ابراهیم و غذا نیاوردنش بعضی شده بود برای که نمی توانستم بفهممش...

آمدن یا نیامدنش، هر دوش، برای زجر آور بود. اما به چه قیمتی؟؛ به قیمت جانم؟؛ برای مساله شده بود. به خودش هم بعدها گفتم. گفتم: "نه، از گشنگی داشتم می مردم. " گفت: "ترجیح می دادم تا تو تنها آنجا تو آن اتاق هستی آن طرف ها آفتایی نشوم. " من هم نمی خواستم ببینم. اما نمی شد. نصف شب ها اگر دخترک های بومی و سنی منطقه می آمدند اتاق ما، یا من اگر بلند می شدم برای وضو و نماز و دعا، تنها اتفاقی که چراغش را روشن می دیدیم، اتاق ابراهیم بود.

یا صبح سحر، گرگ و میش، تنها کسی که بلند می شد محوطه را جارو می کشید. آب می پاشید، صبحانه می گرفت، اذان می گفت، یا بیدار باش می زد.... فقط ابراهیم بود و او مسئول گروه ما بود، و می توانست این کارها را از کسی دیگر بخواهد. منتهی آن روز ها در نظر من ابراهیم جدی بود و بد اخلاق... او هم مرا این طور می دید... یادم هست، گفتم: هر کس دیگری بود سعی می کرد جیران کند، ولی تو زدی بدتر خرابش کردی.

آن شبی را یادش آوردم که باز آمد سرم داد زد. دیر رسیده بودیم از روستاهای اطراف. خسته هم بودیم. آمدیم توی اتاق خودمان، که دیدیم دو تا دختر دیگر هم به جمع مان اضافه شده‌اند. حدس زدم نیروی جدید باشند.

حرف‌هایی میزدند که در شان خودشان و ما و آنجا نبود. نمی‌دانستم باید چکار کنم. فکر می‌کردم باید تحمل شان کنم، متنها نه تا آن حد که تایید شان کنم. نگاه شان نکردم و نشستم ولی تمام حواسم به آن‌ها بود. توی ساکشان دوربین فیلمبرداری و عکاسی و این چیزها هست...

شک کردم، ولی عکس‌العمل نشان ندادم. تا اینکه از دست یکی شان کاغذی افتاد زمین، دولا شدم کاغذ را بردارم، بدھمش، حتی محترمانه، که کاغذ را از دستم گرفت کشید، پاره کرد، چند تکه اش را خورد. تکه‌ای کوچکی از آن را از دستش گرفتم، آمدم بیرون، به کسی گفتم برو ماجرا را به برادر همت بگویید.

کاغذ را هم دادم بدھد بینند. و گفتم: بگویید اینها کی اند آمده اند توی اتاق ما؟ فرستاد دنبام. نفس نفس می‌زد وقتی می‌گفت: "شما چرا کنترل اتاق خودتان را ندارید؟ نگاهش نکردم. فقط گفتم: چه شده؟

گفت: اینها کی اند که آمدن توی اتاق شما همنشین شدن؟ صدام را بلند کردم گفتم:

این سوال را من باید از شما بپرسم که مسؤول ساختمان هستید نه شما از من!!

گفت: "عذر بدتر از" گفتم: "ما اصلاً اینجا نبودیم که بخواهیم بفهمیم این‌ها کی هستند و چکاره. اعزام شده بودیم روستاهای اطراف".

گفت: "شما باید همان موقع می‌فهمیدید اینها نفوذی اند".

گفتم: "از کجا؟ با آن همه خستنگی؟"

پرخاشگر گفت: "حتماً نقشه بمب گذاری سنت این. باید می‌فهمیدید". چیزی نگفتم و برگشتم برم، که گفت:

“شما باید تا صبح مواظب شان باشید!”

برگشتم عصبی و با تحکم گفتم : “می توانم.”

صدایش رگه های خشم گرفت، گفت:

”این یک دستور است.“

گفتم : ”دستور؟“

گفت : ”از شما بعید است“ !!

گفتم : ”نه نیست.“ .

گفت : ”مگر شما نیامده اید اینجا که شهید بشوید“

گفتم : ”ساده و بی پرده، هیچ کدام از ما جرات می کنیم با اینها تنها باشیم.“ .

فکر کنم در صدایش رنگ خنده شنیدم. گفت : ”شما و ترس؟“

گفتم : ”می توانم و می خواهم با اینها توی یک اتاق همانم.“ .

گفت : ”آهان، پس این است. پس فقط از ترس نیست، شاید از خستگی است.“.

گفتم : ”می توانم بروم؟“

گفت : ”نه“

نمی دانستم توی سرش چه می گذرد.

عصبانی بودم، عصبانی تر شدم وقتی باز سرم داد زد.

فکر می کردم با اسلحه بفرستدم برای نگهبانی از آن ها، که نه، رفت تمام دختر های

ساختمنان را فرستاد توی اتاق خانم سرایداری که آن جا زندگی می کرد.

گفت : ”این طوری خیام راحت تر است.“.

توی دم گفتم : ”من بیشتر.“ و رفت خوابیدم.

ابراهیم را کم میدیدم. صبح ها بعد از تمام کارهایی که باید می کرد، با نیروهای

دیگر می رفت پاکسازی مناطق اطراف. خیلی زود رفت جزو نیروهای نظامی. تا

اینکه من حصبه گرفتم، مثل خیلی های دیگر، به خاطر آلودگی منطقه. حال من از

همه بدتر بود. طوری که رفته بودم توی اغما. همه ترسیده بودند، ابراهیم از همه

بیشتر. دکتر گفته بود : اگر بهتر نشد، باید سریع برسانیدش تهران یا اصفهان. این جا

ماندن ممکن ست به قیمت جانش تمام شود. توی بیمارستان تنها بودم.

... فهرستی را یادم آمد که ابراهیم نشان من داده بود و گفته بود، همه شان به جز یک نفر شهید شده اند. تعدادشان سیزده نفر بود. ابراهیم پایین فهرست نوشت چهارده و جلوش سه تا نقطه گذاشت. گفت: کیه این چهاردهمی؟ گفت: نمی دانم. لبخند زد. نمی خواستم آن لحظه بفهم منظورش از آن چهارده و از آن سه نقطه و از آن لبخند چیست. بعدها یقین پیدا کردم آمده از همه مان دل بکند. چون نرفت مثل هربار بند پوتین هاش را توی ماشین بندد. نشست دم در. با آرامش تمام بندهای پوتینش را بست. بعد بلند شد پرست مهدی را بغل گرفت که با هم برویم به خانم عبادیان سفارش کند ما پیش آنها زندگی کنیم تا بنایی تمام شود. توی راه می خندید به مهدی می گفت: بابا تو روزیه روز داری تپل مپل تر می شوی. فکر نمی کنی این مادرت چطور می خواهد بزرگت کند؟ اصلاً نمی گفت من یا ما. فقط می گفت مادرت. می گفت: اینقدر نخور بابا. خیکی می شوی اذیتش می کنی. باشد؟... می خواست حسابش را صاف کند با تشکرهایی که می کرد یا عذرها یی که می خواست. به من فقط گفت، مثل همیشه، حلالم کن زیلا. خندید و رفت. در را باز کردم. سرما آمد زد توی صورتم. ماشین راه افتاد. چشم هام پراز اشک شدند. به خودم دلداری دادم که برミ گردد. مثل همیشه برミ گردد. آن قدر نماز می خوانم، آن قدر دعا می کنم که برگردد. مگر حرفات دارد برگردد...

كتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه
راوی: همسر شهید همت

ابراهیم شهید

یادداشت

شیده شهدار ندید ناصر کارلا

البته بچه ها می آمدند عیادتم. منتها تنهایی ام پر نمی شد. آن روزها انتظار هر کسی را داشتم جز ابراهیم، دوبار تنها آمد. هیچ وقت نیامد تو، می ایستادم در گزارش می داد، چند نفر کشته شدند، چند نفر اسیر گرفتیم، چه جاهایی آزاد شده، از همین حرف ها. بعد می رفت.

ته دلم می خندیدم. بعدها بهش گفتم:

“مگر من فرمانده ات بودم که سریع می آمدی بهم گزارش می دادی؟؟
می خندیدم.

یکی را فرستاد بباید ازم بپرسد این انگشتتری که دستم است، قضیه اش چی هست.
خیلی بهم برخورد که یک پسر جوان رو فرستاده تا ازم بپرسه، چرا انگشتتر عقیق
دستم است. برخورد تندی کردم.

آن روز ها من از ابراهیم داغ تر بودم، ترجیح می دادم آن جا توی آن منطقه
خطرناک باشم و شهید شوم، تا این که در دنیا بمانم و ازدواج کنم. هر کس پا پیش
می گذاشت جواب همیشگی را می شنید : ”نه.“

از این حرفها خسته شده بودم، صبح یکی از روز های ماه رمضان، مهر همان سال،
بعد از نماز، بدون اینکه به کسی بگوییم، ساکم را برداشتمن رفتم ایستگاه مینی بوس
های کرمانشاه، حرکت کردم به سمت اصفهان.
می خواستم خیلی چیزها را فراموش کنم.

دیگه خیام راحت بود که تا آخر عمر او (ابراهیم) را نمی بینم...
سال شصت بود، که یکی از دوستانم در اصفهان گفت: ”می خواهد برود پاوه“.
گفت : ”چطور می توانم بروم؟“

گفتم : ”برادری هست، به اسم همت، که الان هم فکر کنم آن جاست.
با او قاس بگیری از همه نظر مشکلت را حل می کند. هم از نظر خانه و هم از نظر
کار“. تاکید کردم که اگر رفتنی آنجا از من هیچ حرفی نزنیا. نزد هم.
خود ابراهیم فقط زرنگی به خرج داده بود گفته بود : ”شما را خواهر بدیهیان
معرفی کردید؟؟“

او هم گفته بود: ”بله. شما از کجا فهمیدید؟“

ابراهیم زنگ زد خانه مان.

گفت : "شنیدم قرار است بیاید پاوه؟

دیدم نیامدید، دیر کردید، گفتم شاید خدای ناکردهه.."

گفتم : "نه، کی گفته؟

اصلا همچنین قراری نبوده... .

"گفت: دوستان زنگ زد گفت."

گفتم : "نه، اولاً قرار نیست بیام، بعد هم این که اگر بیام اصلا آن جا نمیام".

توی یکی از جلسه های امور تربیتی یکی از دوستانم از نیمرخ مرا شناخت. آمد و

گفت : "پس چرا نرفتی پاوه؟؟

اگر من بیام تو هم می آیی؟؟"

گفتم : "خانوادت اجازه می دهند؟"

گفت : "به امتحانش می ارزد".

به مادرش گفته بود، می خواهد برود کردستان و مادرش فکر کرده بود، می خواهد

برود شهر کرد و گفته بود : "باشد" ...

بخصوص وقتی شنیده بود من هم همراهش می روم، گفته بود :

بهتر خیام این طوری راحت است. هر منطقه یی استخاره کردم بد آمد، جز کردستان.

به دوست همراهم گفتم : "هر جا به جز پاوه".

می دانستم ابراهیم فرمانده سپاه پاوه شده.

به او گفتم : "می رویم سقز".

گفت : "یعنی اینقدر برات مهمه؟؟"

گفتم : "بله. خیلی".

گفتم : "وقتی رسیدم آموزش و پرورش کرمانشاه و ازت پرسیدند کجا می خواهید

اعزام شوید، فقط بگو سقز. یادت نرده؟؟"

گفت : "نه. رسیدم کرمانشاه، باران زیادی می آمد، رفیم آموزش و پرورش.

پرسیدند : "خب خواهرها دوست دارند کجا اعزام شوند؟" دوستم گفت : "پاوه".

زبانم بند آمده بود، نه به دستم و نه به آن که داشت حکم مان را می نوشت

نتوانستم چیزی بگویم.

حکم را دست مان داد، گفت: مواطن خودتان باشید. به دوستم گفتم:

”مگر من دو ساعت به تو توضیح ندادم نگو پاوه؟“

مگر من زندگی خصوصی ام را برای تو تعریف نکردم که بفهمی برای چی می گوییم
سقز؟ چی شد که گفتی پاوه؟“

گریه می کرد، قسم می خورد، (باور می کنید؟) قسم می خورد که خودش هم متوجه
نشده چرا گفته پاوه.

تمام راه را در آن هوای بارانی و غربی که رنگ می باخت و شبی که می غرید، فقط
گریه می کرد و نمی دانستم چرا.

ساعت ده شب رسیدیم پاوه. ابراهیم نبود. گفتند: ”رفته مکه.“

سفراش کرده بود، اگر آمدیم فلان اتاق را برای ما گذاشته کنار.

اتاق ما را داده بودند به کسانی دیگر، جا نداشتند. مجبور شدند اتاق اداری خود
ابراهیم را بدنهند به ما.

چند روز اتاق دست ما بود، و ما توی یکی از مدارس مشغول کار شدیم. من شده
بودم دبیر پژوهشی.

خبر آمد که ابراهیم از مکه برگشته و حالا دیگر بهش می گویند: ”حاج همت.“

برام مهم نبود، خبر هایی که از عملیات بهم می رسید مهم بود.

و این که برم به مدیر مدرسه پیشنهاد کنم به مناسبت روزی که در پیش داشتیم
(مناسبتش یادم نیست) از مسئولی دعوت کنیم برای بچه ها صحبت کند.

قبول کرد، گفت: خیلی هم خوب است. اتفاقا من یکی رو می شناسم که خیلی هم

خوب حرف می زند.

گفتم: ”کی؟“

گفت: ”فرمانده سپاه پاوه، برادر همت.“

گفتم: ”نه، نه، او نه. او سرش خیلی شلوغ است، من خودم خبر دارم، فرماندار پاوه
فکر کنم بهتر باشد. آره او حتماً بهتر است.“

گفت: ”چه فرقی می کند؟“

گفتم: ”فرق، خب چرا، حتماً دارد.“

باید برویم سراغ کسی که "نه" نشنویم.

من خودم آنجا بودم و دیدم، سرش خیلی کار ریخته. همان فرماندار که گفتم.....
گفت : "باشه، هر چی شما بگید".

نفس راحتی کشیدم.

برنامه را تنظیم کردیم، با فرماندار هم هماهنگ شد.

یک ساعت قبل از شروع برنامه تلفن زندن گفتند : "فرماندار حالشان به شدت بد شده و نمی تواند تشریف بیاورند خدمت شما. معذرت خواستند و گفتند دفعه بعد. " مدیر مان هم زنگ زد به ابراهیم، بدون اینکه با من مشورت کند.

او هم قبول کرده بود بیاید.

نمی خواستم بفهمد من باز آمده ام پاوه.

رفتم توى کتابخانه مدرسه نشستم، که در زیر زمین بود. نمی خواستم ببینمش تا باز حرفی پیش بیاید.

مدیر مدرسه چند بار فرستاد دنبام که "الان مهمان مان می آید. شما توى دفتر باشید تا اگر آمدند بروید پیشواز شان".
سرایدار مدرسه هم هی می آمد، می گفت:
"برادر همت می خواهد بیاید".

نگو فارسی را درست نمی توانسته بگوید و باید می گفت :
"برادر همت آمده اند".

آن قدر رفت و آمد تا اینکه عصبانی شدم، آدمد بالا تا رک و راست بگویم کار دارم
نمی توانم بیایم، یا اصلا نمی آیم...

که دیدم ابراهیم نشسته توى دفتر، با سری از ته تراشیده، لاغر و آفتاب سوخته، و
لبخندی که دیگر پنهانش نمی کرد. بلند شد و سلام کرد، گفت : "خوش آمدم به خانه
خودم پاوه." ... فرداش باز آمد خواستگاری، با واسطه ی خانم یکی از دوستانش.

مثل اینکه داشت براش گران هم قمام می شد. چون واسطه اقام حجت کرد که من
باید یک چیز را از شما پنهان نکنم.

گفتم : "چی را؟"

گفت：“اینکه خیلی ها سر شهید شدن حاجی قسم”خوردند او کسی نیست که ماندنی باشد”

گفتم：“مگر من هستم؟”

گفت：“حالا با این حساب باز هم نمی خواهید با هم حرف بزنید؟”
بر سر دوراهی بودم، که چه بگوییم به ابراهیم. نمی دانست خواب دیدم ابراهیم رفته روی قله ی بلندی ایستاده دارد برای من خانه ای سفید می سازد.
نمی دانست خواب دیده ام رفته ام توی ساختمانی سه طبقه، رفته ام طبقه سوم، دیدم ابراهیم توی اتاق نشسته.

دور تا دور هم خانه هایی چادر مشکی با روبنده نشسته اند.

گفتم：“برادر همت! شما اینجا چکار می کنی؟

برگشت گفت：“برادر همت اسم آن دنیای” من است.
اسم این دنیای من عبدالحسین شاه زید است.

این را آن روزها به هیچ کس نگفتم.

حتی به خود ابراهیم. بعدها، بعد از شهید شدنش، رفتم پیش اقایی تا خوابم را تعبیر کند. چیزی نمی گفت، گفتم：“ابراهیم شهید شده. خیالتان راحت باشد. شما تعبیر تان را بکنید.” گفت：عبدالحسین شاه زید، یعنی ایشان مثل امام حسین علیه السلام به شهادت می رسد.

مقام شان هم مثل زید است، فرمانده لشکر حضرت رسول...“همین طور هم بود. ابراهیم بی سر بود و آن روز ها، در مجموع، فرمانده لشکر ۲۷ حضرت رسول بود.

نمی دانست خواب دیده ام. ابراهیم رفته روی قلهٔ بلندي ایستاده و داره برای من خانه بی سفید می‌سازد. نمی دانست خواب دیده ام... رفتم توی ساختمانی سه طبقه، رفتم طبقهٔ سوم، دیدم ابراهیم توی اتاق نشسته. دورتا دور هم خانم هایی چادر مشکی با روبنده نشسته اند. گفتم: برادر همت! شما اینجا چی کار می‌کنی؟... برگشت گفت: برادر همت اسم آن دنیای من بود. اسم این دنیای من عبدالحسین شاه زیدست. این را آن روزها به هیچ کس نگفتم. حتی به خود ابراهیم. بعدها، بعد از شهید شدنش، رفتم پیش آقایی تا خوابم را تعبیر کند. چیزی نمی‌گفت. یا شانه خالی می‌کرد. گفتم: ابراهیم شهید شده. خیالتان راحت باشد. شما تعبیرتان را بکنید. نه خودم رامعرفی کردم، نه او را، نه موقعیت هردو مان را. گفت: عبدالحسین شاه زید یعنی ایشان مثل امام حسین(ع) به شهادت می‌رسند. مقام شان هم مثل زیدست؛ فرمانده لشکر حضرت رسول(ص). همین طور هم بود. ابراهیم بی سر بود و آن روزها، در مجنون، فرمانده لشکر ۳۷ حضرت رسول(ص)...

کتاب شهدا و اهل بیت، ناصر کاوه
راوی: همسر شهید همت

مَهْمَةٌ اِبْرَاهِيمَ سَعْدَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شہد حمد نے خدا کی سرگرمیوں کا اپنا نام لے لیا

همین خواب بود که نگران ترم می‌کرد. برگشتم رفتم اصفهان، رفتم پیش حاج آقا صدیقین برای استخاره.

آیه سیزده از سوره کهف آمد با این معنی که :“آنها به خدای خود ایمان آورند و ما به لطف خاص خود مقام ایمان و هدایت شان را بیفرودیم.

حاج آقا پایین استخاره نوشته بود که :

بسیار خوب است، شما مصیبت زیاد می‌کشید برای این کاری که می‌خواهید انجام دهید، ولی در نهایت به فوزی عظیم دست پیدا می‌کنید. ”بعدها که ابراهیم می‌گذاشت می‌رفت دیر می‌آمد، بهش می‌گفتمن:

بین استخاره ام چه خوب تعبیر شد، تو نیستی و ما هی باید فراق تو را تحمل کنیم، سختی بکشیم، دلتنگ بشویم. آخرش ولی انگار باید....

می‌خندیدم، یک جور خاصی نگاهم می‌کرد و هیچی نمی‌گفت. او آن دوری همیشگی را دیده بود و من دل به این دوری های چند روزه و چند ماهه داشتم و فکر می‌کردم بالاخره کنار هم زندگی می‌کنیم.

مانده بودم چکار کنم، خسته هم شده بودم. احساس کردم دیگر طاقت ندارم. نیت چهل روزه و دعای توسل کردم.

با خود گفتمن:

“بعداز چهل شب، هر کس که آمد خواستگاری، جواب نه نمی‌شنود.”

درست شب سی و نهم یا چهلم بود که باز ابراهیم آمد خواستگاری.

جواب استخاره را هم می‌دانست. آمده بود بشنوید آره. شنید.

ولی این تازه اول راه بود.

تازه اول راه بود گفتمن:

حالا تعارف را می‌گذاریم کنار می‌رویم سر اصل مطلب.

مطلوب این بود که خیلی از خانواده‌ها راضی نمی‌شدند دخترهایشان را بدنهند به سپاهی یا رزم‌نده، حتی آنها بخیلی ادعا داشتند. و بخصوص خانواده‌ی من.

گفتم «خانواده‌ی من تیپ خاص خودشان را دارند.

به این سادگی ها با این چیزها کنار نمی آیند. اول این که باید راضی شان کنید به این ازدواج. بعد هم این که باید بدانند من اصلاً مهریه نمی خواهم.» گفت «من وقت این جور کارها را ندارم.» عصبانی شدم گفتم: شما که وقت نداری با پدر و مادر من حرف بزنی یا راضی شان کنی بیخود کرده ای آمده ای ازدواج کنی، همینجا قضیه را قامش می کنیم. مرا به خیر و شما را به سلامت...

بلند شدم سریع بروم از اتاق بیرون، که برگشت گفت «من گفتم وقت ندارم، نگفتم که توکل هم ندارم. شما نگذاشتید من حرفم قام شود.» ازم خواهش کرد بگیرم بنشیم. نشستم.

گفت «خطبه‌ی عقد من و شما خیلی وقت است که جاری شده.» نفهمیدم. گذاشتم باز به حساب بی احترامی.... گفت: «توی سفر حجم، در تمام لحظه‌هایی که دور خانه‌ی خدا طواف می کردم، فقط شما را کنار خودم می دیدم. آنجا خودم را لعنت می کردم.

به خودم می گفتم این نفس پلید من ست، نفس اماره‌ی من ست، که نمی گذارد من به عبادتم برسم. ولی بعد که برگشتم پاوه دید متنان به خودم گفتم این قسمتم بوده که... نگاهم کرد... گفتم: من سر حرف خودم، در هر حال، هستم.

راضی کردن خانواده‌ام با شما، حرف آخر.» یک ماه بعد آمد رفت خانه‌مان، بعد از عملیاتی سخت، که عده‌یی از بچه‌های اصفهان در آن شهید شده بودند. با آمبولانس آمد، خسته و خاکی و خونین، به خواستگاری کسی که خانه هم نبود. رفته بود پاوه.

به ابراهیم گفته بودند: این دختر خواستگار زیاد داشته.

اصلاً پا توی اتاق نگذاشته که بخواهد حرف بزند. جواب که، چه عرض کنیم والله. گفته بوده شاید این بار با دفعه‌های قبل فرق داشته باشد.

گفته بودند «نیستش که الان.» گفته بوده بزرگترهاش که هستند. رضایت شما هم برای من شرط است.

گفته بودند ولی اصل ماجرا اوست نه ما که بیاییم مثلًا چیزی بگوییم.

گفته بوده خدای او هم بزرگ است. همین طوری که خدای من.
مادرم می گفت: نمی دانم چرا نم شدیم، یا بدقلقی نکردیم، یا جواب رد ندادیم، من
اصلًا آماده شده بودم بگوییم شرط اول مان این است که داماد سپاهی نباشد، واقعًا
نمی دانم چرا این طور شد. شاید قسمت بوده.

فکر کنم یک روز قبل از عقد بود که ابراهیم بهم گفت:
اگر اسیر شدم یا مجروح باز هم حاضرید کنار من زندگی کنید؟
گفتم: من این روزها فقط فهمیده ام که آرم سپاه را باید خونین ببینم.
نگاهم کرد، در سکوت، تا بگوییم: من به پای شهادت شما نشسته ام. می بینید؟
من هم بلدم توکل کنم. اما اصلاً مراسم نداشتم، من بودم و ابراهیم و خانواده
هامان، یک حلقه خریدیم، کوچک ترینش را، به هزار تومان. ابراهیم حلقه نخواست.
از طلا و پلاتین واین چیزها خوشش نمی آمد.

نه که خوشش نیاید. به شرع احترام می گذاشت. گفت: اگر مصلحت بدانید من فقط
یک انگشت عقیق بر میدارم. به صد و پنجاه تومان.

پدرم بعد خرید گفت: «تو آبروی ما را بردی» گفتم: چرا؟ چی شده مگر؟
گفت: کی شنیده تا حالا برای داماد فقط یک انگشت عقیق بخرند؟ گفت: می خندند
به آدم. ابراهیم زنگ زد خانه. مادرم عذر خواست، گوشی را داد به پدرم.

پدرم گفت: شما بروید یک حلقه ای آبرودار بخرید بیاورید بعد بیایید با هم صحبت
می کنیم. ابراهیم گفت: این از سر من هم زیاد است، آقای بدیهیان. شما فقط دعا
کنید من بتوانم توى زندگی مشترکم حق همین انگشت را هم درست ادا کنم.
بقیه اش دیگر کرم شمامست و مصلحت خدا. خودش کریم است.» به همین انگشت هم
خیلی مقید بود ابراهیم که حتی باید دستش باشد.

طوری که وقتی شکست، فکر کنم توى عملیات خرمشهر، رفت با همان عقیق و با
همان مدل یکی دیگر خرید، دستش کرد آورد نشانم داد.

خندیدم گفتم: «حالا چه اصراری است که این همه قید و بند داشته باشی؟»
گفت: «این حلقه سایه‌ی یک مرد یا یک زن است توى زندگی مشترک هردوشان، من
دوست دارم سایه‌ی تو همیشه دنبال من باشد. این حلقه همیشه در اوج تنها‌ی ها
همین را یاد من می آوردد.

قرار خرید و عقد گذاشته شد. در روز خرید، یک حلقه طلا برآم خرید و خودش هم یک انگشت را عقیق انتخاب کرد، به قیمت صد و پینجاه تومان آن شب وقتی پدرم قیمت انگشت، ابراهیم را فهمید، ناراحت و عصبانی شد و گفت: این دختر آبرو برای ما نگذاشته است... به همین خاطر، وقتی که ابراهیم به خانه ما زنگ زد، پدرم به مادرم گفت که از ایشان بخواهیدیک حلقه‌ی بی بهتر بخورد. ولی او در جواب گفت: حاج آقا! من لیاقات این حرف‌ها را ندارم. شما دعا کنید که بتوانم حق همین را هم ادا کنم. دو روز بعد، ربيع الاول بود و به خاطر میمنت و مبارکی آن، قرار شد مراسم عقد در همین روز انجام بگیرد. آن روز، «یک لباس ساده تنم بود و یک جفت کفش ملی به پایم. به ابراهیم هم زنگ زدم و گفتم: وقتی می‌آیی برای عقد، لباس سپاه تن کن.» گفت: «مگر قرار است چه چیزی بپوشم که چنین توصیه‌ای می‌کنی؟!» وقتی آمد، دیدم لباسی که به تنش کرده، کمی گشاده است و اندازه اش نیست. بعدها متوجه شدم که چون خودش لباس نو سپاه نداشته، لباس برادرش را پوشیده است. به اتفاق خانواده، به منزل یکی از روحانیون شهرفتیم و خطبه عقدمان خوانده شد. روز بعد دوباره عازم منطقه بود. قبل از حرکت برس مزار شهدا رفتیم. بعد از زیارت قبور شهدا گوشاهای نشستی و گریه کرد. البته نمی‌دانست جایی که همت نشسته بعدها محل دفنش او خواهد شد. بعد از زیارت قبور شهدا، هر دو با هم عازم منطقه شدیم...

کتاب زندگی به سبک شهدا، ناصر کاوه راوی: همسر شهید همت

ابراهيم
سعید

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شہدرا نزد کشمکش

و من گاهی محتاج میشوم که یادم بیاورد. میفهمی محتاج شدن یعنی چه؟

بعدها که از روز خرید حرف می زدیم می گفت:

«هر بار که شما می گفتی این را نمی خواهم آن را نمی خواهم، یا مراعات جیب مرا می کردی اگر چیزی می خواستی، خدا را شکر می کردم و با خودم می گفتم این همان کسی است که سالها دنبالش می گشتم و پیداش نمی کردم.

آن روزها مد بود ماها سارافون پوشیم. حالا مانتو مدد است. سارافون سرمه بی ام را پوشیدم، با یک جفت کفش ملی، و یک روسری مشکی به جای مقنعه های الآن.

زن برادرش آمد روسری کرمش را داد به من گفت:

این را سرت کن که شگون داشته باشد!

ابراهیم رفته بود مادرش را از شهرضا بیاورد. زنگ زد خانه مان احوابم را بپرسد و این که کم و کسری دارم یا نه.... گفتم «نه». گفتم «فقط یادتان باشد شما هم باید با لباس سپاه بیایید توانی مراسم عقد!».

خندید گفت «مگر قرار بود با لباس دیگری بیایم؟» آمد، ولی لباس معلوم بود براش بزرگ است. گفتم «مال کیه؟» گفت: لباس های خودم خیلی کهنه بود.

راست می گفت. هنوز هم دارم شان. کهنه شان را به یادگار نگه داشته ام.

گفت: از برادرم گرفته ام. قرض فقط. شلوارش را گتار کرده بود، با پوتین واکس زده، حاضر و آماده. انگار همین الان بخواهد بلند شود برود جبهه؟ عقد ما روز بیست و دوم دی ماه سال صحت بود، یا به عبارتی هفدهم ربیع الاول، روز تولد پیغمبر. برای عقد رفتیم خانه ی آقای روحانی، که بعد امام جمعه ی اصفهان شدند. من قبلش اصرار داشتم، اگر می شود برویم خدمت امام.

تنها خواهشم از ابراهیم همین بود. گفت:

هر کاری هر چیزی بخواهید دریغ نمی کنم از تان.

فقط خواهشم این ست که نخواهید لحظه یی عمر مردی را صرف عقد خودم بکنم که کارهای مهمتری دارد...

من نمی توانم سر پل صراط جواب این قصورم را بدهم.

گفت: مادر جان! شما غصه مرا نخور... خانه من عقب ماشینم است. پرسیدم: یعنی چه خانه‌هات عقب ماشینت است؟... گفت: جدی می‌گوییم؛ اگر باور نمی‌کنی ببین!... همراهش رفتم. در عقب ماشین را باز کرد. وسایل مختص‌ری را توى صندوق عقب ماشین چیده بود: سه تا کاسه، سه تا بشقاب، سه تا قاشق، یک سفره پلاستیکی کوچک، دو قوطی شیرخشک برای بچه و یک سری خرد ریز دیگر. گفت: "این هم خانه من... می‌بینی که خیلی هم راحت است..." گفتم: آخه این طوری که نمی‌شود... گفت: دنیا را گذاشته‌ام برای دنیادارها، خانه هم باشد برای خانه دارها!!...

کتاب زندگی به سبک شهدا، ناصر کاوه
برشی از زندگی شهید حاج ابراهیم همت
فرمانده لشکر محمد رسول الله (ص)،
راوی مادر شهید

حَمَّـةٌ إِبْرَاهِيمٌ شَهِيدٌ

با مهندس احمدزاده

شَهِيدٌ شَهِيدٌ شَهِيدٌ نَاصِرٌ كَارَلَـ

آن روزها ما شور و حال عجیبی داشتیم، جوانی بود و خیلی چیزهای دیگر، پدرم روی مهریه اصرار داشت....

کوتاه هم نمی آمد. به ابراهیم گفتم: مگر قرار نبود شما با هم صحبت کنید؟ گفت: آخر خوب نیست آدم بباید به پدر عروسش بگوید من می خواهم دختر تان را بدون مهریه عقد کنم.

چرا چنین چیزی از من خواستی؟
به پدرم گفت من جفت خودم را پیدا کرده ام، آقای بدیهیان، به خاطر پول و مادیات هم از دستش نمیدهم. هرچی شما تعیین کنید من قبول دارم.
پاش را هم امضا می کنم پدرم نگاهی به من کرد و ابراهیم و همه سکوتش طولانی شد. ابراهیم گفت:
این حرف را با تمام وجودم گفتم. مطمئن باشید.

پدرم گفت: «هر طور خودتان صلاح میدانید. من دیگر اصرار به چیزی نمیکنم». مهریه تعیین شد. خطبه ی عقد را خواندند. فقط همین....
مادر ابراهیم آمد به پدرم گفت: این ها می خواهند بروند کردستان، اگر اجازه بدھید دختر تان امشب بباید خانه ی ما.
پدرم اجازه داد.

همه رفتیم خانه شان....
نمی دانید آن شب ابراهیم چه حالی داشت.
همه اش نوحه می خواند، گریه می کرد.
همان «کربلا یا کربلا» را، قرآن هم میخواند، فقط سوره ی یاسین را....
سوره را با سوز عجیبی می خواند. طوری که بش حسودی می کردم.
عادتم شد بش حسودی کنم، عادتم شد شوهر خودم نداشتم، عادتم شد رقیب خودم
بدامش، که در مسابقه یی با هم رقابت می کنیم. آخرش هم او جلو زد و برد.....
نژدیکای صبح بود که شروع کرد به خواندن:
تشنه ی آب فراتم، ای اجل مهلت بدھ...

هیچ کس نمی دانست یا نمی توانست حدس هم بزند که ابراهیم سالها بعد، توى جزیره‌ی مجنون، سرش را ترکش بزرگی کنار همین آب فرات قطع میکند و بدنش سه روز بی نام و نشان باقی میماند، تا این که... بگذریم.

صبح، بعد از نماز، به من گفت: «دوست داری امروز کجا برویم؟»
گفتم: بدون این که شک کنم، یا حتی فکر زیاد گلزار شهدا...
همیشه بعد از آن روز می گذاشت من تصمیم بگیرم، چون گفت: خدا را شکر...
گفتم: «چرا؟»

گفت: «می ترسیدم غیر از این بگویی.» صبح خیلی زود راه افتادیم رفیم گلزار شهداء، همان جایی که الان خودش دفن است، کنار خاک یکی از دوستانش، رضا قانع گریه امانش نمی داد
برام از تک تک آن بچه‌ها گفت.

و این که چی سرشان آمد و چطور و کجا و با چی شهید شدند.
بعد راه افتادیم رفیم قم. زیارتمن نیم ساعت طول کشید. اه افتادیم رفیم طرف کردستان. همان پاوه خودمان.
شب بود.

باران می آمد، ابراهیم در قام مسیر کرمانشاه تا پاوه، هر جا که سنگری می دید و نیروهای بومی، پیاده می شد می رفت پیش شان، باهاشون حرف می زد، به حرف شان گوش می داد.

آنها هم که انگار پدرشان را دیده باشند، از نبودن چند روزه او می گفتند و از سنگرهاشان که آب رفته بود و اذیتی که شده بودند و گلایه‌ها.
وقتی آمد نشست توى ماشین دیدم آرام و قرار ندارد، حتی گفت:
تندربر بروم بهتر است.

تا پایمان رسید پاوه، مرا گذاشت توى همان ساختمان و اتاقی که با دوستانم در آن زندگی کرده بودم و خودش سریع رفت سپاه، برای پیگیری سختی‌هایی که بچه‌ها داشتند در آن سنگرها می کشیدند.

فردا ظهر آمد گفت: امروز سمینار فرمانده‌های سپاه است...
باید سریع بروم تهران. اجازه می دهی؟

ابراهیم همت ، که با چشم بسته راهنمای می کرد و ما دخترها از تقوای چشم حرف می زدیم ، کارش به جایی کشید که از من شنید : توازن طریق همین چشم هات شهید می شوی . گفت : چرا ؟ گفتم : چون خدا به این چشم ها هم کمال داده و هم جمال . ابراهیم چشم های زیبایی داشت . خودش هم می دانست . شاید به خاطر همین بود هیچ وقت نمی گذاشت آرام بماند . یا سرخ از اشک دعا و توبه بود یا سرخ از روزها جنگیدن و نخوابیدن . می گفتم : من یقین دارم این چشم ها تحفه بی است که به درگاه خدا خواهی داد . همین هم شد . خیلی از همین دخترها ، می آمدند از من می پرسیند : این برادر همت چکار میکنه که نمی خوره زمین ؟ آخرش هم یادم رفت ازش بپرسم ... شاید یکی از سوال هایی که آن دنیا ازش بپرسم همین باشد . به نظر خودم این خیلی با ارزش است که آدم حق عضوی از بدنش را این طوری ادا کند ، به چهره های مختلف ابراهیم و بخصوص به محبت هایی که فقط شاید به من نشانش می داد ...

کتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه

راوی: همسر شهید همت

A banner with the text "ی: همسر شهید همت" at the top, "مرد ایرانی" in large red script in the center, and "سخن" in red cursive below it. The background features a group of Iranian soldiers in uniform.

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شہدا ہم، نزدِ شہدا نبی، ناصر کارا

ابراهیم رفت. ده روز بعد آمد. ما آنجا، توى کردستان، اصلاً زندگی مشترک نداشتیم. فرصت نشد داشته باشیم. حتی در آن دو سال و دو ماهی که با هم زندگی کردیم. و من روز به روز تعجبم بیشتر می شد. چون ابراهیم را آدم خشن می دانستم و حتی ازش بدم می آمد.

اما در همان مدت کوتاه و بدون اینکه پیش هم باشیم بهم ثابت شد که ابراهیم چقدر با آن برادر همتی که می شناختم و ازش می ترسیدم، فرق دارد. یعنی حتی با تمام آدم هایی که می شناختم فرق دارد...
ابراهیم که با چشم بسته راهنمای می کرد و ما دخترها از تقوای چشمش حرف می زدیم، کارش به جایی کشید که ...

از من شنید: "توازن طریق همین چشم هات شهید می شوی".
گفت: "چرا؟"

گفتم: "چون خدا به این چشم ها هم کمال داده و هم جمال".
ابراهیم چشم های زیبایی داشت. خودش هم می دانست.
شاید به خاطر همین بود هیچ وقت نمی گذاشت آرام پاند.
یا سرخ از اشک دعا و توبه بود یا سرخ از روزها جنگیدن و نخوایدن.
می گفتم: "من یقین دارم این چشم ها تحفه بی است که به درگاه خدا خواهی داد."... همین هم شد.

خیلی از همین دخترها، می آمدند از من می پرسیدند:
"این برادر همت چکار میکنه که نمی خوره زمین؟" آخرش هم یادم رفت ازش بپرسم. شاید یکی از سوال هایی که آن دنیا ازش بپرسم همین باشد.
به نظر خودم این خیلی با ارزش سرت که آدم حق عضوی از بدنش را این طوری ادا کند، به چهره های مختلف ابراهیم و بخصوص به محبت هایی که فقط شاید به من نشانش می داد.

یادم است یک بار رفته بود ارتفاعات شمشیر برای پاکسازی منطقه.
من باز دیگر شده بودم و برای سینهار دیگرهای پرورشی رفته بودم کرمانشاه.
وقتی ابراهیم آمده بود شهر دید من نیستم آدرس گرفت آمد آن جایی که بودم.

تا چشمم بهش افتاد گریه کردم، خیلی گریه کردم. گفت : چی شده؟
چرا این قدر گریه می کنی؟
می خواستم بگویم، ولی نمی توانستم حتی یک کلمه حرف بزنم، تا این که سبک
شدم، و آرام گفتم:

همه اش خواب تو را می دیدم این چند شب.
خواب می دیدم توى یک بیابان تاریک کلبه بی هست که من این ورش هستم و تو
آن طرفش.

هی می خواهم صدات کنم، هی می گویم یا حسین، یا حسین، ولی صدام در نمیآید.
همه اش توى خواب و بیداری فکر می کردم از این عملیات زنده بر نمی گردی.
همان شب از مسئولین سمینار و آن ساختمانی که توش مستقر بودیم اجازه گرفت و
مرا برد خانه عموش.

گفت : "آدم بہت بگم که اگر خدا توفیق بده می خواهم بروم جنوب برای
عملیات." گفتم : "خب؟"
خندید، بیشتر خندید، گفت:
"قول می دهی این حرفی را که می زنم ناراحت نشوی؟"
گفتم : "قول".

نگاهم کرد، در سکوت، و گفت:
"حالم کن"
گفتم : "به شرطی که من هم بیایم".
گفت : "کجا؟"

گفتم : "جنوب، هر جا که تو باشی." گفت :
"نمی شود، سخت است، خیلی سخت است.
خبر داشت که عملیات بزرگ و سختی در پیش است.
فتح المبین، و دزفول هم نا امن است. گفتم : "من باید حتماً بیام".
دلیل های خاصی داشتم.
گفت : "نه، من اصلاً راضی نیستم بام بیایی"

زمستان بود که رفت. مریض شدم افتادم.

سه روزه گرفتم. نماز جعفر طیار خواندم. دعا کردم.

و استغاثه های فراوان. یکی از برادرها را فرستاد دنبام برم دارد برم دزفول.

تا رسیدیم دیدم کنار خیابان ایستاده، همان جایی که با دوست هاش قرار گذاشته بود. تسبیح به دست بود. مرا که دید دوید. دوست هایش بزرگواری کردند از ماشین پیاده شدند.

من نشدم. ابراهیم آمد کنار ماشین، نگاهم کرد

گفت: "اولین بار است که فهمیدم چشم انتظاری چقدر سخت و چقدر تلخ است.

گفتم: "حالا فهمیدی من چی می کشم؟"

گفت؟ "آره..."

شاید یکی از دلیل هایی که باعث شد ابراهیم راحت بگذاره بره جنگ، همین بود، که خیالش از من راحت بود.

هر بار که زندگی بهم فشار می آورد، ابراهیم را که می دیدم، فقط گریه می کردم.

نه گله بی، نه شکایتی. گاهی نیم ساعت، تا برگردد بهم بگویید:

"چی شده، ژیلا؟"

و من بگویم:

"هیچی، فقط دلم تنگ شده."

یا بگویید:

"ناراحتی من میرم جبهه؟"

تا من بگویم:

"نه، به گریه هام نگاه نکن. ناراحت هم نشو.

اگر دلتگی می کنم فقط به خاطر این است که رزمنده بی.

غیر از این اگر بود، اصلاً دلم برات تنگ نمی شد."

بارها بهش گفتم:

"همین رفتن های توست که باعث می شود، من اینقدر بی قراری کنم".

نمی گذاشتم از درونم چیزی بفهمد.

و بیشتر از همه و همیشه نمی گذاشت بفهمد در دزفول چه به سرم آمد.
به آن دو سه هفته یی که در دزفول ماندم، اصلاً دوست ندارم فکر کنم.
از آن روز ها بدم می آید. بعدها روزهای سخت تری را گذراندم. اما آن دو هفته.....
چی بگم؟.....

آنجا شاید بدترین جای زندگی ما بود. چون جایی پیدا نکرده بودیم.
و سیله هم هیچی نداشتیم.

رفتیم منزل یکی از دوستان ابراهیم که یادم نمی آید مسؤول بسیج بود یا کمیته یا
هر چی. زمان جنگ بود و هر کس هنر می کرد فقط می توانست زندگی خودش را
جمع و جور کند من آنجا کاملاً احساس مزاحمت می کردم.
یک بار که ابراهیم آمد، گفتمن:
“من اینجا اذیت می شم”.

گفت: “صبر کن ببینم می توانم اینجا کاری بکنم یا نه”.

گفتمن: “اگر نشد؟”

گفت: “برگرد برو اصفهان.

این جوری خیال من هم راحت تر است، زیر این موشکباران.”.
رفتن را نه، نمی توانستم.

باید پیش ابراهیم می ماندم. خودم خواسته بودم. دنبال راه حل می گشتم.
“یک روز رفتم طبقه بالای همان خانه، دیدم اتفاقی روی پشت بام است که مرغدانی
اش کرده اند و اگر تمیزش کنم بهترین جا برای زندگی ماست تا زمانی که ابراهیم
فکری کند. رفتم آب ریختم کف آن مرغدانی و با چاقو تمام کثافت ها را تراشیدم.

ابراهیم هم که آمد دید چه کاری کردم، رفت یک ملافه سفید از توی ماشینش
برداشت آورد، با پونز زد به دیوار، که یعنی مثلاً پرده اس.

هزار تومان پول تو جیبی داشت. رفتم باهاش دوتا بشقاب، دو تا قاشق، دو تا کاسه،
یک سفره کوچک خریدم. یادم هست چراغ خوراکپزی نداشتیم. یعنی نتوانستیم، پول
مان نرسید بخریم. آن مدت اصلاً غذا پختنی نخوردیم.”.

این شروع زندگی ما بود

زندگی مشترک ما در جنوب آغاز شد... ابراهیم
همیدقاضی را فرستاده بود تامرا به زفول ببرد.
تمام زندگی مان را در صندوق عقب ماشین جا
دادیم. قاضی گفت، از حالا به بعد خانه بدوشی
شروع می‌شود. یکی از دوستان حاجی دو تاتاچ
خالی در طبقه دوم خانه اش، به ما دادتا در آن
جا ساکن شویم. دو اتاق تودرتو بود. وقتی وارد
شدم، فهمیدم که پیش از ورود ما مرغداریش
بوده... بهتر از هیچی بود. دست به کار شدم...
افتادم به جان در و دیوار و کف اتاقها. بعد از
چند ساعت، همه جا تمیز و مرتب بود ولی بوی
بد آن هنوز باقی بود. سری به بازار زدم و مقداری
وسائلی از قبیل، کاسه، بشقاب، توری، استکان
و یک شیشه گلاپ خردیم. گلاپ مصرف در و
دیوار شد تا بوی بد باقیمانده در فضای اتاق را
از بین ببرد. دو تا پتوی سربازی فرش کف اتاق
شد و دو ملحه سفید هم پرده‌های آن. دیگر
همه چیزمرتب بود. بالاخره بعداز گذشت حدود
یکماه از ازدواجمان، سر و سامان گرفته بودیم.
آن هم زیر بارانی از موشک و گلوله‌های توپ.
هر لحظه در شهر انفحاری رخ می‌داد و شیشه‌ها
می‌لرزید. یکروز حاجی یک چراغ خوراک پیزی و
یک جعبه شیرینی خریده بود. چراغ را به خانه
آورد و شیرینی را میان بچه‌های عرب بی خانه
و آواره پخش کرد. فقط چند دانه آن را که لای
کاغذ پیچیده بود، برای خودمان آورد، منزل... با
شدت گرفتن موشک باران شهر، صاحبخانه نیز
به نقطه امنی نقل مکان کرد... به این ترتیب،
خانه دربست در اختیار ماقرار داشت و مازندگی
ساده خود را به طبقه پایین منتقل کردیم...

کتاب زندگی به سبک شهداء، ناصر کاوه راوی: همسر شهید همت

ابراهيم سعید

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شہدا ہم، نزدِ شہادت نبی، ناصر کارا

ناراحتی ریه پیدا کردم از بوی مرغی که آنجا داشت.
مدام سرفه می کردم. آنقدر که حتی نمی توانستم استراحت کنم.
گلاب هم می پاشیدم باز بوی تعفن نمی رفت. مرغ ها گوشه‌ی اتاق بیشتر از خودم
از سرفه هام می ترسیدند.

صاحب خونه هم، چون نزدیک عملیات بود، زن و بچه اش را از شهر خارج کرد.
همه این کار را می کردند.

خانه بزرگ بود و من ماندم و تنهایی. سنم هم کم بود، فکر کنم بیست و سه سال
داشتمن. شهر را بلد نبودم، آدمی هم نبودم از خانه بزنم بیرون.
تمام شیشه‌ها شکسته بودند و زمستان بود.

ابراهیم هم که دو سه روز طول می کشید بیاید. خیابان مان هم اسمش آفرینش بود
و، معروف به مرکز موشك‌های صدام.

داشتمن ترسو می شدم و از این ترس خودم بدم می آمد. تاصدایی می شنیدم گوش
تیز می کردم دنبالش می گشتم.

شبی، حدود دو نصفه شب، در خانه را زدند.
با ترس و لرز رفتم، گفتم : ”کیه؟“

صدا گفت : ”منم.“ ابراهیم بود، انگار دنیا را بهم داده بودند. در را سریع باز کردم تا
پشت در بینمش و خوشحال باشم که امشب تنها نیستم، و دیگر لزومی ندارد حتی
تا صبح بیدار بمانم.

ابراهیم پشت در نبود، رفته بود کنار دیوار، توی تاریکی ایستاده بود.
گفتم : ”چرا آن جا؟“
گفت : ”سلام.“

گفتم : ”سلام. نمی خواهی بیایی تو؟“
گفت : ”خجالت می کشم.“

گفتم : ”از چی؟“

آمد توی روشنایی کوچه. دیدم سرتا پاییش گل است.
خنده هم دارد از شرمدگی، که ببخشمیش اگر این طور آمده، حالا که آمده.
گفتم : ”بیا تو.“ حمام داشتیم، نمی شد گرمش کنیم.

ابراهیم هم نمی توانست یا نمی خواست در آن حال بنشیند.

گفت：“می روم زیر آب سرد، مجبورم.”

گفتم：“سینوزیت؟”

حاد هم بود.

گفت：“زود بر می گردم.”

طول کشید. دلوپس شدم. فکر کردم شاید سرما نفسش را بند آورده.

رفتم در حمام را زدم. جواب نداد. باز در زدم، در را باز کردم، دیدم آب گل آلود راه افتاده دارد می رود توی چاه.

گفت：“می خواهی بیایی این آب گل آلود را ببینی، مرا شرمنده کنی؟”

من مرد های زیادی را دیده بودم. شوهرهای دوستانم را، دیگران را، که در راحتی و رفاه هم بودند، اما همیشه سر زن و بچه هاشان منت می گذاشتند.

ابراهیم با آن همه ماراتی که می کشید، باید از من طلبکار می بود، که من دارم برای تو و بقیه این سختی ها را تحمل می کنم، ولی همیشه با شرمندگی می آمد خانه. به خودش سختی می داد تا نبیند من یا پسر هاش سختی بینیم.

بارها شد ما مریض می شدیم و ابراهیم بالای سر ما می نشست و گریه می کرد، که چرا شما مریض شده اید؟

قصیر من است، حتماً که هیچ وقت پیشتان نیستم، نمی توانید بروید دکتر.

می گفتم：“اگر با این مریضی ها نمیریم تو بالاخره مارا می کشی با این گریه هات.”.

گفت：“چرا؟” گفتم :

“یک جوری گریه می کنی که آدم خجالت می کشه زنده چونه.”.

بوی عملیات آمد و ابراهیم گفت：باید بروی اصفهان

ابراهیم گفت：“باید برگردی بروی اصفهان.

دزفول الان امن نیست. این عملیات با عملیات های دیگر فرق می کند.”.

اهمیتش را برایم گفت. حتی محورها را برام شرح داد.

گفت：“این عملیات دو حالت دارد.

یا ما می توانیم محورهای از پیش تعیین شده را بگیریم یا نمی توانیم.

فرمانده لشگری که یک ریال هم نداشت!؟

برای برگشت به اصفهان یک قران پول هم نداشتم. روم هم نمی شد به ابراهیم بگویم. فقط گفتم: یک کم پول خرد داری به من بدھی گفت: پول؟ صبرکن ببینم. دست کرد توی جیب هاش تماش را گشت. او هم نداشت. به من نگاه کرد. روش نشد بگوید ندارد. گفتم: پولهای من درشت است. گفتم اگر خرد داشته باشی و... حالا اگر نیست باشد. می روم با همین ها که دارم. گفت: نه، صبرکن. فکر کنم فهمیده بود که می گفت نه. نمی شد یا نمی خواست اول زندگی بگوید پول همراهش نیست. نگاهی به دوروبرش کرد... نگران، دنبال کسی می گشت. شرمنده هم بود. گفت: من با یکی از این بچه ها کار فوری دارم. همینجا باش آلن برمی گردم. از من جدا شد و رفت پیش دوستش. دیدم چیزی را دست به دست کردند. آمد گفت: باید حتماً می دیدمش. داشت می رفت جبهه. ممکن بود دیگر نبینیم. ابراهیم توی دفترچه ی یادداشتی نوشته بود که به فلانی در فلان روز فلان تومان بدھکارتست، تا یادش باشد به او بدهد. دست کرد توی جیبشن... هزار تومان بود. پانصد تومان را خودش برداشت بقیه اش را داد به من. و من راه افتادم. در راه، توی اتوبوس تا خود اصفهان گریه کردم...

هر
ابراهیم
شهید

كتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه
راوی: همسر شهید همت

لایه هایی از مادرگاه

شیده همت، شهید شهداء ندید ناصر کارلا

اگر بتوانیم، که شهر مشکلی ندارد. ولی اگر نتوانیم و این تپه ها بیفتند دست عراقیها می توانند خیلی راحت دزفول را با خاک یکی کنند». گفتم : «من هم خب مثل بقیه. می مانم. هر کاری آنها کردند من هم میکنم.» گفت : «نه، فقط این نیست. مردم بومی اینجا اگر مشکلی پیش بیاید بلند می شوند با خانواده شان می روند مناطق اطراف. تو با کی می خواهی بروی وقتی من نیستم؟

بعد هم این که تو به خاطر اسلام باید بلند شوی بروی اصفهان». نگاهش کردم. یعنی می فهمم رفتن من چه ربطی به اسلام داره. گفت : «اگر تو اینجا بمانی، من همه اش توى خط نگران توانم، می فهمم باید چه کار کنم». فرداش برگشتني یک قران هم پول نداشتیم راه بیفهم. روم می شد به ابراهیم بگویم. فقط گفتم : «یک کم پول خرد داری به من بدی که اگر خواستم تاکسی سوار شوم مصیبت نکشم؟» گفت : «پول، صبر کن ببینم».

دست کرد توى جیبشن، تمامش را گشت. او هم نداشت. به من نگاه کرد. روش نشد بگوید ندارم. گفتم : «پول های من درشت است...» اگر خرد داشته باشی حالا اگر نیست با همین ها که دارم، می روم». گفت : «نه، صبر کن.»

فکر کنم فهمیده بود که می گفت نه. می شد یا نمی خواست اول زندگی بگوید پول همراهش نیست. نگاهی به دور و برش کرد، نگران چه، دنبال کسی می گشت. شرمنده هم بود. گفت : «من با یکی از بچه ها کار فوری دارم. همین جا باش الان بر می گردم» از من جدا شد، رفت پیش دوستش. دیدم چیزی را دست به دست کردند. آمد و گفت : «باید حتماً می دیدمش. داشت میرفت جبهه. ممکن بود دیگه نبینم». ابراهیم توى دفترچه یادداشتش نوشته بود که به فلانی درفلان روز فلان تومان بدھکار است، یادش باشد به او بدھد. دست کرد توى جیبشن، اسکناس ها را در آورد. گفتم : «من اسکناس درشت خودم دارم، باشد حالا، باشد بعد.»

گفت : «نه، پیش تو باشد مطمئن تر ست». راه افتادم. در راه، توى اتوبوس تا اصفهان گریه کردم. فکر می کردم ممکن است دیگر هرگز نبینم. اما آمد. یک ماه بعد، بعد از عملیات.

شانزده اسفند از هم جدا شدیم و شانزده فروردین آمد خانه مادرم دیدنم.
من و ابراهیم فقط سه عید نوروز را با هم بودیم، با هم که نه.
بهتر است این طور بگوییم، تحویل هیچ سالی را با هم نبودیم. عید سوم، قبل از
حلول آخرین سال زندگی ابراهیم، بهش گفتم:
”بگذار این عید را با هم باشیم“.

گفت: ”من از خدام است پیش تو باشم ببینمت، ولی نمی شود، نمی توانم“.
گفتم: ”من هم خب به همان خدا قسم دل دارم.
طاقت ندارم ببینم این عید هم پیش نمیست“ ... گفت: اگر بدانی چند نفر اینجا
هستند که ماه هاست خانواده های شان را ندیده اند، اگر بدانی خیلی ها هستند
مثل من و تو که دوست دارند پیش هم باشند و نمی توانند، هیچ وقت این حرف را
نمی زدی...“

گفتم: ”چند ساعت هم، فقط به اندازه سال تحویل، نمی توانی بیایی؟“
گفت: ”بگو یک دقیقه“.
گفتم: ”پس باز هم باید“....
گفت: ”وسوشه ام نکن، ژیلا، بگذار عذاب و جدان نداشته باشم. بگذار مثل همیشه
عید را پیش بچه ها باشم.
این طوری برای همه مان بهتر است، راحت است.“ گفت: ”برای من نیست، یعنی
واقعاً دیگر برای من نیست.“
گفت: ”می دام، ولی ازت خواهش میکنم مثل همیشه باش. قرص و صبور و“....
گفتم: ”چشم به راهم.“

صبح روزی که مهدی می خواست متولد شود، ابراهیم زنگ زد خانه خواهرش. نگران
بود، هی می گفت: ”من مطمئن باشم حالت خوبه؟ زنده ای؟ بچه هم زنده ست؟“
گفتم: خیالت راحت. همه چیز مثل قبل است.

همان روز عصر (بیست و دوم محرم) مهدی به دنیا آمد.
تا خواستند به ابراهیم خبر بدھند سه روز طول کشید. روز چهارم، ساعت سه صبح،
ابراهیم از منطقه برگشت.

گفت: حالت خوبه؟ چیزی کم و کسری نداری؟

یکبار هم نشد در را با صدای زنگی که او می زند باز کنم. همیشه پیش از او، قبل از اینکه دستش طرف زنگ ببرود، در را به روی خنده اش باز می کردم. خنده ای که هیچ وقت از من دریغش نمی کرد و با وجود آن نمی گذاشت بفهمم پشتیش چه چیزی پنهان کرده. نمی گذاشت بفهمم در عملیات ها شکست خورده یا موفق بوده... آنقدر محبتم می کرد که فrustت نمی کردم این چیزها را ازش بپرسم. کمک حالم می شد. خیلی هم با سلیقه بود. تا از راه می رسید دیگر حق نداشتم شیرشان بچه ها را عوض کنم، حق نداشتم شیرشان را آماده کنم، حق نداشتم شیرشان را دهان شان بگذارم، حق نداشتم لباس هاشان را عوض کنم، حق نداشتم هیچ کاری کنم... لباسها را می آمد با من می شست. بعد می برد روی در و دیوار اتاق پهن شان می کرد، خشک شان می کرد، جمع شان می کرد می برد می گذاشت شان سرجای اول شان. سفره را همیشه خودش پهن می کرد جمع می کرد. تا او بود نودونه درصد کارهای خانه فقط با او بود. به خورد و خوراکمان هم خیلی حساس بود. یکبار گوشت مان تمام شد. بچه ی دوم توی راه بود و مهدی هم باید تقویت میشد و من روم توی روی ابراهیم باز نشده بگوییم چی می خواهم. به جز شیر و داروی بچه ها چیزی ازش نمی خواستم. خودش هریار می رفت سر یخچال، می دید چیزی کم و کسر داریم یا نه...

کتاب زندگی به سبک شهداء، ناصر کاوه

راوی: همسر شهید همت

حیرت ابراهیم سخن

یادگار

شیده ها، خودش بخندید ناصر کار

گفتم：“الان؟” گفت：خب آره. اگر چیزی بخواهی، بد و می رم می گیرم.
یک شال مشکی انداخته بود دور گردنش. (الان مهدی روز های محرم می اندارد
گردنش) و با آن نگرانی و چشم های همیشه مهربانش و موهایی که ریخته بود روی
پیشانیش از همیشه زیبا تر شده بود. من هیچ وقت مثل آن روز او را این قدر زیبا
نديده بودم.

گفت：“من، خیلی حرف ها با پسرم دارم.
شاید بعد ها فرصت نشود با هم حرف بزنیم یا همدیگر را ببینیم.
می خواهم همه حرفهای را همین الان بهش بزنم”.
سرش را گذاشت دم گوش مهدی، اذان را خواند ، مثل آدم بزرگ ها شروع کرد با او
حرف زدن. از اسمش پرسیدم که چرا گذاشته مهدی.

که اگر گذاشته می خواسته او در رکاب امام زمانش باشد. و از همین چیزها.
چند دقیقه بی با مهدی حرف زد. جالب این بود که مهدی هم صداش در نمی آمد،
حتی وقتی اشک های ابراهیم چکید روی صورتش.

بعد از شهادت ابراهیم فقط برای همین لحظه خیلی دلتنگ می شوم.
زیباترین لحظه زندگی ام با ابراهیم همین لحظه بود.
ابراهیم آن روز فقط پانزده ساعت با ما بود. دیگر عادت کرده بودم نبینمش یا کم
ببینمش. هر بار که می آمد، یا خانه مادر خودش بود یا مادر من.
فقط یک بار شد که پنج روز ماند.

آن هم رفت شهر رضا، کارش هم کار اداری بود.
زندگی ما زندگی عادی نبود، هیچ وقت نشد ما بتوانیم سه و عده غذای یک روز را
کنار هم باشیم.

باز دیدم نمی توانم کنارش نباشم،
گفتم：“می خواهم بباییم پیشت”.
گفت：من راضی نیستم بباییم، نگران تان می شوم. کوتاه نیامدم، ساکت شد.
گفتم：“دیگر نمی خواهم، ولی، اما، اگر بشنوم. همین که گفتم”.
رفت. هنوز مهدی چهل روز نداشت که برگشت.
برمان داشت بردمان جنوب، اندیمشک. گفت：

یک ساختمان دیدم می خواهم برم تان آن جا.

اما مستقیم برد گذشت مان خانه عموش، که مرد شریف و بزرگواری است.
آن ها محبت ها به من کردند در نبود ابراهیم.

یک وانت خالی آورد، گفت : می رویم، همان طور که تو خواستی.
خوشحال بودم. وسایل مان را برداشتیم بردم گذاشتیم پشت وانت، که نصف
بیشترش هم خالی ماند، و رفتیم اندیمشک، به خانه های ویلایی بیمارستان شهید
کلانتری. خانه ها خیلی تیز و مرتب بودند.

ابراهیم گفت : ببین ژیلا! کلید این خانه یک ماه است که دست من است، ولی
ترجیح می دادم به جای منو تو و مهدی، بچه هایی بیایند اینجا که واجب ترند.
ما می توانستیم مدتی توی خانه عموم سر کنیم.

گفتم : ”منظور؟“ گفت : ”تو باعث شدی کاری بکنم که دوستش نداشتم.“
گفتم : ”یعنی؟“

گفت : ”دیگر گذشت. شاید این طور بهتر باشد کی می داند؟“
به قول یکی از دوستانش بهشت را هم می خواست با بقیه تقسیم کند.
یادم ست من همیشه با کسانی که از فامیل و آشنا و حتی غریبه ها که فکر های
مخالف داشتند جر و بحث می کردم، چه قبل از ازدواج و چه بعدش.
اما ابراهیم می گفت:

”باید بشنینیم با همه شان منطقی حرف بزنیم.
ما در قبال قمام کسانی که راه کچ می روند مسؤولیم.
حتی حق هم نداریم باهاشان برخورد تند بکنیم. از کجا معلوم که توی انحراف این
ها تک تک مaha نقش نداشته باشیم؟“
گفتم : ”تو کجایی اصلا که بخواهی نقش داشته باشی؟ تو را که من هم نمی بینم؟“
گفت : ”چه فرقی می کند؟ من نوعی.

برخورد نادرستم، سهل انگاری ام. کوتاهی هام، همه این ها باعث می شود که
هیچ وقت نمی گذاشتم حرفش قمام شود، که مثلا خودش را مقصرا بداند.
می گفتم : ”این هارا کسانی باید جواب بدهنند که دارند کم می گذارند، نه توی
نوعی که هیچی از هیچ کس کم نگذاشته ای“

او حرفم را نیمه تمام گذاشت و گفت : جز شماها. فقط مها نبودیم، این توقع را خیلی ها از او داشتند، که پیش شان باشد، پیش شان بماند.

این را خیلی دیر فهمیدم، در روز های اندیمشک. خانه مان آن جا در بیابان های اندیمشک بود. جایی پرت و غریب. از تنهایی داشتم می پوسیدم.

خانه مان آن جا در بیابان های اندیمشک بود.

جایی پرت و غریب. از تنهایی داشتم می پوسیدم.

یک بار که ابراهیم غروب آمد، اصرار کردم "امشب را خانه بمان." گفت : "خیلی کار دارم. باید بر گردم منطقه".

از نگهبانی مجتمع آمدند گفتند:

"تلفن فوری شده با او کار دارند. بلند شد لباسش را پوشید رفت". دفترچه یادداشتش را یادش رفت بردارد، که همیشه زیر بغلش می گرفت همه جا می بردش. بیکار بودم. و کنجدکاو.

برش داشتم، بازش کردم. چندتا نامه توش بود از بسیجی هایی که توی لشکر ومنطقه به دستش رسانده بودند.

یکی شان نوشه بود : " حاجی! من سر پل صراط جلوت را می گیرم. داری به من ظلم می کنی. الان سه ماه سرت که توی سنگر نشسته ام، به عشق دیدن تو، آن وقت تو".....
ابراهیم برگشت.

گفتم : "مگر کارت نداشت، خب برو! برو ببین چی کارت دارند"! .
گفت : "رفتم، دیدی که" .

گفتم : "برو حالا. شاید باز هم کارت داشته باشند" .

گفت : "بچه های خودمان بودند اتفاقا، بهشان گفتم امشب نمی آیم " .

گفتم : "اصلاً نه، برو، شوخی کردم، کی گفته من امشب تنهام؟ بروی بهتر است. بچه ها منتظر تند" .

خندید و گفت:

"چی داری می گی؟ هیچ معلوم هست" .

گفتم : "می گوییم برو. همین الان" .

گفت：“بالاخره برم یا همانم؟”

چشمش به دفترچه اش افتاد، فهمید.

گفت：“نامه ها را خواندی؟”

گفتم：“اهوم

ناراحت شد، گفت：اینها اسرار من و بچه ها است. دوست نداشتم بخوانی شان.

سکوتش خیلی طول کشید.

گفت：“فکر نکن من آدم با لیاقتی ام که بچه ها این طور نوشته اند.

این ها همه اش عذاب خداست. این ها همه بزرگی خود بچه ها است. من حتماً یک

گناهی کرده ام که باید با محبت های تک تک شان پس بدهم”.

گریه اش گرفت و گفت：

“مگر من کی ام؟! که این ها برام نامه بنویسند؟

همیشه فکر می کرد برای بسیجی ها کم می گذارد حتی برای خدا.

منتھی دیگران این طور نمی گفتند. بخصوص خانواده های عباس و رامینی که با ما

زندگی می کردند و بعدها خودش شهید شد. خامش تعریف ها از ابراهیم می کرد

که من تا به حال از کسی نشنیده بودم.

به خودش که گفتم، ناراحت شد.

گفتم：“ولی آخه یک نفر دو نفر نیستند که. هر کی از راه می رسد می گوید”.

گریه اش گرفت و گفت：“تو نمی دانی، نیستی ببینی چطور یک پسر پانزده شانزده

ساله قبر می کند، می رود تو ش می نشیند، استغاثه می کند، توبه می کند، گریه می

کند. اگر اینها برای فرمانده شان نامه می نویسند، یا منتظرش هستند بباید ببینند

شان، یا اسمش از دهان شان نمی افتد،

فقط به خاطر معرفت خودشان ست. من خیلی کوچک تراز این حرفهای باور کن”.

باور نمی کردم. چون خودم هم چیزها از ابراهیم دیده بودم و نمی خواستم به این

садگی از دستش بدهم.

اما تنها یک مگر می گذاشت و عقرب ها.

اولین عقرب را من در رختخواب مهدی کشتم.

چند شب از ترس این که بچه را بزنند اصلاً خواب نرفتم.

بیشتر وقتها، نیمه شب به خانه می‌آمد و برای نماز صبح از منزل خارج می‌شد. زمان عملیات «مسلم بن عقیل»، دو ماه بود که او را ندیده بودم. می‌گفت: فرستت نمی‌کنم که به خانه سربزمن. قبل از عملیات، یک شب حاجی به خانه آمد. سرایا خاک آلود بود. چشمانتش از شدت بی‌خوابی ورم کرده و قرمز شده بود. فصل سرما بود و او به خاطر سینوزیت شدیدی که داشت، احساس ناراحتی می‌کرد. وقتی وارد خانه شد، دیدم می‌خواهد نماز بخواند. گفتم: لاقل یک دوش بگیر و عذایی بخور و بعد نمازت را بخوان. با حالت عجیبی گفت: من این همه خودم را به زحمت انداده‌ام و با سرعت به خانه آمده‌ام که نماز اول وقت را از دست ندهم، حالا چه طور می‌توانم نماز نخوانده غذا بخورم. آن شب به قدری از جهت جسمی، در شرایط سختی بود که وقتی نماز را شروع کرد، من پهلویش ایستادم تا اگر موقع نماز خواندن تعادلش به هم خورد، بتوانم او را بگیرم. با توجه به این که به سختی خود را سریا نگه داشته بود و وقت زیادی هم برای نماز داشت، با این حال حاضر نشد که فضیلت نماز اول وقت را از دست بدهد. حاج همت همیشه عمل به مستحبات را از واجبات اعمال خود می‌دانست؛ حال تصور کنید که در مورد واجبات چگونه عمل می‌کرد...

کتاب زندگی به سبک شهدا، ناصر کاوه راوی: همسر شهید همت

راوی: همسر شهید همت

مَهْمَّةٌ اِرْاهِيمُ سَعْدٌ

یادگار ملے ادکنے

شہد حمد، خون شکن خین ناصر کارا

تمام رختخواب‌ها را می‌انداختم روی تخت، خودم هم می‌رفتم می‌نشستم روش،
خیره می‌شدم به عقرب‌ها که راحت، خیلی راحت می‌آمدند روی در و دیوار
همه جا برای خودشان راه می‌رفتند.

هر جا پا می‌گذاشت عقرب بود. آن روزها من نزدیک بیست و پنج تا عقرب کشتم.
 فقط این نبود. هفت هشت روز بعد یکی آمد در خانه را زد. ابراهیم نبود.
 می‌دانستم، او همیشه دو سه بعد از نصفه شب می‌آمد.
 چادرم را سر کردم، گفتم : ”کیه؟“

جواب نداد. باز هم گفتم. هیچی به هیچی. که دیدم سایه مردی افتاده توی هال
خانه. آنجا در زیاد داشت، از این درهای بلند آلومینیومی و قماش شیشه‌ای. سایه به
ابراهیم نمی‌خورد.

کلاه بخصوصی سرش بود. یک چیزی مثل چپق دستش بود. هر چی گفتم کیه، جواب
نداد. نفسم بند آمده بود، سرم گیج رفت افتادم زمین. از هوش رفتم. ۵۰ بیست
دقیقه‌ای طول کشید بیدار شدم.

که باز دیدم سایه هنوز هست. رفتم کلید رو از توی قفل در آوردم، آمدم نشستم به
نمای خواندن، دعا کردن.

نمایز را درست نمی‌خواندم، وسطش متوجه می‌شدم، سوره حمد را نخوانده ام.
از هر جا که بودم شروع می‌کردم به خواندن ساعت سوره حمد.

قلبم داشت از جایش کنده می‌شد، که ابراهیم آمد، ساعت نه شب.
گفت : ”چرا امشب رنگ به روت نیست؟ چی شده باز؟“

از دست من ناراحتی؟“

گفتم : ”دزد، دزد آمده بود.“

خیلی سعی کردم قرص باشم، نلزرم، گریه نکنم، نشد.
خندید و گفت : ”ترس نداشته که، نگهبان بوده، حتماً.“

گفتم : ”نگهبان مگر چپق می‌کشه؟“

گفت : ”خب، شاید چیز دیگر بوده، تو فکر کردی که چپق می‌کشه.“

گفتم : ”آن کسی که من دیدم نگهبان نبود.“ اصرار داشت که بوده؟
خانه ما در تیررس آنها بود و بهمراه موشك و چیاران.

کانال مانندی هم آن جا بود که پشتیش رطوبت داشت.

تمام عقرب ها از آنجا می آمدند. به خودم و خدا می گفتم:

”من چکار کنم با این همه تنها یی و دزد و عقرب و موشک؟“

هجدهم تیر ما شست و دو آمدیم اسلام آباد غرب.

دیگر نمی گذاشت آنجا از شهادت حرف بزند. یعنی فکر می کردم وقتی من توانسته ام اینقدر از نزدیک بشناسم و بدانم کی هست و به چه درجه ای رسیده، دیگر حق ندارد مرا تنها بگذارد و برود.

بعد هم خودش فهمیده بود که حق ندارد این حرف ها را بزند. جراتش را هم نداشت. پیش خودم فکر می کردم آن همه دعا و نمازی که من خوانده ام و آن همه قسمی که به تمام مقدسات داده ام نمی گذارد ابراهیم از دستم برود. متنهای این را نفهمیده بودم یا نمی خواستم بفهمم که ممکن است دعای او سبقت بگیرد و دعای او برنده شود.

می دانم که توی حرف هام تناقض می بینید.

که چرا اول گفتم، می دانستم می رود و حالا می گویم می دانستم نمی رود.

جواب خیلی ساده و راحت است. نمی خواستم برود.

چون من در دارد تمام آن سختی ها و محرومیت ها و ترس ها و حتی نامیدی ها خودم را خوشبخت ترین زن دنیا می دانستم.

این زن در کنار این مرد، وقتی مردش دارد حرف های آخر را بهش می زند، باید بگویید: ”تو شهید نمی شوی“.

باید بگویید؛ ”تو پدر منی، مادر منی، همه کس منی.“

”باید بگویید:“ خدا چطور دلش می آید تو را از من بگیرد؟“

این سختی هارا فقط من نکشیدم. تمام زن هایی که شوهرانشان رفته بودند جنگ همین فشار روحی را داشتند. شما فکرش را بکنید، پسر دومم مصطفی کردستان به دنیا آمد، اسلام آباد، زیر بمبان، ابراهیم نبود. مصطفی هم آمده بود و مراقبت می خواست. مهدی یک سالش شده بود و بی تابی می کرد. بمبان هم پشت بمبان. باید فرار می کردم می رفتم جای امن، که زیاد هم برای یک زن تنها امن نبود. از آن طرف شیر هم نمی توانستم برای بچه ها تهیه کنم.

...زن در کنار این مرد، وقتی مردش دارد حرف های آخر را بهش می زند، باید بگویید: تو شهید نمی شوی. باید بگویید چون تو پدر منی، مادر منی، همه کس منی. باید بگویید، خدا چطور دلش می آید تو را از من بگیرید؟... این سختی ها را فقط من نکشیدم. تمام زن هایی که شوهرهاشان رفته بودند جنگ همین فشار روحی را داشتند. شما فکرش را بکن. پسر دوم مان مصطفی کردستان به دنیا آمد... ما در اسلام آباد، زیر بمباران و ابراهیم هم، نبود. مصطفی تازه آمده بود و مراقبت لازم داشت. مهدی یک سالش شده بود و بی تابی می کرد. بمباران هم پشت بمباران. باید فرار می کردم می رفتم جای امن... اسلام آبا برای یک زن تنها امن نبود... از آنطرف شیر هم نمی توانستم برای بچه ها تهیه کنم. مهدی گرسنه بود و نباید گرسنه می ماند. چند روز او را فقط با جوشانده ی نخود و لوبیا و حبوبات زنده نگه داشتم. مردهامان نبودند برایمان غذا تهیه کنند. من بودم و چند تا زن دیگر توی پادگان الله اکبر اسلام آباد، بی غذا و تنها. منتظر ماشین شیر بودیم، که دیر کرد بعد فهمیدیم تصادف کرده. شیر در هیچ جای شهر پیدا نمی شد. بچه های شیر خوارمان هم، فقط ضجه می زندند. حالا شما در نظر بگیرید که تمام این مصیبت ها را چطور می شود تحمل کرد؟...

كتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه
راوي: همسر شهيد همت

همه ابراهیم سخن

یادداشت

شیده همت، خنگ شهد ندید ناصر کارلا

مهدی گرسنه بود و نباید گرسنه می ماند.

چند روز اورا فقط با جوشاندن نخود و لوپیا و حبوبات زنده نگه داشتم.
مردهامان نبودند برای مان غذا تهیه کنند.

من بودم و چند تا زن دیگر توی پادگان الله اکبر اسلام آباد، بی غذا و تنها.
منتظر ماشین شیر بودیم که دیر کرد، بعد فهمیدیم تصادف کرد.

شیر در هیچ جای شهر پیدا نمی شد. بچه های شیر خوار فقط ضجه می زدند. حالا
شما در نظر بگیرید که تمام این مصیبت ها را چطور می شود تحمل کرد؟

او هیچ وقت حقوقش را از سپاه نمی گرفت، نمی خواست برود سراغ بیت اممال.
از آموزش پژوهش می گرفت، چون اصلا سپاهی نبود، مامور به خدمت در سپاه بود.

تا وقت شهادت هم فرهنگی بود. همیشه می گفت:
“کسانی هستند که شرایط شان خیلی بدتر از ماست.

اگر هم چیزی هست، امکانات یا هر چی، حق آنهاست نه من.”

همیشه به گوشم می خواند که: ”مطمئن باش زندگی ما از همه بهتر است”.

می گفت: ”آن قدر که من می آیم به تو سر می زنم بقیه نمی توانند بروند زن و
بچه هاشان را ببینند.

”می گفت: ”ما کسانی را داریم که الان ده یا زده ماه است خانواده هایشان را
نديده اند”. ابراهیم همیشه می گفت:

”دوست ندارم زنم با بی دردها رفت و آمد کند.”

می گفت: ”اگر می خواهی ازت راضی باشم سعی کن با آنها بی نشست و برخاست
کنی که مشکل دارند”.

حتی مرا مامور کرده بود یواشک اختلاف بین دوستانش و خانم هایشان را بفهمم یا
حل کنم یا به او بگویم برود حل کند.

یک موردی پیش آمد که من نتوانستم از پسش بر بیایم. به ابراهیم گفتم.
بغض کرد و گفت:

”بهش بگو دو سه ماه تحمل کند. فقط دو سه ماه. بعد”.....

...گفت تو نمی گذاری من شهید شوم. تو سد راه شهادت من شده ای. بگذر از من!...!
نمی توانستم کسی را از دست بدهم، یا دعا کنم از دستش بدhem. وقتی من یا بچه ها تب می کردیم، می آمد می نشست بالای سرمان گریه می کرد، کمپرس آب سرد می گذاشت روی پیشانی مان، قربان صدقه مان می رفت می گفت: خدا را شکر که داغ هیچ کدام تان را من نمی بینم. از این حرف هاش البته بدم می آمد. گاهی می گذاشتم پای خود خواهی اش، که حاضر بود داغش به دل ما بیفتد، اما خودش داغ ما را نبیند. ولی بعد دیدم، یعنی باورم شد که از زرنگی اش بود نه از خودخواهی اش، که آن طور درد ما را به جان خودش بخرد برود...آنقدر مراعات مرا می کرد که حتی نمی گذاشت ساک سفرش را بیندم. بالاخره یکبار پیش آمد که ساک سفرش را من بیندم. برای اولین و آخرین بار. دعا گذاشتم براش توى ساک...

تخمه هم خریدم که توى راه بشکند(گره ی پلاستیکش باز نشده بود وقتی ساکش به دستم رسید) یک جفت جوراب هم براش خریدم. که خیلی ازش خوشش آمد. گفتم: بروم دو سه جفت دیگر بخرم؟ گفت: بگذار این ها پاره شوند بعد. وقت دفنش همون جوراب ها پاش بود...

کتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه

راوی: همسر شهید همت

حکایت ابراهیم سخیر

یادگار

شهداء، خوزستانی خدیل ناصر کار لـ

بعدی نبود. چون او توی عملیات خیر شهید شد و وای از خیر... وای از عملیات خیر، که آن روز ها، توی اسلام آباد، هر چی بهش نزدیک می شدیم قدر ابراهیم را بیشتر می دانستم.

هرگز آن شب که مهمان داشتیم را یادم نمی رود.

سرم گرم آشپزی بودم که آشوب عجیبی افتاد به جانم. آمدم به مهمان ها گفتم: "شما آشپزی کنید من الان بر می گردم".

رفتم نشستم برای ابراهیم نماز خواندم، دعا کردم، گریه کردم، که سالم بماند، یکبار دیگر بماند. ابراهیم که آمد بهش گفتم چی شد و چکار کردم. رنگش عوض شد.

سکوت کرد. سر هم تکان داد. گفتم: "چی شده مگه؟" گفت:

"درست در همان لحظه می خواستیم از جاده ای رد شویم که مین گذاری اش کرده بودند. اگر یک دسته از نیروهای خودشان از آنجا رد نشده بودند، اگر فقط چند دقیقه بعد از ما رد می شدند، می دانی چی می شد؟"

خندیدم، حرف نمی زدم. او هم خندید و گفت:

"تو نمی گذاری من شهید شوم. تو سد راه شهادت من شده ای. بگذر از من" نمی توانستم، نمی توانستم کسی را از دست بدhem، یا دعا کنم از دستش بدhem، که وقتی من یا بچه ها تب می کردیم، می آمد می نشست بالای سرمان گریه می کرد، کمپرس آب سرد می گذاشت روی پیشانی مان، و می گفت: "دردتان به جان من". یا می گفت:

"خدا را شکر که داغ هیچ کدام تان را من نمی بینم".

از این حرفا یاش البته بد می آمد. گاهی می گذاشتم پای خودخواهی اش، که حاضر بود داغش به دل ما بیفتند، اما خودش داغ مارا نبینند.

آن قدر مراعات مرا می کرد که حتی نمی گذاشت ساک سفرش را بیندم. بالاخره یک بار پیش آمد که ساک سفرش را من بیندم.

برای اولین و آخرین بار. دعا گذاشتمن براش توی ساک. تخمه هم خریدم که توی راه بشکند (گره ی پلاستیکش باز نشده بود وقتی ساکش دستم رسید) یک جفت جوراب هم براش خریدم، که خیلی خوشش آمد.

گفتم：“بروم دو سه جفت دیگر بخرم؟”

گفت：“بگذار این ها پاره شوند بعد.”

وقت دفنش همین جوراب ها پاش بود.

تمام وسایلش را گذاشتم توی ساکش،

دادم دستش. سرش را انداخت پایین و.....

ساکش را دادم دستش، سرش را انداخت پایین!

گفت：“قول بده ناراحت نشی.”

گفتم：“چی شده مگه؟”

گفت：“ممکن است به این زودی ها نتوانم بیایم بیینم تان.”

گفتم：“تا کی؟”

گفت：“تا بعد از عملیات.”

ابراهیم که رفت تمام ساختمان های خراب آنجا را گذاشتند برای تعمیر. کل خانه آن

روز ما، با دوتا اتاق و دستشویی و حمام، شاید به اندازه هال خانه امروز مان نبود.

تمام وسایل مان را جمع کردم گذاشتم یک گوشه تا بنایی خرابیش نکند.

خانه آقای عبادیان زندگی می کردیم که بعد ها شهید شد.

ابراهیم آمد. نه آنقدر دیر که خودش گفته بود.

توی راه برایش می گفتم که چرا آمده ایم خانه آقای عبادیان،

چی شد که خانه هارا دارند تعمیر می کنند،

چی شد که بنا آوردن،

چی شد که همه جا به هم ریخته ست.

ولی انگار نه انگار، توی خودش بود.

کلید را انداخت توی در و در را باز کرد و خانه را دید و گفت:

“چرا خانه این ریختی شده؟”

گفتم：“پس من تا حالا داشتم قصه لیلی و مجنون برات می گفتم؟”

بیست و نهم بهمن شصت و دو، زمستان و سرد بود. هیچ امکاناتی هم نبود و اصلا

نمی شد زندگی کرد. خانم عباس کریمی هی می آمد اصرار می کرد شب برویم پیش

آنها، توی ساختمان آنها، ولی ابراهیم می گفت: نه.

می گفت : ”دوسن دارم امشب را خانه خودمان باشیم، کنار هم“ .
هرگز آن روز را فراموش نمی کنم. تا ابراهیم کلید برق را زد، نگاه کردم به چهره اش،
دیدم گوشه چشمش چروک های زیادی افتاده و پیشانی اش دو سه خط برداشته.
بغض کردم، گریه کردم، گفتم :

”چی به سرت آمده توی این دو هفته یی که خانه نبودی، ابراهیم؟“
گفت : ”هیچی نگو، هیچی نپرس.“

گفتم : ”دارم دق می کنم، این خط ها چیه که افتاده زیر چشمت، روی پیشانیت؟“
هیچ وقت بهش نمی آمد بیست و هشت سالش باشه، همیشه به جوان های بیست و
دو ساله می ماند. ولی آن شب، زیر آن نوری که ناگهان پخش شد توی صورتش،
دیدم ابراهیم پیر شده است.

دلواپسی ام را زود می فهمید.

گفت : ”اگر بدانی امشب چطور آمد؟“
لبخند زد و گفت : یواشکی. خندید و گفت :
اگر فلانی بفهمد من در رفته ام“

دستش را مثل چاقو کشید روی گردنش و گفت : ”کله ام را می کند“ .
انتظار داشت من هم بخندم. نتوانستم. او ابراهیم همیشگی من نبود.

همیشه می گفت :

” تنها چیزی که مانع شهادت من است وابستگی ام به شما هاست“ .
مطمئن باش روزی که مساله ام را با شما حل کنم دیگر ماندنی نیستم. یا می گفت:
”خیلی ها ممکن است به مرحله رفقن برستند، ولی تا خودشان نخواهند نمی روند“ .

آن شب با تمام شب ها و تمام گذشته اش فرق کرده بود.
درست یادم نیست همان شب بود یا چند شب قبل که بچه ها خیلی بی قراری
کردند. فقط یادم سنت که به سختی بردم خواباندم شان. گفت :

” بیا بنشین اینجا باهات حرف دارم. ”نشستم.

گفت : ”می دانی من الان چی را دیدم؟“

گفتم : ”نه“

گفت : ”جدایی مان را“ .

همیشه می گفت: کسانی هستند که شرایط شان خیلی بدتر از ماست. اگر هم چیزی هست، امکانات یا هرچی، حق آنهاست نه من. به گوشم می خواند که، مطمئن باش زندگی ما از همه بهتر است. می گفت: آنقدر که من می آیم به تو سر می نزم بقیه نمی توانند بروند زن و بچه هاشان را ببینند. مقید بود به من یاد بدهد همیشه لباس ارزان قیمت بپوشم. می دانستم او فرمانده لشگرست و فرمانده های تیپ و گردان و گروهان چشم شان به او و خانواده اش است، که چه می پوشند، چه می خورند، چه می گویند. می گفت: زن من باید الگو باشد. مواطن باش لباسی نپوشی که از بدترین لباس اینجا بهتر باشد. خیلی از خانه های آنجا فرش داشتند، اما مانداشتیم. تلویزیون داشتند مانداشتیم. وسایل رفاهی داشتند مانداشتیم. ما فقط یک روفرشی داشتیم، که روش می نشستیم، که همین الان هم انداخته امش توی آشپزخانه تا یادم نزود چه روزگاری به من و بچه هام گذشت. ابراهیم همیشه بهم می گفت: دوست ندارم زنم با بی دردها رفت و آمد کند. می گفت: اگر می خواهی ازت راضی باشم سعی کن با آن هایی نشست و برخاست کنی که مشکل دارند. حتی مرا مأمور کرده بود یواشکی بروم اختلاف بین دوست ها و خانم هاشان را بفهمم یا حل کنم یا به او بگویم برود حل شان کند...

كتاب كشكول خاطرات دفاع مقدس، ناصر کاوه
راوی: همسر شهید

مکالمہ ابراهیم و سعید

یادگار مکالمہ ادراک

شہدرا نزد کشمیر

خندیدم و گفتم : ”باز مثل بچه لوس ها حرف زدی.“ گفت : ”نه. جدی می گویم. تاریخ را ببین. خدا هیچ وقت نخواسته عاشق واقعی به هم برسند، با هم بمانند.“ دل ندادم به حرف هاش، هر چند قبول داشتم، و مسخره اش کردم.

گفتم : ”حالا یعنی ما لیلی و مجنونیم؟“ عصبانی شد و گفت :

”هر وقت خواستم جدی حرف بزنم آمدی تو حرفم، زدی به شوخی. بابا من امشب می خوام خیلی جدی حرف بزنم.“ . گفت : ”خب بزن.“ .

گفت : ”من ازت شرمنده ام. قام مدت زندگی مشترک مان تو یا خانه پدر خودت بودی یا خانه پدر من. می خواهم بعد از من سرگردانی بکشی.“

به برادرم می گویم خانه شهرضا را برایتان آماده کند، موکت کند، رنگ بزند، تمیزش کند که تو و بچه ها بعد از من پا روی زمین یخ نگذارید، راحت باشید، راحت زندگی کنید“. گفتم : ”مگر تو همانی نیستی که گفتی دانشگاه را ول کن بیا برویم لبنان؟ چی شد پس؟“

این حرف ها چیه که می زنی؟“ فهمید همه اش دارد از رفتن حرف می زند.

گفت : ” فقط برای محکم کاری گفتم. و گرنه من حالا حالا هاستم. و خندید. زورکی البته. بعد هم خستگی را بهانه کرد، رفت خوابید.

صبح قرار بود راننده زود بیاد دنبالش برود منطقه، دیر کرد. با دو ساعت تاخیر آمد، گفت : ”ماشین خراب شده، حاجی. باید ببرمش تعمیر. ”ابراهیم خیلی عصبانی شد. پرخاش کرد، داد زد....

گفت : ”برادر من! مگر تو نمی دانی آن بچه های زبان بسته الان معطل ما هستند؟“ مگر نمی دانی باید آن ها را چشم به راه گذاشت؟ چه بگوییم آخر به تو من؟“ روز های آخر اصلا نمی توانست خودش را کنترل کند. عصبی بود. من از خوشحالی توى پوست خودم نمی گنجیدم. چون ابراهیم دو ساعت دیگر مال من بود.

آمدیم توی اتاق تکیه دادیم به رختخواب ها، که گذاشته بودم شان گوشه اتاق.
مهدی داشت دورش می چرخید. برای اولین بار داشت دورش می چرخید.

همیشه غریبی می کرد. تا ابراهیم بغلش می کرد یا می خواست باهاش بازی کند
گریه می کرد. یک بار خیلی گریه کرد، طوری که مجبور شد لباس هاش را در بیاورید
ببیند چی شده.

فکر می کرد عقرب توی لباس بچه است. دید نه. گریه اش فقط برای این است که می
خواهد بباید بغل من. گفت : ”زیاد به خودت مغorer نشو. دختر!
اگر این صدام لعنتی نبود می گفتم که بچه مان مرا بیشتر دوست می داشت یا تو را .
با بعض می گفت :

خدا لعنت کنه، صدام، که کاری کردی بچه ها مان هم نمی شناسند مان.
ولی آن روز صبح این طور نبود. قوری کوچکش را گرفته بود دستش، می آمد جلو
ابراهیم، اداهای بچگانه در می آورد، می گفت : بابا دد....
خنده هایی می کرد که قند توی دل آدم آب می شد.
ابراهیم نمی دیدش. محلش نمی گذاشت.

توی خودش بود. آن روزها مهدی یک سال و دو سه ماهش بود و مصطفی یک ماه و
نیمس...ابراهیم نمی دیدش، محلش نمی گذاشت.

سعی کردم خودم را کنترل کنم. نتوانستم،
گفتم : ”تو خیلی بی عاطفه شده ای، ابراهیم.

از دیشب تا حالا که به من محل نمی دهی، حالا هم که به این بچه ها.
”جوابم را نداد. روش را کرد آن طرف. عصبانی شدم،
گفتم : ”با تو هستم مرد، نه با دیوار“.

رفتم روپروش نشستم، خواستم حرف بزنم، که دیدم اشک تمام صورتش را خیس
کردد. گفتم : ”حالا من هیچی، این بچه چه گناهی کرده که....“ بربیده شدنش را
دیدم. دیگر آن دلبستگی قبلی را به ما نداشت. دفعه های قبل می آمد دورمان می
چرخید، قربان صدقه مان می رفت، می گفت، می خندهید.
ولی آن شب فقط آمده بود یک بار دیگر ما را ببیند خیالش راحت بشود برود.

مهدی داشت دورش می چرخید. قوری کوچکش را گرفته بود دستش،
می آمد جلو ابراهیم، ادھای بچه گانه درمی آورد می گفت :بابایی دَ.
مهدی خنده هایی می کرد که قند توی دل آدم آب می شد ولی ابراهیم
نمی دیدش. محلش نمی گذاشت، توی خودش بود. آن روزها مهدی یک
سال و دو سه ماهش بود و مصطفی یک ماه و نیمیش. سعی کردم خودم
را کنترل کنم. نتوانستم عصبانی شدم گفتم: تو خیلی بی عاطفه بی،
ابراهیم... از دیشب تا حالا که به من محل نمی دهی، حالا هم که به این
بچه ها... جوابم را نداد. روش را کرد آن ور...

عصبانی تر شدم گفتم: با تو هستم مرد، نه با دیوار . رفتم رو بروش
نشستم خواستم حرف بزنم، که دیدم اشک تمام صورتش را خیس کرده.
گفتم حالا من هیچی، این بچه چه گناهی کرده که... بریده شدنش را
دیدم. دیگر آن دلبستگی قبلی را به ما نداشت. دفعه های قبل می آمد
دورمان می چرخید، قربان صدقه مان می رفت، می گفت، می خنید. ولی
آن شب فقط آمده یکبار دیگر ما را ببیند خیالش راحت بشود و برود...

كتاب خاطرات درنماك ، ناصر کاوه
راوي همسر شهيد همت

حیرت ابراهیم شهید

بایان
کارکرده

شیده ها، خونشان خنده نمی ناصر کار

مارش حمله که از رادیو بلند شد

گفت : "عملیات در جزیره مجنون است".

به خودم گفتم : "نکند شوخی های ما از لیلی و مجنون بی حکمت نبود، که ابراهیم

حالا باید برود جزیره مجنون و من بهانم اینجا؟"

فهرستی را یادم آمد که ابراهیم آن بار آورد نشانم داد و گفت:

"همه شان به جز یک نفر شهید شده اند. " گفت : "چهره اینها نشان می دهد که

آماده رفتن هستند و توی عملیات بعدی شهید می شوند".

عملیات خیر را می گفت، در جزیره مجنون.

تعدادشان سیزده نفر بود. ابراهیم پایین فهرست نوشته چهارده و جلوش سه تا

نقطه گذاشت. گفت : "این چهاردهمی؟"

گفت : "نمی دانم".

لبخند زد. نمی خواستم آن لحظه بفهم منظورش از آن چهارده و از آن سه نقطه و

آن لبخند چیست. بعدها یقین پیدا کردم آمده از همه مان دل بکند. چون مثل هر بار

نرفت بند پوتین های گشاد و کهنه اش را توی ماشین بیندد.

نشست دم در، با آرامش تمام بند های پوتینش را بست. بعد بلند شد رفت مهدی را

بغل کرد که با هم برویم به خانه عبادیان سفارش کند ما پیش آنها زندگی کنیم تا

بنایی تمام شود.

توی راه می خندید، به مهدی می گفت:

"بابا تو روز به روز داری تپل مپل تر می شوی.

فکر نمی کنی این مادرت چطور می خواهد بزرگت کند؟"

اصلا نمی گفت : من یا ما. فقط می گفت : مادرت".

وقتی در زد و خانم عبادیان آمد، یکی از بچه ها را داد دستش، ازش تشکر کرد.

دعایش کرد که چطور زحمت مارا می کشد. بخصوص برای مصطفی، که آنجا به دنیا

آمده بود و تمام بی خوابی ها و سختی های آمدنیش روی دوش او بود، می خواست

حسابش را صاف کند با تشکر هایی که می کرد یا عذرها یی که می خواست.

به من مثل همیشه فقط گفت : "حالم کن، زیلا".

خندید رفت.

دنبالش نرفتم. همان جا ایستادم، نگاهش کردم که چطور گردنش را راست گرفته بود و قدش از همیشه بلند تر به نظر می‌رسید. که چطور داشت می‌رفت. که چطور داشت از دستم می‌رفت. و چقدر آن لباس سبز بهش می‌آمد.

از همان لحظه داشت دم برash تنگ می‌شد.

می‌خواستم بدوm بروم پیشش. نشد. نرفتم. نخواستم.

به خودm گفت: باز بر می‌گردد. مطمئنم.

هر چه منتظر روش شدن ماشین شدم، صدایی نیامد.

بیست دقیقه ای حتی طول کشید. به خانم عبادیان

گفت: "بروم ببینم چی شده که ماشین راه نیفتاده".

تا بلند شدم صدای ماشین آمد. در را باز کردم.

سرما زد توی صورتم. ماشین راه افتاد. چشم هام پر اشک شدند.

به خودm دلداری دادم که بر می‌گردد. مثل همیشه بر می‌گردد. آن قدر نماز می‌خوانم، آن قدر دعا می‌کنم که برگردد.

مگر جرات دارد بر نگردد؟

تنها عملیاتی که ابراهیم اصرار داشت نروم اصفهان، برخلاف گذشته، همین خیر بود. همباران هم بیشتر از پیش شده بود. حتی خانه های نزدیک مارا زدند.

این بار همه به خانواده هایشان زنگ می‌زدند، جز ابراهیم.

خیلی بهم برخورد. بخصوص پیش بقیه خانم ها.

همه شوهر ها زنگ می‌زدند و احوال. خانواده هایشان را می‌پرسیدند، ولی ابراهیم به روی مبارکش نمی‌آورد.

یکبار که زنگ زد، گفت: "چهار تا زنگ هم بزن احوال مان را بپرس.

هیچ نمی‌گویی مرده ایم، زنده ایم توی این همباران؟

اصلاً برات مهم هست این چیزها؟"

گفت: "شماها طوری تان نمی‌شود. چون فرار است من پیش مرگ تان بشوم.

خدا شاهد است که عین همین جمله را گفت".

گفت: مگر من چند بار به تو نگفتم که از خدا خواسته ام داغ شما را به دل من نگذارد؟ گفت: "پس دل من چی، دل ما چی؟"

همباران آن قدر زیاد بود یک روز دیدم پدرم آمده اسلام آباد دنبال من. با ماشین آمده بود. شب به ابراهیم زنگ زدم.

گفتم : ”پدرم آمده مرا ببرد، اجازه هست بروم؟“

گفت : ”اختیار با خودت است، هر جور که دوست داری عمل کن.“

گفتم : ”نمی آیی خانه؟ خانه مان قشنگ شده، بیا ببین و برو.“

گفت : ”نه، نمی توانم.“

گفتم : ”تورا به خدا بیا یک بار دیگر ببینمت.“

گفت : نمی توانم. به همان خدا قسم نمی توانم.

به پدرم نگفتم نه، ولی از رفتن هم حرفی نزدم.

جوش آورد گفت : ”حق نداری اینجا چنانی؟!“

گفتم : ”ابراهیم تنهاست آخر.“

گفت : ”تو فقط زن مردم نیستی. دختر من هم هستی.“

من هم دلواپس تو و بچه هاتم. ابراهیم هم اینجوری خیالش راحتر است.

”گفتم : ”نمی شود که من بیایم جای امن و او ...“

گفت : ”اصلًا هیچ شده پیش خودت بگویی صبح تا شب رادیو دارد چی از این جا می گوید و چی سر من و مادرت می آید؟“

صداش لرزید.

گفتم : ”چشم“.

راهی شدیم رفتیم.

اوایل اسفند بود، من برای دیدن یا شنیدن صدای ابراهیم ثانیه شماری می کردم. یک روز در میان زنگ می زد. آخرین بارش سه شنبه بود، شانزده اسفند، ساعت چهار و نیم عصر.

چند بار گفت : ”خیلی دم برات تنگ شده، می خواهم ببینم تان.“

گفتم : ”نمی آیی؟“

گفت : ”اگر شد بیست و چهار ساعته می آیم می ببینم تان و بر می گردم. اگر نشد یکی را می فرستم بباید دنبال تان“.

اوایل اسفند ۶۲ بود. من برای دیدن یا شنیدن صدای ابراهیم ثانیه شماری می کردم. یک روز در میان زنگ میزد. آخرین بارش سه شبه بود، ۱۶ اسفند، ساعت چهار و نیم عصر. نه از خودش خبری شد نه از تلفنش. حدود نصف شب. احساس کدم طوفان شده. به خواهر کوچک ترم گفتم: انگار می خواهد طوفان بدی بشود؟ گفت: اصلاً باد هم نمی آید. چه برسد به طوفان. شب بعد خواب دیدم رفته ام جلو آینه ایستاده ام و دو طرف فرق سرم دو موی کلفت سفید هست. تعبیرش را بعد فهمیدم، وقتی که برادر هفده ساله ام فردین در محور طلایه شهید شد و خبرش را روز سوم ابراهیم به من دادند. صبح بلند شدم بچه ها را برداشتمن راه افتادم. جایی کار داشتم، خانه‌ی خاله ام، نجف آباد. با مینی بوس رفتیم. خواهرم هم بود. رادیوی مینی بوس روشن بود. زنگ اخبار ساعت دو بعد از ظهر را که زد گوش هام تیز شد. خواهرم گفت: شنیدی رادیو چی گفت؟ دنیا روی سرم خراب شد وقتی دیدم خواهرم هم خبر را شنیده... گفت: مطمئنی؟ گفت: خودش گفت فرمانده لشکر حضرت رسول. مگر ابراهیم... آبروداری را گذاشتمن کنار، از ته دل جیغ کشیدم، جلو مسافرهایی که نمی دانستند چی شده. سرم سنگین شده بود از جیغ هایی که می زدم. مصطفی بنی را گذاشتمن بود به گریه و من بلند شدم به راننده گفتمن: نگه دار! همین جا نگهدار میخواهم پیاده شوم. با شما نیستم مگر من؟ گفتمن نگه دار. نه حرمت، نه آبرو، نه منانت، هیچی را نمی شناختم... فقط گریه می کردم و می گفتمن: شوهرم شهید شده نشنیدید مگر خودتان؟ بگویید به راننده نگه دار... نگه داشت. پیاده شدم و... کتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه راوی: همسر شهید همت

میراث ابراهیم شهید

پایه نگارکن

شیده ها، خود را بخندید ناصرا کار

مکث کرد و گفت：“میائید اهواز اگر بفرستم دنبالتان؟”

گفتم：“کور از خدا چه می خواهد؟”

گفت：“سخت نیست با دوتا بچه؟”

گفتم：با تمام سختی هایش به دیدن تو می ارزد

یک هفته گذشت. نه از خودش خبری شد نه از تلفنش.

داشتم خودم را برای دیدنش برای آمدنش آماده می کردم. خانه را تمیز می کردم و خیلی کارهای دیگر.

شبی حدود نصف شب، احساس کردم طوفان شده. به خواهرم گفتم：

”انگار می خواهد طوفان بدی بشود؟”

گفت：“اصلًا باد نمی آید، چه برسد به طوفان.”

باز خواهیدم، بیدار شدم، گریه کردم.

گفت：“امشب تو چته؟”

گفتم：“وحشت دارم. از شب اول قیر.”

گفت：“این حرف های عجیب و غریب چیه که می زنی امشب؟”

صبح بلند شدم بچهها را برداشتم راه افتادم، جایی کار داشتم، خانه خام، نجف آباد. با مینی بوس رفتیم.

خواهرم هم بود. رادیوی مینی بوس روشن بود. زنگ اخبار ساعت دو بعدازظهر را زد. گوش هام تیز شد، گوینده خبرها را خواند، یکی از خبرها بندم را پاره کرد. شک کردم. به خودم گفتمن：“حتمًا اشتباه شنیده ام.

خودم را گول زدم: مگر می شود؟

بیشتر گول زدم: آن هم ابراهیم؟!

خندیدم و گفتمن：“او خودش گفت بر می گردد. به من قول داد”...

یادم نیامد کی قول داده بود.

خواهرم داشت نگاهم می کرد، جور عجیبی داشت نگاهم می کرد.

گفت：“شنیدی رادیو چی گفت؟”

دنیا روی سرم خراب شد وقتی

دیدم خواهرم هم خبر را شنیده.

گفتم : ”تو هم مگر“

گفت : ”اهوم“ .

گفتم : ”اسم کی را گفت؟

تو رو خدا راستشو بگو“ !

گفت : ”ابراهیم را.“

گفتم : ”مطمئنی؟“

گفت : ”خودش گفت فرمانده لشکر حضرت رسول. مگر ابراهیم“

آبرو داری را گذاشتمن کنار، از ته دل جیغ کشیدم، جلو مسافر هایی که نمی دانستند چی شده. سرم سنگین شده بود از جیغ هایی که می زدم.

مصطفی بنارا گذاشته بود به گریه. بلند شدم به راننده گفتم : نگه دار! همین جا نگه دار، می خواهم پیاده شوم. با شما نیستم مگه؟ گفتم نگه دار.

نگه نداشت. پدرم بهش سپرده بود در فلان خیابان و جلو خانه فلانی پیاده کند. جای پیاده شدن هم نبود، وسط بیابان که نمی توانست نگه دارد.

مسافر ها آمده بودند جلو می گفتند : ”یهو چی شد؟“

نه حرمت، نه متنانت، نه آبرو، هیچی را نمی شناختم. فقط گریه می کردم.

گفتم : ”شوهرم شهید شده. نشنیدید مگه؟ بگویید به راننده نگه دارد“ !

نگه داشت. پیاده شدم رفتم با اتوبوس دیگری بر گشتم. نمی گذاشتند ببینمش. تا اینکه راضی شدند ببرندم پیشش. با چه مصیبتی هم. که برویم سپاه، برویم فلان سرخانه، برویم توی سالنی پر از در های کشویی بسته، آرام آرام بکشید عقب و تو

ابراهیم را ببینی، که ابراهیم همیشگی نیست، که آن چشم های همیشه قشنگش نیست، که خنده اش نیست، که اصلاً سری در کار نیست. همیشه شوخی می کردم

می گفتم : ”اگر بدون ما بری می آیم گوش هات رو می برم می گذارم کف دستت“. بهش گفتم : ”تو مریضی مaha رو نمی تونستی ببینی، ابراهیم. چطور دلت آمد بباییم

اینجا، چشم هات رو نبینم، خنده هات رو نبینم، سر و صورت همیشه خاکیت رو نبینم، حرف هات رو نشنوم؟“

آن قدر گریه کردم که دیگر خودم را نمی فهمیدم. اصلاً یک حال عجیبی داشتم.

...نمی گذاشتند بینمش. غریبی هم می کردم توی شهرضا و... تا این که راضی شدند ببردندر پیشش. با چه مصیبتی هم، رفقیم سپاه، تا برویم فلان سرداخانه، برویم توی سالنی پراز درهای کشوبی بسته، برویم جلو یکی از آنها بایستیم، یکیش را باز کنند، کشو را هم آرام آرام بکشند عقب و تو ابراهیم را بینی، که ابراهیم همیشگی نیست، که ان چشم های همیشه قشنگش نیست، که خنده اش نیست، که اصلاً سری در کار نیست. جوراب هاش را که دیدم جیغ زدم. خودم براش خریده بودم. آنقدر گریه کردم که دیگر خودم را نمی فهمیدم. اصلًا یک حال عجیبی داشتم. همه هم بودند دیدند. دیدند دارم دنبال پاهام می گردم. حتی گفتم پاهام کو؟ چرا دیگر نمی توانم راه بروم؟... باورتان نمی شود؟ احساس می کردم دیگر پا ندارم. به چه درد می خورد اگر هم داشتم، اگر هم می داشتم؟ دو سه بار غش کردم، آن هم من، که هرگز فکرش را نمی کردم تو سیستم بدنم غش کردن معنا داشته باشد. بارها شد که به من گفتند: این چه فرمانده لشکریست که هیچ وقت زخمی نمی شود؟ برای خودم هم سوال شده بود. یکبار رک و راست بهش گفتم: من نمی دانم جواب اینها را چی باید بدhem. ابراهیم گفت: کنار کعبه، ازش چند تا چیز خواستم. اول تو را. بعد دوتا پسر از تو خواستم تا خونم باقی بماند. بعد هم اینکه زخمی و اسیر نشوم. و اگر قوارست بروم، آخرش هم اینکه نباشم توی مملکتی که امامش توش نفس نکشد. همین هم شد...

حیرت ه ابراهیم سخن

كتاب خاطرات دردنگ، ناصر کاوه

روای: همسر شهید همت

لایه کشیده
لایه کشیده

لشکر شهداء، لشکر شهداء، نذر شهداء، نذر شهداء، ناصر کار

همه هم بودند، دیدند.

دیدند دارم دنبال پاهام می گردم.

حتی گفتم : ”پاهام کو؟ چرا دیگه نمی تونم راه برم؟

به من گفتند : ”مادرش نگران دست ابراهیم بوده، همان که توی والفجر چهار
ناخنش پریده بود.“.

من هم آن ناخن را یادم بود، نگاهش نکردم. یعنی جرات نکردم. یعنی نمی خواستم
ببینمش تا مطمئن شوم خود ابراهیم است. می خواستم خودم را گول بزنم که جنازه
سر ندارد و می تواند ابراهیم نباشد و می توانم باز منتظرش باشم، اما نمی شد،
خودش بود.

جوراب هاش را دیدم، جیغ زدم.

خودم برآش خریده بودم.

آن روزها زده بود به سرم.

هر کسی من را می دید می فهمید حال عادی ندارم.

خودم هم فکر نمی کردم زنده پانم، یقین داشتم تا چهلهمش زنده نمی مانم.
قسمش می دادم، التماسش می کردم، به سر خود می زدم که مرا هم با خودش ببرد.
و وقتی می دیدم هنوز زنده ام،

می گفتم : ”من هم برات آبرو نمی گذارم که بی من رفتی، بی معرفت“.

دو سه بار غش کردم، آن هم من، که هرگز فکرش را نمی کردم توی سیستم بدنم غش
کردن معنا داشته باشد.

بارها به من می گفتند :

”این چه فرمانده لشکری است که هیچ وقت زخمی نمی شود؟“

برای خودم هم سوال بود. یکبار رک و راست بهش گفتمن.

یا می خندهید، یا می رفت سر به سر بچه ها می گذاشت، یا حرف تو حرف می آورد،
یا خودش را سرگرم کاری می کرد، تا من یادم برود یا اصلا بگذرم.

تا آن شب که مصطفی بدنیا آمد و رازش را بهم گفت.

گفت : ”پیش خدا، کنار خانه اش، ازش چند چیز خواستم.

اول تورا. دوم دوتا پسر از تو تا خونم باقی بماند.

بعد هم اینکه، زخمی و اسیر نشوم، اگر قرار است، بروم. اخرش هم اینکه نباشم تو مملکتی که امامش توش نفس نکشد.
همین هم شد.

بارها کنار گوش بچه‌های شیرخوارش زمزمه می‌کرد که از این بابا فقط یک اسم برای شما می‌ماند. تمام زحمت‌های شما برای مادرتان است.
به من می‌گفت :

”من نگران بچه‌ها نیستم. چون آنها را می‌سپارم به دست تو. نگران پدر مادرم هم نیستم، چون بعد از عمری با افتخار رفتن من زندگی می‌کنند.“
می‌گفت: ”چه حرف‌هایی می‌زنی تو؟ رفتنی هم اگر باشد هر دو مان با هم“.
می‌گفت: ”تعارف نمی‌کنم به خدا.
مطمئنم تو می‌نشینی بچه‌هام را بزرگ می‌کنی. مطمئنم نمی‌گذاری هیچ خلاه‌یی توی زندگی شان پیدا بشود.“

مطمئنم از همه نظر، حتی عاطفی، تامین شان می‌کنی، زیلا“.
می‌گفت: ”آن هم در جامعه‌یی که توی هزار نفرشان یک مرد پیدا نمی‌شود و اگر هم هست انگشت شمار است“.

او امروز مرا میدید. به خوابم هم که آمد، با برادرش، جلو نیامد با هام حرف بزند.
به برادرش گفت: ”چرا ابراهیم نمی‌آید جلو؟“
گفت: ”از شما خجالت می‌کشد، روی جلو آمدن ندارد.“

خودش می‌دانست، هنوز هم می‌داند، که طعم زندگی بالو اصلاً از جنس این دنیا نمی‌دانستم. بهشتی بود. شاید به خاطر همین بود که همیشه

می‌گفت: ”من از خدا خواستم که تو جفت دنیا و آخرت من باشی“.
گفت: ”اگر بهتر از من، بساز تر از من گیر آورده چی؟“
می‌گفت: ”قول می‌دهم، مطمئن باش، که فقط منتظر تو می‌مانم. خدا و عده

بهشتی داده که به شما جفت نیکو می‌دهم“.
و من هم یقین دارم ابراهیم جفت نیکوی من است.
بعدها هم کمتر گریه کردم وقتی این چیزها یادم آمد یا می‌آید.

وصیت نامه شهید همت

در بخشی از وصیت نامه شهید همت این متن کوتاه شاخص شده است: من زندگی را دوست دارم، ولی نه آنقدر که آلوده‌اش شوم و خویشتن را گم و فراموش کنم. علی وار زیستن و علی وار شهید شدن، حسین وار زیستن و حسین وار شهید شدن را دوست می‌دارم.

متن کامل وصیت نامه شهید همت: به تاریخ ۱۹ دی ۱۳۵۹ ساعت ۱۰:۱۰ شب چند سط्रی وصیت‌نامه می‌نویسم: هر شب ستاره‌ای را به زمین می‌کشند و باز این آسمان غم‌زده غرق ستاره است، مادر جان می‌دانی تو را بسیار دوست دارم و می‌دانی که فرزندت چقدر عاشق شهادت و عشق به شهیدان داشت.

مادر، جهل حاکم بر یک جامعه انسان‌ها را به تباہی می‌کشد و حکومت‌های طاغوت مکمل‌های این جهل‌اند و شاید قرن‌ها طول بکشد که انسانی از سلاله پاکان زائیده شود و بتواند رهبری یک جامعه سر در گم و سر در لاک خود فرو برد را در دست گیرد و امام تبلور ادامه‌دهندگان راه امامت و شهامت و شهادت است.

مادر جان، به خاطر داری که من برای یک اطلاعیه امام حاضر بودم چیرم؟ کلام او الهام‌بخش روح پرفتح اسلام در سینه و وجود گندیده من بوده و هست. اگر من افتخار شهادت داشتم از امام بخواهید برایم دعا کنند، تا شاید خدا من روسياه را در درگاه با عظمتش به عنوان یک شهید بپذیرد.

مادر جان من متنفر بودم و هستم از انسان‌های سازشکار و بی‌تفاوت و متاسفانه جوانانی که شناخت کافی از اسلام ندارند و می‌دانند برای چه زندگی می‌کنند و چه هدفی دارند و اصلاً چه می‌گویند بسیارند.

ای کاش به خود می‌آمدند. از طرف من به جوانان بگوئید چشم شهیدان و تبلور خونشان به شما دوخته است. بپاخیزید و اسلام را و خود را دریابید. نظیر انقلاب اسلامی ما در هیچ کجا پیدا نمی‌شود. نه شرقی - نه غربی؛ اسلامی که: اسلامی... ای کاش ملت‌های تحت فشار مثلث زور و زر و تزویر به خود می‌آمدند و آن‌ها نیز پوزه استکبار را بر خاک می‌مالیدند.

مادر جان، جامعه ما انقلاب کرده و چندین سال طول می‌کشد تا بتواند کم کم صفات و اخلاق طاغوت را از مغز انسان‌ها بیرون ببرد، ولی روشنفکران ما به این انقلاب بسیار لطمه زدند، زیرا نه آن را می‌شناختند و نه باریش زحمت و رنجی متحمل شده اند از هر طرف به این نو نهال آزاده ضربه زدند، ولی خداوند، مقتدر است اگر هدایت نشدنند مسلمان مجازات خواهند شد.

پدر و مادر؛ من زندگی را دوستدارم، ولی نه آنقدر که آلوده‌اش شوم و خویشتن را گم و فراموش کنم علی‌وار زیستن و علی‌وار شهید شدن، حسین‌وار زیستن و حسین‌وار شهید شدن را دوست می‌دارم شهادت در قاموس اسلام کاری‌ترین ضربات را بر پیکر ظلم، جور، شرک و الحاد می‌زند و خواهد زد.

بین ما به چه روزی افتاده‌ایم و استعمار چقدر جامعه ما را به لجنزار کشیده است، ولی چاره‌ای نیست این‌ها سد راه انقلاب اسلامیند؛ پس سد راه اسلام باید برداشته شوند تا راه تکامل طی شود.

مادر جان به خدا قسم اگر گریه کنی و به خاطر من گریه کنی اصلاً از تو راضی نخواهم بود. زینب وار زندگی کن و مرا نیز به خدا بسپار (اللهم ارزقنى توفيق الشهاده فى سبيلك)؛ و السلام.

محمد ابراهیم همت

"تفاوت ارتشی ها با بسیجی ها"

امیر عقیلی، سرتیپ دوم ستاد لشگر سی پیاده
گردان گرگان یک روز به حاج همت گفت: من از
شما بدور دلخورم. حاج همت گفت: بفرمایید
چه دلخوری دارید؟ گفت: حاجی شما هر وقت
از کنار پاسگاه های ارتش عبور می کنید یک
دست تکان می دهید و با سرعت رد می شوید
ولی وقتی از کنار بسیجی های خودتان رد می
شوید، هنوز یک کیلومتر مانده چراغ میزند، بوق
می زنی، آرام آرام سرعت را کم می کنی چند
متر مانده به دژبانی بسیجی ها پیاده می شوی
لبخند می زنی، دوباره دست تکان می دهی بعد
سوار می شوی و از کنار دژبانی رد می شوی.
همه ما از این تبعیض ما بین ارتشی ها و
بسیجی ها دلخوریم" حاج همت با لبخند گفت:
اصل ماجرا این است که دژبان های ارتشی چند
ماه اموزش تخصصی دیده اند اگر ماشینی از
دژبانی رد بشود و به او مشکوک شوند از دور
بهش علامت میدن بعد تیر هوایی می زنند آخر
کار اگر خواست بدون توجه از دژبانی رد شود به
لاستیک ماشین تیرمی زنند. ولی بسیجی هایی
که تو میگی اگر مشکوک شوند، اول رگبار می
بندند تازه بعد یادشان می افتد باید ایست
بدهنديک خشاب راخالی می کنند بابای صاحب
بچه را در میاورند بعد چندتا تیر هوایی شلیک
می کنند و آخر که فاتحه طرف خوانده شد؛ داد
می زنند ایست" ... این را که حاجی گفت، بمث
خنده بود که توی قرارگاه منفجر شد...

کتاب گلخندهای آسمانی، ناصر کاوه

میر ابراهیم سخن

لایه
لایه
لایه

شیده، زندگانی شیده، خنده، ناصر کار

... مثل یک صبح قشنگ دویدی توی زندگی من، مثل آفتاب، مثل سایه، مهربان و بی ادعا. زندگی مشترک مان از نیمه راه دانشگاه آغاز شد و با بوی جنگ در هم آمیخت. از جبهه می آمدی از دل دشمن، از شب های پرحداده، انفجارهای پی درپی، از پشت خاکریزها، هنوز بوی باروت می دادی.

گرد و خاک لباس ها و موهاست پاک نشده بود. با تو حرفی زدم، تصویر شهید شدن همسنگری های مهربانی را توی خانه چشم هایت می دیدم. می گفتی قطعه ای از بهشت است.

“چقدر چشم های فناکت را دوست داشتم”

... روزی که از جبهه برگشتی، برای من بهترین روز دنیا بود و روزهایی که کنارم بودی، بهترین روزهای زندگی ام، خوشحال بودم، از عمق وجود، می آمدی. حجم خیال و رفتارم پر از تو بود، کنارم بودی، دم برایت می سوخت، دلتنگ تو، دلتنگ دغدغه های پاهایت تاول زده و دست های پینه بسته ات.... . می گفتم: این چند روز را استراحت کن.

می خندیدی و می گفتی خیلی زرنگی؛ می خواهی بعد از من بگویی ابراهیم شوهر خوی نبود. ظرف می شستی، جارو می زدی، می خریدی، می کشیدی، می آوردم. وقتی می دیدم با چه دقیقی سبزی ها را پاک می کنی، می خندیدم.

می گفتم: راستش را بگو ابراهیم، توی جبهه مسئول آشپزخانه ای یا فرمانده؟ ... خودت چیزی نمی گفتی اما دوستانت برایم می گفتند که چه فرماندهی لایقی هستی. هرچه به پایان روزهای مرخصی ات نزدیک تر می شدیم، ناراحتی من بیشتر می شد. کمتر حرف می زدم.

توی فکر می رفتم، بعض می کدم و دم می شد شهر آشوب فکرهای جورواجور برایم لطیفه های جنگی تعریف می کردی، مرا می خنداندی. اما من بعض می کدم و به نقطه نامعلوم خیره می شدم.

خاطرات روزهایی که پیشم بودی، جلوی چشم هایم به حرکت درمی آمد. آن موقع چه قدر احساس خوشبختی می کرم. اما حالا که داری می روی، تنها از من توی دنیای به این بزرگی کسی وجود ندارد....

می گفتی عروس خانم، راست راستی راضی به رفتنم نیستی، مگر خودت همیشه نمی
گویی افتخارم این است که همسر یک رزمنده ام.

و خوب می دانستم که همه دل نگرانی هایم از این است که بلاعی سرت بباید...

می گفتم: اگر بدانم مواظب خودت هستی، دم آرام می گید.

آن وقت اگر این جنگ چهل سال هم طول بکشد، طاقت دوری ات را دارم.

قادر سفید عروسی ام سرم بود.

نگاهت می کردم و با بال های چادر، اشک هایم را پاک می کردم.

نمی توانستم جلوی اشک هایم را بگیرم.

وقتی به پیچ کوچه رسیدی، ایستادی، خدا حافظی کردی.

دست هایت را روی چشم هایت کشیدی و خندیدی.

فهمیدم که می گویی اشک هایم را پاک کنم...

در را که بستم، غم بزرگی بروی سرم و بعد تویی حیاط خانه چرخید. با رفتن گویا
پرندگی خوشبختی خانه ای کوچکمان هم تویی نفس پرید.

دیگر صدای زندگی از هیچ روزنه ای به گوش نمی رسد. تو رفتی تا مهربانی هایت را با
رزمنده های جبهه ها تقسیم کنی. روزی که رفتی، باورم نمی شد؛ که روی دست های
مردمی که دوستشان داشتی، برگردی.

آن روز سرد زمستان در شهرضا که خاک ها را روی تن پاک تو می ریختند، ساکت و
بہت زده گوش های ایستادم و به تابوت یی صدایت نگاه کردم. به شیشه های گلایی که
روی سر و صور قمان خالی می شد و به تاج گلهای خوشبوی که با نوارهای مشکی به
صف برای بد رقه ات ایستاده بودند.

تمام مدت کنارم بودی. گرمای وجودت را روی می کردم. ایستاده بودی و با حس
غیری بی نگاهم می کردی. چشم هایت مثل همیشه غناک بود. آخرین خاک ها که روی
مزارت ریخته شد، آدم هایی که برای خدا حافظی با آسمان وجودت آمد بودند، به
طرفم سرازیر شدند.

زن ها خودشان را تویی بغلم می انداختند، همدردی می کردند. تسلیت می گفتند و
شهادت را تبریک می گفتند. مردهای سیاه پوش سر به زیر جلو می آمدند. سر سلامتی
می دادند، خدا حافظی می کردند و سوار ماشین ها و اتوبوس ها می شدند و می رفتدند.

عاقبت من ماندم و تو و آسمان پاک بالای سرمان که حالا اینقدر پایین آمد ه بود تا
صدایمان را بشنود. دیگر وقتش بود تا گریه کنم. رو به رویم ایستاده بودی، ابروهایت
را بالا انداختی، لب را گزیدی و بعد سرت را پایین انداختی.

آهسته گفتم: ابراهیم جان، گریه هم نکم؟ چشم‌هایت را بستی و سرت را تکان
دادی. باریدم ولی قام نشده، بقیه‌اش را قورت دادم. نشستی. سرت همچنان پایین
بود، خیلی پایین. انگشت‌تر عقیق دستت بود، همان که به جای حلقه‌ی عروسی برداشتی.
چقدر اذیتم کردی. قام زرگری‌های شهر را زیر پا گذاشتم؛ آخر هم گفتی: اصلاً حلقه
برای چی؟ می‌خواهم غلام حلقه به گوش شما باشم! و زدی زیر خنده.

می‌دانستم می‌خواهی کاری کنی که حلقه‌ی طلا نخری. آخرش هم به اصرار من این
انگشت‌تر عقیق را از نقره‌فروشی دوستت برداشتی. با همان دستت روی خاک‌ها نوشتی:
«یا حسین شهید» آرام و آهسته به حرف درآمده: گریه برای چه؟

من خودم این راه را انتخاب کردم. بهتر از هر کس دیگری می‌دانی، آرزویم این بود و
بعد با چشم‌های همیشه همانک به من نگاه کردی: زهرا جان، خودت خوب می‌دانی که
چقدر دوستت دارم. زندگیمان را هم دوست دارم و از کنار تو بودن لذت می‌برم.
مگر این زندگی دنیا چند روز است؟ فکرش را بکن!

چند سالی کنار هم زندگی می‌کنیم. بچه‌دار می‌شویم، بچه‌هایمان بزرگ می‌شوند.
بالاخره باید بمیریم. راستی راستی دلت نمی‌خواهد پیش خدای خودم رو سفید باشم.
دلت می‌خواهد بمانم و در یک زندگی نباید در بستر بمیرم. لذت زندگی کردن بیشتر
است یا لذت شهید شدن؟

تو که مرا خوب می‌شناسی، بمانم هم مثل آدم‌های دیگر نمی‌توانم دل، خوش کنم به
این زر و زیورها و اسباب بازی‌های دنیا.

چشم‌هایم می‌سوخت، می‌دانستم هر دو چشم شده کاسه‌ی خون. زل زدم تویی
صورت سفیدت که پشت انبوه محاسن پرپشت و سیاهت گم شده بود. گفتم:
ابراهیم جان! من بدون تو چه کار کنم. می‌ترسم گم شوم. هنوز سرت پایین بود.
خندیدی و گفتی: تو راه را خیلی خوب بدی. تکثیر تو در هر دانش آموز کلاسات
حضور من است. بلند شدی. آرام و موقع بلند شدن، دستت را روی زانوهایت
گذاشتی، مثل همیشه زانوهایت تق صدا کردند.

توي صورتم خيره شدي. لبخند زدي و گفتني:
مي ميروم. اما تو هستي و تمام کسانی که بعد از من راه را به ديگران نشان
مي دهنده.

دستي روی شانه هایم پایین آمد: ژيلا جان بلند شو، بسه دیگه، بلند شو بريم. بین
همه رفته اند. نگاه کردم. جایي که ايستاده بودي، تو نبودي. اما بوی خوب تنت را
هنوز مي توانستم احساس کنم. وجودم پر از تو بود. سرم گیج مي رفت. آسمان گرفته
بود. سوز عجیبي مي آمد.

در باغ بهشت هیچ کس نبود. سکوت سنگيني روی قبرها نشسته بود، پاهایم رمك
نداشتند. چادرم را روی سرم محکم کردم. حس غريبي در وجودم خانه کرد. شده
بودي نور و دو يده بودي توي تمام جانم. گرمای وجودت ریخت توي رگ و خونم.
صدای کلاغها را دیگر نمی شنیدم.

دو جفت چشم نمانک جلوتر از من به حرکت درآمدند. چشم های من هم پس از اين
همیشه فناک خواهد بود. بی اختیار روی قبرها پا می گذاشتمن و می رفتم. یادم آمد که
پنجشنبه های آخر سال همیشه با مادرم به باغ بهشت می آمدم. پا که روی قبرها
می گذاشتمن، سرم داد می زد که از روی قبرها نرو؛ زیر هر کدام از اين قبرها يك نفر
خوابیده و گناه دارد که پايت را روی اين آدمها می گذاري. آن وقت با پاهای کوچکم
از روی قبرها می پریدم. با خودم گفتم: نکند کسي پاهایش را روی عباس بگذارد و
چقدر از اين فکر، دلم گرفت....

"شوخی شهید همت با شهید باکری"

در سالهای دفاع مقدس خوردن چای مرهم خستگی جسمی رزمندگان اسلام بود. در میان لشکرها رزمندگان لشکر عاشورا انس و الفت بیشتری با چای داشتند... روزی در محضر آقا شهیدان مهدی باکری و حاج ابراهیم همت بودیم که در آن صحبت از کنترل مناطق عملیاتی بود. حاج همت به آقا مهدی گفت: نگهبانان لشکر شما برای نیروهای سایر لشکرها سخت می‌گیرند و اجازه نمی‌دهند راحت عبور و مرور کنند مگر ترکی بلد باشند. آقا مهدی در پاسخ گفت: شما یقین دارید که آنها نگهبانان لشکر ما هستند... حاج همت گفت: من نه تنها نگهبانان لشکر شما را می‌شناسم حتی حد خط لشکر عاشورا را هم می‌شناسم. آقا مهدی با تعجب پرسید چطور چگونه می‌شناسید؟...

حاج همت گفت: شناختن حد و حدود لشکر شما کاری ندارد اصلاً مشکلی نیست هر خطی که از آن دود به هوا بلند شده باشد آن خطر لشکر عاشوراست، چون همیشه کتری های چای لشکر شما روی آتش در حال جوشیدن است... و همگی با هم خنبدیم.

كتاب گلخندهای آسمانی، ناصر کاوه

ـ هـ ابراهیم
ـ سـ شـهـید

ـ یـاـمـهـمـدـهـاـدـرـکـنـ

ـ شـهـیدـهـاـتـ، خـورـشـیدـخـلدـ نـاصـرـکـارـ

محمد ابراهیم اسطوره ای از جنس خدا

به مرتضی قربانی گفت یک نفر را بفرست خط بین چه خبر است؟

مرتضی قربانی گفت دیگر کسی را ندارم، هر که می فرستم بر نمی گردد.

همین طور هم بود عراق قام آتش خود را گذاشته بود سر آن سه راهی. واقعاً هر

کس که می رفت بر نمی گشت. با تیر مستقیم توب و تانک می زدنش.

حاجی گفت مثل این که دست خودم را می بوسد.

با یکی از معاون گردان ها رفت سوار موتور شد و رفت خط...

نیم ساعت بعد من هم رفتم دیدم خط شلوغ است. عراقی ها داشتند پیشروی می

کردند و می آمدند جلو. خیلی از رفقاء شهید شده بودند زجاجی شهید شده بود و

عباس کریمی ایستاده بود توی خط.

دیگری شروع شد. بچه ها خیلی تشنگ بودند از شدت عطش قممه

شان را می زدند بر آب هور جایی که پر از جنازه بود و خون و کثافت. وسط آب هم

که نمی شد رفت آخر آتش خیلی زیاد بود و همینطور گلوله بود که پشت سر هم می

آمد و خطر پشت خطر...

حاجی تا این وضعیت را دید ناراحت شد. رفت یک تکه از پل ها را برداشت و

سوارش شد. هفت هشت تا از قممه های بچه ها را هم گرفت. با دست و پا زدن

رفت وسط آب هور آن جا که آبش زلال تر بود، قممه ها را پر کرد و زود برگشت.

بچه ها خیلی روحیه گرفتند بخصوص وقتی که دیدند حاج ابراهیم همت آر پی جی

دستش گرفت و رفت تانک بزند. ۱

هر ماهی برای انسان یاد آور خاطراتی است تلخ یا شیرین. فروردین یاد آور

رستاخیز، خداداد یادآور پیروزی و سرافرازی خونین شهر و یاد آور تلخ ترین حادثه

تاریخ و عروج مردی از جنس روح خدا، هر ماه دیگری خاطره ای با خود دارد اما

گویی اسفند خاطراتش رنگ و بوی خاصی دارد.

اسفند نامش با کاروان گره خورده با کاروان هایی که عزم نور دارند و راهشان به

کربلای ایران ختم می شود و اسفند خاطره پرواز محمد ابراهیم را هم با خود دارد

که هر گاه به یادش می افتم اشک هایم فرصت لغزیدن روی گونه هایم را می یابند

و خاطراتش یکی یکی در ذهنم مرور می شوند و ورق می خورند.

خاطراتی همیشه شیرین از عروج همت

انگار همه دوستش داشتند آنقدر که در ازدحام عشق رزمnde ها انگشت محمد ابراهیم شکست و آن قدر چشمانش آسمانی بود که می شد قبل از شهادتش هم فهمید که بی سر خواهد پرید و آسمان را در آغوش خواهد کشید.

۱۷ اسفند جزیره مجنون همه این ها یادآور حماسه محمد ابراهیم است و چه بسیارند از این نشانه ها که حماسه دلیر مردان و شیر زنان در سپاه اسلام را به یادمان می آورند... راوی: سردار جعفر جهروتی فرماند گردان تخریب لشگر ۷۷

شهید ابراهیم همت

برای اینکه خدا لطفش شامل حال ما بشود، باید اخلاص داشته باشیم و برای اینکه ما اخلاص داشته باشیم سرمایه می خواهد که از همه چیزمان بگذریم. و برای اینکه همیشه از همه چیزمان بگذریم، باید شبانه روز دیمان و همه چیزمان با خدا باشد. قدم بر می داریم برای رضای خدا باشد. کاغذ برمی داریم برای رضای خدا باشد و همه کارهایمان برای رضای خدا باشد. اگر کارهایمان اینطوری پیش برود، پیروزی در آن هست و ناراحتی و شکست برایمان معنائی ندارد.

ماجرای بازداشت ۴۸ ساعته حاج همت

به دلیل بروز اختلاف نظر تخصصی میان ارتش و سپاه در مورد انتخاب منطقه عملیاتی والفجر مقدماتی و غالب شدن نظر فرماندهی کل سپاه، بلافصله پس از ناکامی در این عملیات، فرماندهی نیروی زمینی ارتش، طرح انجام عملیات در محور جبل فوقی و جبال حمریین را مطرح کرد. ارتش قبل از این منطقه را در جریان عملیات والفجر مقدماتی به عنوان جایگزین منطقه فکه - چزابه پیشنهاد کرده بود. لذا، وقتی عملیات والفجر مقدماتی با «عدم الفتح» مواجه شد، فرماندهی نیروی زمینی ارتش ابتکار عمل را در دست گرفت و طرح مورد نظر خود را ارائه کرد. فرماندهان سپاه هم که به لحاظ عدم موفقیت در عملیات قبل دچار انفعال شده بودند، با وجود مخالفت شان با این طرح، بنا به دستور فرماندهی کل سپاه، هیچ واکنشی از خود نشان ندادند.

شید ساج محمد ابراهیم

وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا
بَلْ أَحْيَاهُ اللَّهُمَّ إِرْزَاقُكُمْ

و هر گز گمان میر کسانی که در راه خدا کشته شدند مرده اند،

بلکه زنده اند و نزد پروردگارشان روزی داده میشوند

شیده ها، خوشید خدیں ناصر کارلا

مسئله بسیار مهم هنگام مطرح شدن این طرح، که با میدان داری فرماندهان نیروی زمینی ارتش همراه بود، انتخاب عنوان کلی «آتش به جای خون» برای این مانور بود که با واکنش اعتراض آمیز برخی فرماندهان عملیاتی سپاه، از جمله محمد ابراهیم همت روبه رو شد و برخی دیگر نیز، به دلیل شرایط خاص، سکوت کردند.

محسن رضایی میرقائد؛ فرماندهی کل وقت سپاه، که خود در آن جلسه چالش برانگیز حضور داشت، درباره این واقعه و تبعات آن برای همت، سال‌ها پس از ختم جنگ، گفته است: «... فکر کنم قبل از عملیات والفرج یک بود، درست یادم نیست، که دیدم حاج همت آمد و به من گفت: من می‌خواهم با شما صحبتی بکنم. گفتم: بفرمایید.

گفت: این فلشی که می‌خواهیم از اینجا بزنیم اشکال دارد. از صحبت‌هایش فهمیدم فقط حرف خودش نیست. داشت جمع بندی حرف‌های دیگران [مشخصاً مسئولین رده‌های اطلاعات و عملیات سپاه ۱۱ قدر] را به من منتقل می‌کرد. گذاشت تمام موارد را بگویید. گفتم: درست. قبول. ولی بگو خودشان بیایند با زبان خودشان بگویند. جلسه [ای] با حضور فرمانده نیروی زمینی ارتش و فرماندهان تابعه‌ی این نیرو] گذاشتیم.

در جلسه، خطاب به حاج همت و دستیارانش گفتم: حرف تان را صریح بزنید. بحث هم البته هست. آن وقت اگر حرف‌هایتان معقول بود همان را عمل می‌کنیم.

حاج همت تقریباً غیرتی شده بود. جوش هم آورده بود. با این که حرفش را کاملاً قبول داشتم، ولی برخوردهش با مانور طراحی شده توسط ارتش با عنوان «آتش به جای خون» برخورد شکننده بود. شرایط ارتش و سپاه خیلی خاص بود و او [هم، در آن جلسه] مشترک ارتش و سپاه، بی‌پرده پوشی] تمام حرف‌های دلش را زده بود. حرف‌هایش؛ خب نیش هم داشت. چون احتمال می‌دادم انعکاس این صحبت‌های همت مسئله ساز بشود، به او گفتم: حاجی!

گفت: بله؟

گفتم: دوست ندارم این را بگویم، اما می‌گوییم. گفت: بگوشم.

شهید محمد ابراهیم هدّت

شده‌است، خوشبختانه ناصر کارا

گفتم: باید چهل و هشت ساعت همین جا بمانی و تکان هم نخوری.

نگاهم کرد و گفت: یعنی زندان دیگر؟

گفتم: هر طور دوست داری فکر کن.

گفت: به چه جرمی؟

گفتم: جرمش را من معلوم می کنم.

گفت: حرف هایی که گفتم حق نبود؟

گفتم: این که بود یا نبود، برخوردت [در این جلسه با ارتش] اصلاً خوب نبود.

البته استدلالش منطقی بود. شاید خیلی ها هم به او حق می دادند. ولی آن نحوه برخوردش را، به مصلحت نمی دانستم. وقتی توقيف اش در قرارگاه را به او ابلاغ کردم، هیچ به روی خودش نیاورد. فکر کنم رفت توی یکی از سنگرهای قرارگاه، مشغول نماز و دعا شد. بعد هم که مدت توقيف اش به آخر رسید و از قرارگاه رفت، کوچک ترین نشانه یی یا حرفی یا حکایتی از آن برخوردم با او را، نه شنیدم، نه دیدم. چند بار حتی امتحانش کردم که ببینم از من ناراحت سنت یا نه؛ دیدم نه...

حقیقت مطلب این بود که غیر از همت، برخی دیگر از فرماندهان نیز دیدگاه شان این بود که اگر «استراتژی مبتنی بر نیروی انسانی»، جای خود را به «استراتژی مبتنی بر تجهیزات و ابزار» بدهد، این به مثابه رویکرد مجدد، به همان دیدگاه شکست خورده در مقطع اول جنگ است. یعنی دوران انجام عملیات ناموفق کلاسیک طی پاییز و زمستان ۱۳۵۹. ولی این فرماندهان ترجیح دادند تا در جلسه سکوت کنند.

بر اساس طرح مانور «آتش به جای خون»، بایستی قام آتش ها، از جمله تیربارها، سلاح های سنگین، توب های ۲۳ میلی متری و تفنگ های ۵۷ میلی متری، یتر مستقیم تانک، تفنگ های ۱۰۶ در دو سه نقطه از خط دشمن، به گونه ای تنظیم و متمرکز شوند که در وهله ی اول، قام کمین های دشمن را منهدم کنند و سپس، آتش روی خط اجرا شود، تا نیروهای مستقر در خط اول دشمن، کمترین تحرکی از خود نشان ندهند. در پناه این آتش سنگین، نیروهای تخریب خودی، میدین مین را باز می کنند و با رسیدن نیروهای تک ور به خط اول، باید آتش پر حجم توبخانه روی آن نقطه اجرا شود، تا خط های بعدی دشمن نیز، قدرت واکنش نداشته باشند. پس از آن که با این تدبیر، راه کار باز شد، رخنه ی به دست آمده، به جناحین و عمق

مواقع دشمن گسترش داده شود و نیروها به سوی اهداف عمقی عملیات پیشروی کنند. این رویکرد جدید، در شرایطی بود که همواره جبهه‌ی خودی با کمبود مهمات توپخانه روبه رو بود و دشمن حداقل ۵ برابر، به لحاظ آتش پشتیبانی نسبت به ایران، دارای برتری بود. از این نظر، تفوق آتش سلاح سنگین خودی به آتش دشمن، یک امر ناشدنی به نظر می‌رسید. پشتوانه‌ی نظری این طرح، تجربیات جنگ جهانی اول و دوم بود، ولی چند و چون اجرایی کردن این ایده‌ی آکادمیک نظامی به طور کامل روش نبود.

برای تقویت چنین مانوری که سابقه‌ی قبلی نداشت، زمین مشابهی انتخاب شد و برابر طرح مورد نظر، مانور آزمایشی صورت گرفت و در آن، از مهمات جنگی نیز استفاده شد، که تلفاتی نیز به همراه داشت.

در چارچوب مانور «آتش به جای خون»، اقدام دیگری که نیروهای پیاده موظف به انجام آن می‌شدند، ایجاد سر و صدا به جای رعایت حداکثر سکوت بود! یعنی نیروهای بسیجی که در عملیات قبلی با رعایت سکوت، درگیر شده و به گشودن معابر می‌پرداختند، این بار می‌بایست با ایجاد سر و صدا، بخش تکمیلی اجرای آتش را عملی می‌ساختند تا نیروهای پیاده مستقر در خط دشمن چار رعب و وحشت شوند.

هم چنین درباره‌ی نحوه‌ی اجرای مانور و دست یابی به هدف‌های مورد نظر بحث هایی صورت گرفت و سرانجام، تقسیم بندی و تعیین خط حد بین دو قرارگاه عملیاتی کربلا و نجف انجام شد. از پاسگاه زُبیدات تا شیار بَجْلِیه به قرارگاه عملیاتی کربلا و از شیار بَجْلِیه تا پیچ انگیزه (یا نهر دویرج) به قرارگاه عملیاتی نجف واگذار شد. در واقع، شیار بَجْلِیه، خط حد دو قرارگاه بود.

مانور عملیات، باید طی دو مرحله انجام می‌گرفت: مرحله نخست، تصرف ارتفاعات سرکوب و استقرار روی آنها و مرحله دوم اشغال جبل فوقی بود. با انجام این مراحل، دشمن به طور کامل از روی ارتفاعات، به دشت عقب نشینی می‌کرد.

زمان عملیات، شب بیست و یکم فروردین انتخاب شد که در آن شب نور ماه وجود نداشت و تاریکی کامل بر صحنه، آورده‌گاه حاکم بود.

سازمان رزم برای انجام عملیات، به این شرح در نظر گرفته شد:

دیدم حاج همت دارد به آسمان نگاه می کند. اشک هم می ریزد.
رفتم پرسیدم: چی شده؟ جواب نداد. به آسمان نگاه کردم. چیزی
نفهمیدم. بعد ماه را دیدم که داشت به بچه ها کمک میکرد. رسیده
بودند به رودخانه و به نور احتیاج داشتند که بگذرند. حاج همت از
پشت بی سیم به فرمانده اش گفت: ما را می بینید؟ پنج دقیقه
بیشتر طول نکشید که شنیدم تمام فرمانده ها دارند از پشت بی سیم
گریه می کنند...

« به نقل از سردار سعید قاسمی »

شهدت، خوشبخت خوب، ناصر کارلا

الف) قرارگاه عملیاتی کربلا، متشکل از پنج قرارگاه فرعی:

کربلای ۱: شامل لشکر ۴۱ ثارالله (ع) از سپاه و تیپ ۱ لشکر ۲۱ پیاده حمزه (ع) از ارتش؛

کربلای ۲: شامل لشکر ۷ ولی عصر (عج) از سپاه و تیپ ۲ لشکر ۲۱ پیاده حمزه (ع) از ارتش؛

کربلای ۳: شامل تیپ ۳۳ المهدی (عج) از سپاه و تیپ ۳ از لشکر ۲۱ پیاده حمزه (ع) از ارتش؛

کربلای ۴: شامل لشکر ۱۴ امام حسین (ع) از سپاه و تیپ ۲ لشکر ۷۷ پیاده خراسان از ارتش؛

کربلای ۵: شامل لشکر ۸ نجف و لشکر ۱۹ فجر از سپاه (قرارگاه مستقل سپاه).

ب) قرارگاه عملیاتی نجف، متشکل از چهار قرارگاه فرعی:

نجف ۱: شامل لشکر ۳۱ عاشورا از سپاه و تیپ ۵۵ هوابرد از ارتش؛

نجف ۲: شامل لشکر ۲۷ محمد رسول الله (ص) از سپاه و تیپ مستقل ۸۴ پیاده خرم آباد از ارتش؛

نجف ۳: شامل لشکر ۵ نصر از سپاه و تیپ ۵۸ تکاور ذوالفقار از ارتش، به عنوان احتیاط قرارگاه؛

نجف ۴: شامل تیپ مستقل ۱۰ سیدالشهدا (ع) از سپاه و تیپ ۳۷ زرهی شیراز از ارتش.

در میان جوی آکنده از تردید و عدم اجماع نظر بین فرماندهان سپاه و ارتش، عملیات والفجریک در شامگاه ۲۱ فروردین ۱۳۶۲ آغاز شد. همان گونه که پیش بینی می شد، موضع انبوه سپاه چهارم نیروی زمینی دشمن و حضور وسیع یگان های کماندویی و مکانیزه ای عراق در منطقه، دست یابی به اهداف را دشوار ساخته بود. اما رزمندگان، این بار نیز با تمام قدرت به دشمن حمله کردند.

طی این عملیات که به مدت یک هفته، از ۲۱ تا ۲۸ فروردین ۱۳۶۲ در حد فاصل جبل حمرین تا پیچ انگیزه و در میان شیارها و کانال های غیر قابل نفوذ شمال فکه ادامه داشت، نیروهای ایرانی توانستند ضربات سختی را به لشکر ۱ مکانیزه و ۸ تیپ پیاده سپاه چهارم دشمن بعثی وارد نمایند. ضمن اینکه شمار قابل توجهی از

رژمندگان بسیجی و کادرهای زبده‌ی عملیاتی لشکر ۲۷ همچون رضا چراغی، که در این عملیات مسئولیت فرماندهی لشکر ۲۷ را به عهده داشت و همچنین رضا گودینی فرمانده گردان حنین، مختار سلیمانی فرمانده گردان میثم قمار، حجت الله نیکچه فراهانی فرمانده گردان انصارالرسول، بهرام تندهسته فرمانده گردان عمار یاسر و ... نیز در این مصاف هولناک به شهادت رسیدند و غم سنگینی بر دل همت نشاندند.

صادق آهنگران مداح خوش الحان جبهه‌های نبرد از حال و روز همت پس از عملیات والفجر ۱ می‌گوید:

...[شهید]، حاج ابراهیم همت فرمانده لشکر ۲۷ محمد رسول الله (ص) یکی از فرماندهان بسیار پر انرژی، مؤمن و متعهد، پرکار و در عین حال دل نازک بود. حاج همت به حدی احساساتی بود، که بعضی مواقع با خودم می‌گفتم ایشان با این روحیه عاطفی، چطور می‌تواند نیروهایش را کنترل کند. این خصوصیات حاج همت را دوست داشتنی کرده بود.

در عملیات والفجر ۱ به دلیل لو رفتن عملیات در فکه شمالی تعداد قابل توجهی شهید و اسیر دادیم. پس از آن فضای حفاظتی جبهه تشدید شد و از آن به بعد فرماندهان به شدت موارد حفاظتی را رعایت می‌کردند تا ماجراجویی والفجر مقدماتی و والفجر ۱، تکرار نشود. مثلاً اکثر نشانه‌هایی که در جبهه سر سه راهی‌ها و گلوگاه‌ها بود، برداشتند و صرفاً با تابلوهای خیلی کوچک مشخص کردند که مثلاً مقر فلان تیپ و لشکر کجاست.

بعد از آن عملیات مسئول تبلیغات لشکر ۲۷ از من خواست به همراه حاج همت به دهکده‌ی حضرت رسول (ص) در چنانه (محل استقرار نیروهای لشکر ۲۷)، بروم و برنامه‌ای در آنجا اجرا کنم. روایتی از زندگی شهید همت

همراه با حاج همت

دو نفری سوار ماشین شدیم و حرکت کردیم. شب بود و اتفاقاً به خاطر این که بیشتر تابلوهای راهنما را برداشته بودند، راه را گم کردیم. بعد از حدود نیم ساعتی راه اصلی را پیدا کردیم. در این فاصله، صحبت‌های زیادی بین من و حاج همت رد و

سەندەرەلەن ھەممىس

بىسا بىاز ھەم يىاد لىشىرىنىيم
بىسا يىاد مىرىدى دلور كىنىيم
بىگۈچىيم ما حاج ھەمت كەبۇد
امير سپاه محمد كەبۇد

شەندەرەلەن ھەممىس ناھىيە

بدل شد. او خاطره ای برایم نقل کرد، که هم خاطره و هم آن حالات خودش، هیچگاه از ذهنم بیرون نمی رود.

حاج همت تعریف کرد: «چند شب پیش، بچه های لشکر اومدن برام مطلبی رو نقل کردند که خیلی تکونم داد. ظاهراً یکی از بچه های لشکر، که شانزده سال بیشتر ندارد، هر شب بیرون می رفته و از چادر دور می شده اینها خیال می کردن اون برای این که ریا نشه خودش رو از چشم همه دور می کنه و مثل بقیه به نماز شب مشغول می شه. یه شب نقشه می کشن که دنبالش بن و بین کجا می ره و چرا اون قدر دور می شه. وقتی دنبالش می رن، متوجه می شن، اون می ره پشت یکی از تپه ها و توی قبری که خودش، با زحمت کنده و آماده کرده، خوابیده و اون جا با خدا راز و نیاز می کنه. بچه ها می گفتن داخل قبر یه قسمت از دعای ابو حمزه ی ٹمالي رو می خونده و وقتی به این قسمت دعا که می گه: «ابکی لظلمت قبری» می رسیده، ضجه می زده و ناله می کرده، طوری که اونایی که دنبالش رفته بودن هم اشکشون در اومنده. هنگام نقل این خاطره حاج همت چند بار بغض اش گرفت و گریه صحبت هایش را قطع کرد. بعد در حالی که اشک هایش را پاک می کرد، ادامه داد: «من نمی دونم، آخه یک بچه شونزده ساله مگه چقدر گناه داره، که این طور به درگاه خدا ناله می زنه. چهره گریان و حالت عاطفی و معنوی او در آن شب، هیچگاه از خاطرم نمی رود.

منبع: کتاب «ماه همراه بچه هاست» گلعلی بابایی

روایت حاج همت از ساخت هزار تابوت در بازار دمشق پس از فتح خرمشهر در خداد ۱۳۶۱ و در پی آن حمله اسرائیل به جنوب لبنان، کادرهای ارشد تیپ ۲۷ محمد رسول الله (ص) همراه رزم‌نگران تیپ ۵۸ عملیاتی تکاور ذوالفقار جمهوری اسلامی ایران، برای یاری رساندن به مردم مظلوم لبنان در قالب «قوای محمد رسول الله (ص)» به جمهوری عربی سوریه اعزام شدند. اما به دلایل نامناسب بودن شرایط نتوانستند کار قابل توجهی انجام دهند. وقتی وارد سوریه شدیم، مردم از ما انتظار داشتند کاری انجام بدھیم؛ ما هم یک گردان نیرو آماده کردیم تا با آنها علیه اسرائیل وارد عملیات بشویم؛ وقتی این گردان را برای وارد

شدن به عملیات آماده کردیم، حتی یک دستگاه آمبولانس نداشتیم؛ نیروهای ما در آنجا به استعداد سه گردان بودند و تنها خودرویی که به ما داده شد، یک دستگاه پژو سواری بود که آن هم تحویل من و حاج احمد متولسیان بود، همین! آمبولانس نداشتیم، خودرو نداشتیم، حتی مهمات هم نداشتیم؛ حاج احمد و من به دولت سوریه گفتیم: ما بچههای مان را می‌فرستیم روی کوههای شما تا سنگ بردارند و از آن بالا توى سر اسرائیلی‌ها بکوبند! بچههای ما این شهامت را دارند، اگر از این می‌ترسید که بچههای ما روحیه عملیات ندارند، بروید از صنف نجارهای بازارتان سؤال کنید! ما به نجارهای دمشق سفارش تهیه هزار عدد تابوت را داده بودیم؛ دستور داده بودیم هزار تا تابوت آماده کنند و آنها هم آماده کرده بودند. به مسئولان سوریه گفتیم که ما را از جنگ نترسانید؛ به ما نگویید که شما هم مثل ارتش عراق که در جنگ سال ۱۹۷۳ به سوریه آمد و کاری نکرد، فقط آمده‌اید شعار بدھید، نه! ما آمده‌ایم بجنگیم؛ منتها مهمات ما از ایران نرسیده، آمبولانس نداریم که زخمی‌های خودمان را به عقب تخلیه کنیم.... شهید حاج محمدابراهیم همت

شهید همت: ما باید برای فحش شنیدن ساخته بشویم
با ریوده شدن احمد متولسیان در لبنان، مسئولیت خطیر فرماندهی تیپ ۲۷ از جانب فرماندهی کل سپاه، به محمدابراهیم همت واگذار شد. این اتفاق هم زمان بود با اعلام دستور فرمانده کل سپاه؛ مبنی بر بازگشت این تیپ به ایران و حضور در عملیات برون مرزی رمضان که در منطقه جنوب آغاز شده بود. به رغم تمامی مشکلات، با فرماندهی محمد ابراهیم همت تیپ ۲۷ محمد رسول الله(ص) در مرحله سوم عملیات رمضان حضور پیدا کرد.
...تیپ ۲۷ در مرحله سوم رمضان واقعاً کولاک کرد برای خود من هم شب حمله مرحله سوم خیلی شب عجیبی بود، طوری که در جنگ هشت ساله مشابه آن را ندیدم! بچههای تیپ ما در حمله شب عید فطر تعداد قابل توجهی از تانکهای دشمن را زدند آمارش را خودتان دارید دیگر. فقط یک قلم آن، گردان انصار تیپ ما آن شب مقر تاکتیکی تیپ ۱۰ زرهی عراق را گرفت، فرمانده آن را کشت و کلیه تجهیزاتش را منهدم کرد.

شیده هست

برای مراسم عقد اصرار داشتم اگر می شود برویم خدمت
امام. تنها خواهشم از ابراهیم همین بود. گفت هر کاری، هر
چیزی بخواهی درینچ نمی کنم، فقط خواهشم این است که
نخواهی لحظه ای از عمر مردی را صرف عقد خودم بکنم که
کارهای مهمتری دارد. من نمی توانم سر پل صراط جواب این
قصورم را بدهم.

به نقل از همسر شهید محمد ابراهیم همت

کتاب «به مجnoon گفتم زنده بمان»

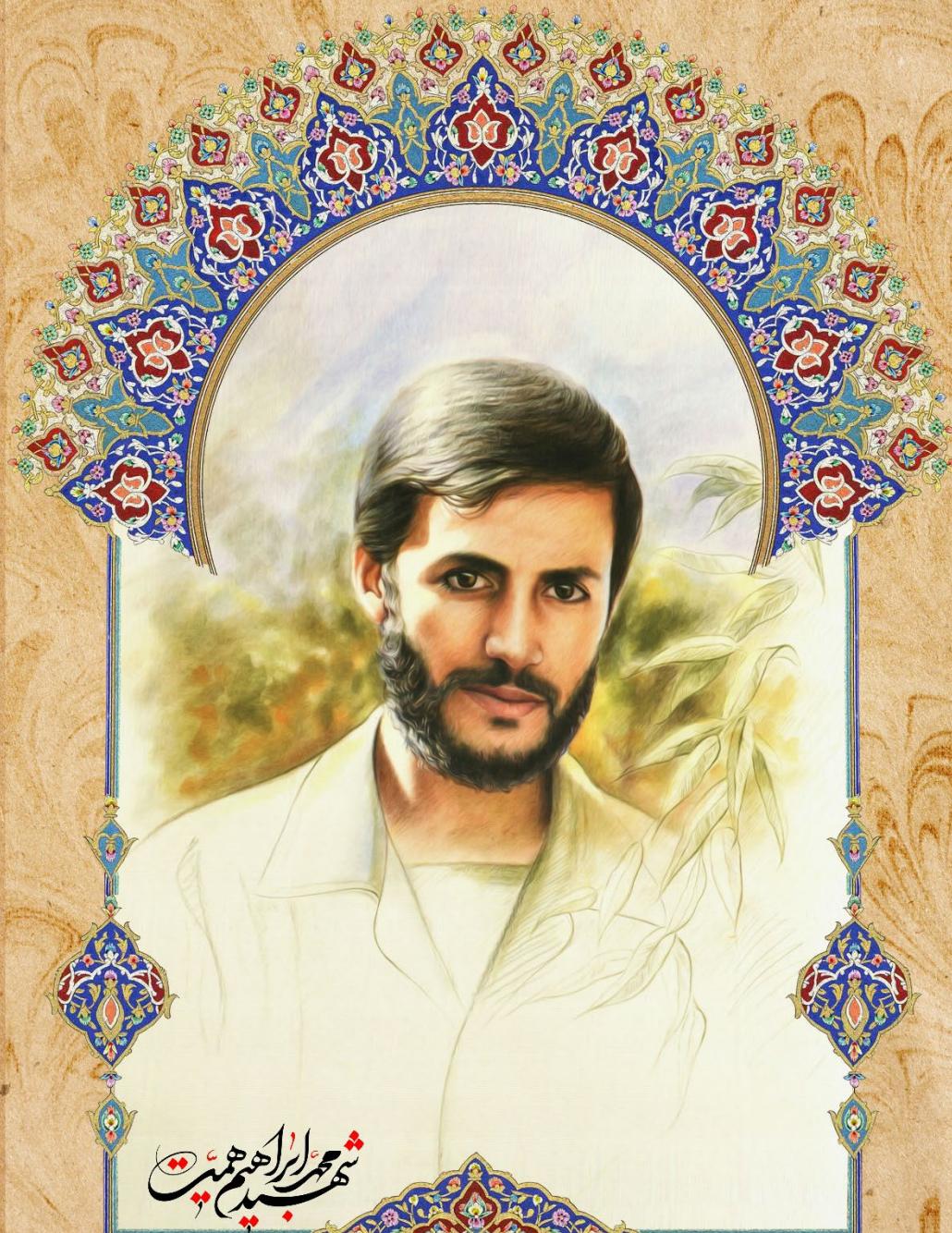
ص ۲۶

شیده هست، خوشبخت خذل ناصلار

میزان انهدام تانک‌های ارتش عراق در شرق کانال پرورش ماهی فوق العاده بالا بود طوری که آن شب تا صبح کل دشت مقابل کانال، روشن بود. تا جایی که من می‌دانم به آن صورت اسیر و شهید ندادیم شاید هیچ‌وقت دیگری مثل آن شب من حاج همت را پشت بی‌سیم، مسرور و شاداب ندیدم. خیلی خوشحال بود. یادم مانده؛ راه به راه پشت بی‌سیم از طرف گردان‌ها اعلام می‌شد ما پارک موتوری گرفتیم، تانک زدیم، غنیمت گرفتیم. حاجی هم خیلی خوشحال بود. طوری شد که موقع عقب نشینی شاید بیش از نصف تانک‌ها و تجهیزات دشمن را بچه‌ها با آرپی‌جی و حتی نارنجک دستی منهدم کردند. والا، اگر می‌شد آنجا پهانیم، می‌توانستیم تمام آن‌ها را به عنوان غنیمت، برداریم. دمدمه‌های صبح که با همت کنار نفربر ام ۱۱۳ مرکز پیام ایستاده بودیم تا از گردان‌ها استقبال کنیم، گله به گله می‌سوختند به همین دلایل حاجی علیرغم اینکه از بابت مفقود شدن اسماعیل قهرمانی؛ جانشین فرماندهی تیپ دلشوره داشت باز می‌دیدی خیلی خوشحال و شنگول است.

خودش به استقبال مسئولان گردان‌ها می‌رفت و با آن‌ها بگو بخند می‌کرد و می‌گفت: ماشالله چقدر تانک زدید! خدا شهیدتان کند! می‌گفت و با آن‌ها می‌خندید. گل از گل اش شکفته بود. خب اولین بار در کسوت فرماندهی تیپ ۲۷ رسماً وارد نبرد می‌شد و خودش به تنها، تیپ را در عملیات هدایت می‌کرد حق داشت مسرور باشد... روایت سعید قاسمی از عملیات رمضان، تاریخ: ۱۰ مرداد ۱۳۹۲ خاطرات، دفاع مقدس، فرماندهان بدون دیدگاه

روزی که اشک «حاج همت» درآمد در عملیات خیر، تمام سنگینی عملیات در شکستن طلائیه بود. شکستن طلائیه را هم سپرده بودند به همت و لشکرش. شب اول بنا به دلایلی خط شکسته نشد و تا شب ششم هم آنها نتوانستند خط را بشکنند. از همه طرف فشار روی همت بود، هم از بالا که مسئولان جنگ بودند و هم از پایین که نیروهایش بودند. شب ششم دستور داده شد که باید از وسط حمله کنید. این کار نشدنی بود. خود همت این را میدانست، اما با این حال، دستور را به نیروهایش ابلاغ کرد. آنها گفتند: مگه نمی‌بینی چه خبره؟

شیده هم پر

شیده هم، خوشبخت نبین ناصر کارا

اونجا فقط آتیشه، ما نمیریم.» دل حاجی خیلی گرفت. چشم هایش به نم نشست. دعا میکرد که همان لحظه یک گلوله بخورد و بمیرد. می گفت: می بینی؟ دیگه نه بالایی ها حرفم رو میخونن، نه پایینی ها.» من کمی دلداری اش دادم. از بالا پیغام رسید که: «اگه نمیتونی به خط بزنی بکش عقب، لشکر امام حسین این کار رو انجام میده.» لشکر امام حسین(علیه السلام) به فرماندهی حسین خرازی رفتند و خط را شکستند. اما قبل از ظهر عقب نشینی کردند و برگشتند.

با این حال، زخم زبانی بود که به حاجی زده میشد که: «اگه نمی شه، پس چه جوری حسین خرازی این کار رو انجام داد...»

حاجی کلافه شده بود، راه میرفت و با خودش حرف میزد و گاهی اشکش هم درمی آمد. به او گفتم: این کارا چیه ابراهیم، زشته جلوی بچه ها... گفت: نه تو و نه هیچ کس دیگه ای نمیتوانین بفهمین توی این دل من چی میگذره.» گفتم: آخه با گریه که کاری درست نمی شه. گفت: حتی گریه هم آروم نمیکنه، اما به غیر از این هم کاری ازم بر نمیآد. منبع:جهان نیوز

وقتی محسن رضایی خبر شهادت همت را شنید

طلائیه، جای خیلی پیچیده‌ای برای جنگیدن بود. ما باید از روی سیل بند می‌رفتیم و وارد جبهه عراق می‌شدیم. بهترین لشکری که می‌توانست هم به تانک‌های غنیمتی مجهز شود و هم از سیل بند حمله کند و هم از جبهه طلائیه استفاده کند، لشکر ۲۷ بود. این محور (یعنی سخت‌ترین جای عملیات خیر) را به حاج همت دادم.

روز دوم عملیات، احساس کردم احتمال دارد که طرحمان با شکست مواجه شود. پناه بردم به حاج همت که: «فقط کار خودت است. به برادرانت کمک کن.» اگر او به سمت طلائیه حمله نمی‌کرد، بدون شک، جزایر را از دست می‌دادیم و عملیات خیر با شکست کامل مواجه می‌شد. حمله‌های حاج همت جزیره جنوبی را تثبیت کرد. از عراقی‌ها هم تلفات زیادی گرفت.

همیشه چه موقع خواب و چه بیداری بی‌سیم باز بود تا صدای بچه‌ها را بشنوم. تا شنیدم حاج همت طوریش شده است، سریع رفتم روی بی‌سیم و با فرمانده قرارگاه جزیره تماس گرفتم. پرسیدم: «حاجی چه طور است؟ وضعش را سریع بگو». گفت:

«طوری نشده. فقط زخمی است». گفتم: «این طوری نمی‌خواهم. سریع می‌روی می‌بینی، مطمئن می‌شوی و می‌آیی راستش را به من می‌گویی. رفت و برگشت. گفت: «گفتنی نیست». گفتم: ولی تو به من می‌گویی که چه شده است؟». گفت: « حاجی شهید شده». نتوانستم بایستم. نشستم. بسیار ناراحت شدم و برای او مدت‌ها گریستم. اولین باری که در جنگ به کسی عنوان «سید الشهداء» دادند در همین خیر و برای حاج همت بود. بالاخره هر جنگی ادبیات خاص خودش را دارد. همت یکی از فرماندهان بزرگ و شجاع و برجسته ایران در دوران جنگ بود... منبع: تابناک

ماجرای پوتین‌های سرداری سر!

حاج همت از ساختمان فرماندهی خارج می‌شود و پوتین‌هایش را پا می‌کند. کربلایی هم به دنبال او بیرون می‌آید. حاج همت، در حالی که بند پوتین‌هایش را می‌بندد، می‌گوید: «آقا جان، اگر کاری نداری، چند روز دیگر پیش ما همان.» کربلایی می‌گوید: مادرت تنهاست. این دفعه زن و بچه‌ات را آوردم به دیدنت، دفعه بعد مادرت را می‌آورم. حالا که تو نمی‌توانی بیایی خانه، ما باید بیاییم جبهه. کربلایی در حین حرف زدن متوجه پوتین‌های کنه و رنگ و رفته حاج همت می‌شود. حاج همت با شرمندگی می‌گوید: شرمندام از اینکه باعث زحمت شما شدم... من یک صحبت کوتاه با بچه‌های لشکر دارم بعد می‌آیم بدرقه‌تان می‌کنم. حاج همت خداحافظی می‌کند و می‌رود. کربلایی که هنوز از فکر پوتین‌های او بیرون نیامده متوجه خداحافظی اش نمی‌شود. همان لحظه، اکبر هم از ساختمان خارج می‌شود. کربلایی با ناراحتی جلوی او را می‌گیرد و می‌گوید:

اکبر آقا مگر دولت به رزمده‌ها کفش و لباس نمی‌دهد؟

اکبر که متوجه منظور کربلایی شده، سری تکان می‌دهد و می‌گوید: «کربلایی»، به خدا من یکی زبانم مو درآورد بس که به حاجی گفتم پوتین‌هایت را عوض کن، بهش می‌گوییم ناسلامتی تو فرمانده لشکری با آدم‌های مهم نشست و برخواست می‌کنی، خوب نیست این پوتین‌ها را پایت می‌کنی.... والله به گوشش فرو نمی‌رود که نمی‌رود. خوب، حرف حسابش چیست؟

سخنان جاودانه
شھید همت

باید کردستان را حفظ کرد
تا اسرائیل جدیدی
در این منطقه
به وجود نیاید

شھید همت، در شکنندگان صریح

حرف حسابش این است که می‌گوید یک فرمانده باید خودش را با کمترین نیروهایش مقایسه کند، من باید همنگ بسیجی‌ها باشم.

کربلایی می‌گوید: «خودم درستش می‌کنم اگر یک جفت کفش نو به پایش نکرم هر چه می‌خواهی بگو، من پدرش هستم اگر از من حرف شنوى نداشته باشد پس از کی می‌خواهد داشته باشد؟» وقتی حاج همت سخنرانی می‌کند، همه احساس لذت می‌کنند. یک لشکر رزمنده در زمین صبحگاه پادگان دو کوهه خبردار ایستاده‌اند و به حرف‌های او گوش می‌دهند. آفتاب سوزان خوزستان، همان قدر که تن دوازده هزار نیرو را داغ می‌کند، تن حاج همت و دیگر فرماندهان را هم داغ کرده. هیچ کس زیر سایه‌بان نیست. هیچ فرماندهی، کفش و لباس نوتر از کفش و لباس رزمنده‌ها نپوشیده. حاج همت، فقط حالا که به تنها‌ی در برابر یک لشکر نیرو ایستاده، معلوم است که فرمانده لشکر است. اگر بعد از سخنرانی قاطی جمعیت شود، هیچ کس فرمانده بودن او را از ظاهر تشخیص نخواهد داد.

یک بار او همین پوتین‌ها را برای وصله دوزی به کفash داد. اکبر متوجه شد. یک جفت پوتین نو از تدارکات لشکر گرفت و آن‌ها را به کفash داد تا به جای پوتین‌های کهنه به همت بدهد. سپس پوتین‌های کهنه را از کفash گرفت و گفت: «به صاحب این پوتین‌ها بگو درشان تو نیست کفش‌های میرزا نوروزی را به پا کنی.» حاج همت وقتی آمد، خیلی دلخور شد. پوتین‌های نو را نگرفت و به جای آن، دمپایی به پا کرد. اکبر که دید حرفی او نمی‌شود، پوتین‌های وصله دارش را بازگرداند.

حالا اکبر نگران کربلایی است. می‌ترسد حاج همت، حرف پدرش را هم زمین بزنده؛ یا حرف پدرش را بپذیرد؛ اما از آن پس همیشه شرمسار نیروها باشد! کربلایی رو به حاج همت می‌گوید: «دوست دارم یک بار دیگر مثل بچگی‌هایت دستت را بگیرم. ببرم بازار و یک جفت کتانی واسه‌هات بخرم. ناسلامتی هنوز پسرمی.

هر چند فرمانده لشکری، اما برای من هنوز پسرمی.

کربلایی و اکبر، منتظر پاسخ حاج همت‌اند. حاج همت می‌گوید: «باشه. من حاضرم. شما همیشه حق پدری گردن من داری آقاجان.» کربلایی، پیشانی همت را بوسیده، با خوشحالی می‌گوید: «رحمت به آن شیری که خوردي. پس بلند شو، معطلش نکن. من باید زود برگردم اصفهان.» اکبر از تعجب نزدیک است شاخ در بیاورد. هیچ وقت

تا به حال حاج همت را این قدر گوش به فرمان ندیده بود. او مثل بچه‌ای اختیارش را داده به کربلایی. کربلایی هم یک جفت کتانی برای او خرید. آن‌گاه سوار ماشین یونس شدند و به طرف پادگان بازگشتند. آنها به پادگان نزدیک می‌شوند. اکبر به لحظه‌ای فکر می‌کند که بچه‌ها در گوشی به هم می‌گویند: حاجی کتانی نو به پا کرده! چرا؟ چون فرمانده لشکر است... حاج همت، مدام به عقب برمه‌گردد و به نوجوان نگاه می‌کند. کربلایی متوجه نگاههای او شده، کنجکاوانه نگاهش را دنبال می‌کند. اکبر وقتی نگاه آن دو را می‌بیند، نوجوان را در آینه از نظر می‌گذاردند. ناگهان چشم او به پوتینهای کهنه و رنگ و رو رفته نوجوان می‌افتد. اکبر، منظور حاج همت را از نگاهها می‌فهمد. می‌خواهد چیزی بگوید که کربلایی می‌زند روی داشبورد و می‌گوید: "نگه‌دار اکبر آقا. نگه دارم؟ واسه چی؟"

تو نگه دار، حاجی خودش می‌گوید واسه چی. اکبر ترمز می‌کند. کربلایی، رو به حاج همت می‌کند و با لبخند می‌گوید: پدر باش و نفهم تو دل پسرم چی می‌گذرد؟! حالا برای اینکه راحتت کنم، می‌گویم وظیفه من تا همینجا بود که انجام دادم. از تو هم ممنونم که حرفم را زمین نزدی و به خاطر احترام به من، مقام خودت را زیرپا گذاشتی. از حالا به بعد، تصمیم با خودت است. هرکاری دوست داری، بکن... من راضی‌ام. حرف کربلایی آبی است که روی آتش حاج همت می‌ریزد. از ته دل می‌خندد. کربلایی را در آغوش می‌گیرد و می‌بوسد. آن‌گاه کتانیها را از پا در می‌آورد و به سراغ نوجوان می‌رود. اکبر و کربلایی، صدای حاج همت را می‌شنوند که می‌گوید: "این کتانیها داشت پایم را داغان می‌کرد. مانده بودم چه کارش کنم که خدا تو را رساند. برمه‌گردد و درحالی که پوتینهای رنگ و رو رفته‌اش را به پا می‌کند، می‌گوید: "اصلاً پاهای من ساخته شده برای همین پوتینها، خدا بدء برکت... لحظه‌ای بعد، حاج همت با همان پوتین‌ها سوار ماشین می‌شود. ماشین، جاده پادگان را پیش می‌رود.

منبع : کتاب "معلم فراری"

اولین دوره‌ی نمایندگی مجلس داشت شروع می‌شد.
کاندیداها داشتند خودشان را آماده می‌کردند. برادر حاج
آقا به او گفته بود : خودت را آماده کن! حاج همت گفت:
برای چی؟ گفت برای کاندید شدن. مردم از تو خواسته‌اند.
خیلی فکر کرد. گفت: نمی‌توانم بیایم. برادرش گفت: چرا؟
حاج همت گفت: خدا حافظ! این بچه هارا در شب عملیات
با هیچ عوض نمی‌کنم...

به نقل از کتاب « به مجnoon گفتم زنده بیان »
شهدۀ همّ، خوشبک خنجر، ناصر کارلا

معلم فاری

دانش آموزان مدرسه درگوشی باهم صحبت میکنند. بیشتر معلمها بجای اینکه در دفتر بنشینند و چای بنوشند، در حیاط مدرسه قدم میزنند و با بچه ها صحبت میکنند. آنها اینکار را از معلم تاریخ یاد گرفته اند. با اینکار میخواهند جای خالی معلم تاریخ را پر کنند.

معلم تاریخ چند روزی است فاری شد. چند روز پیش بود که رفت جلوی صف و با یک سخنرانی داغ و کوبنده، جنایتهای شاه و خاندانش را افشاء کرد و قبل از اینکه مأمورهای ساواک وارد مدرسه شوند، فرار کرد. حالا سرلشکر ناجی برای دستگیری او جایزه تعیین کرده است.

یکی از بچه ها، درگوشی با نظام صحبت میکند. رنگ نظام از ترس و دلهز زرد میشود. درحالیکه دست و پایش را گم کرده، هول هولکی خودش را به دفتر میرساند. مدیر وقتی رنگ و روی او را میبینند، جا میخورد.

چی شده، فاتحی؟ نظام آب دهانش را قورت میدهد و جواب میدهد: «جناب ذاکری، بچه ها... بچه ها... جان بکن، بگو بینم چی شده؟ جناب ذاکری، بچه ها میگویند باز هم معلم تاریخ... آقای مدیر تا اسم معلم تاریخ را میشنود، مثل برق گرفته ها از جا میپردازد و وحشت زده میپرسد: چی گفتی، معلم تاریخ؟! منظورت همت است؟

همت باز هم میخواهد اینجا سخنرانی کند. بیند آن دهنست را. با این حرفاها میخواهی کار دستمنان بدھی؟ همت فاری است، می فهمی؟ او جرأت نمیکند پایش را تو این مدرسه بگذارد. جناب ذاکری، بچه ها با گوش های خودشان از دهن معلم ها شنیده اند. من هم با گوشهای خودم از بچه ها شنیده ام. آقای مدیر که هول کرده، می گوید: حالا کی قرار است، همچین غلطی بکند؟ همین حالا! آخر الان که همت اینجا نیست!

هرجا باشد، سر ساعت مثل جن خودش را میرساند. بچه ها با معلمها قرار گذاشته اند وقتی زنگ را میزنیم بجای اینکه به کلاس بروند، تو حیاط مدرسه صف بکشند برای شنیدن سخنرانی او. بچه ها و معلم ها غلط کرده اند. تو هم نمی خواهد زنگ را بزنی. برو پشت بلندگو، بچه ها را کلاس به کلاس بفرست. هر معلم که سرکلاس

نرفت، سه روز غیبت رد کن. میروم به سرلشکر زنگ بزنم. دم گواهی میدهد امروز جایزه خوبی به من و تو میرسدا!

ناظم با خوشحالی به طرف بلندگو میرود. از بلندگو، اسم کلاسها خوانده میشود. بچه ها به جای رفتن کلاس، سرفصل می ایستند. لحظاتی بعد، بیشتر کلاسها در حیاط مدرسه صف میکشند. آقای مدیر میکروفون را از ناظم میگیرد و شروع میکند به داد و هووار و خط و نشان کشیدن. بعضی از معلمها ترسیده اند و به کلاس میروند. بعضی بچه ها هم به دنبال آنها راه میافتدند.

در همان لحظه، در مدرسه باز میشود. همت وارد میشود. همه صلوuat میفرستند. همت لبخند زنان جلوی صف میرود و با معلمها و دانش آموزان احوالپرسی میکند. لحظه ای بعد با صدای بلند شروع میکند به سخنرانی.

بسم الله الرحمن الرحيم.

خبر به سرلشکر ناجی میرسد. او، هم خوشحال است و هم عصبانی. خوشحال از اینکه سرانجام آقای همت را به چنگ خواهد انداخت و عصبانی از اینکه چرا او باز هم موفق به سخنرانی شده!

ماشینهای نظامی برای حرکت آماده میشوند. راننده سرلشکر، در ماشین را باز میکند و با احتمام تعارف میکند. سگ پشمaloی سرلشکر به داخل ماشین میپردازد. سرلشکر در حالی که هفت تیرش را زیر پالتویش جاسازی میکند سوار میشود. راننده، در را میبینند. پشت فرمان مینشیند و با سرعت حرکت میکند. ماشینهای نظامی به دنبال ماشین سرلشکر راه میافتدند.

وقتی ماشینها به مدرسه میرسند، صدای سخنرانی همت شنیده میشود. سرلشکر از خوشحالی غیتواند جلوی خنده اش را بگیرد. از ماشین پیاده میشود، هفت تیرش را میکشد و به مأمورها اشاره میکند تا مدرسه را محاصره کنند.

عرق سر و روی همت را گرفته. همه با اشتیاق به حرفلهای او گوش میدهند. مدیر با اضطراب و پریشانی در دفتر مدرسه قدم میزند و به زمین و زمان فحش میدهد. در همان لحظه صدای پارس سگی او را به خود می آورد. سگ پشمaloی سرلشکر دوان دوان وارد مدرسه میشود. همت با دیدن سگ متوجه اوضاع میشود اما

به روی خودش نمی آورد. لحظاتی بعد، سرلشکر با دو مأمور مسلح وارد مدرسه میشود. مدیر و ناظم، در حالیکه به نشانه احترام دولا و راست میشوند، نفس زنان خودشان را به سرلشکر میرسانند و دست او را میبوسند. سرلشکر بدون اعتنا، درحالی که به همت نگاه میکند، نیشخند میزند.

بعضی از معلمها، اطراف همت را خالی میکنند و آهسته از مدرسه خارج میشوند. با خروج معلمها، دانش آموزان هم یکی یکی فرار میکنند.

لحظه ای بعد، همت میماند و مأمورهایی که او را دوره کرده اند. سرلشکر از خوشحالی قهقهه ای میزند و میگوید: موش به تله افتاد. زود دستبند بزنید، به افراد بگویید سوار بشوند، راه می افتیم.

همت به هر طرف نگاه میکند، یک مأمور میبیند. راه فراری نمیابد. یکی از مأمورها، دستهای او را بالا میآورد. دیگری به هردو دستش دستبند میزند.

همت مینشیند و به دور از چشم مأمورها، انگشتش را در حلقوش فرو برد، عق میزند. یکی از مأمورها میگوید: چی شده؟ دیگری میگوید: حالش خراب شده.

سرلشکر میگوید: غلط کرده پدرسوخته. خودش را زده به موش مردگی. گولش را نخورید. . . بیندازیدش تو ماشین، زودتر راه بیفتیم. همت باز هم عق میزند و استفراغ میکند. مأمورها خودشان را از اطراف او کنار میکشند. سرلشکر درحالیکه جلوی بینی و دهانش را گرفته، قیافه اش را در هم میکشد و کنار میکشد. با عصبانیت یک لگد به شکم سگ میزند و فریاد میکشد: این پدرسوخته را ببریدش دستشویی، دست و صورت کشیفش را بشوید، زودتر راه بیفتیم. تند باشید.

پیش از آنکه کسی همت را به طرف دستشویی ببرد، او خود به طرف دستشویی راه میافتد. وقتی وارد دستشویی میشود، در را از پشت قفل میکند. دو مأمور مسلح جلوی در به انتظار می ایستند.

از داخل دستشویی، صدای شرشر آب و عق زدن همت شنیده میشود. مأمورها به حالتی چندش آور قیافه هایشان را در هم میکشند.

لحظات از پی هم میگذرد. صدای عق زدن همت دیگر شنیده نمیشود. تنها صدای شرشر آب، سکوت را میشکند. سرلشکر در راهرو قدم میزند و به ساعتش نگاه میکند. او که حسابی کلافه شده، به مأمورها میگوید:

نشستن در پشت

میز مذاکره با دشمن

برای ما

خواری

ذلّت و افتضاح

به دنبال دارد

به روایت همت
۳۹۲ ص

شهدۀ همت، نور شبد خدیں ناصر کارا

رفت دست و صورتش را بشوید یا دوش بگیرد؟ بروید تو ببینید چه غلطی میکند.
یکی از مأمورها، دستگیره در را می‌فشارد، اما در باز نمیشود. در قفل است قربان!
غلط کرده، قفلش کرده. بگو زود بازش کند تا دستشویی را روی سرش خراب نکرده
ایم. مأمورها همت را با داد و فریاد تهدید میکنند، اما صدایی شنیده نمیشود.
سرلشکر دستور میدهد در را بشکنند. مأمورها هجوم می‌آورند، با مشت و لگد به
در میکوبند و آن را میشکنند. دستشویی خالی است، شیر آب باز است و پنجره
دستشویی نیز! سرلشکر وقتی این صحنه را میبیند، مثل دیوانه‌ها به اطرافیانش حمله
میکند. مدیر و ناظم که هنوز به جایزه فکر میکنند، در زیر مشت و لگد سرلشکر
نقش زمین میشوند... منبع : کتاب معلم فاری

فرمانده همت؟

از دست کریمی، زیر لب غرولند می‌کرم که اگر مردی خودت برو. فقط بلده دستور
بده. گفته بود باید موتورها را از روی پل شناور ببرم آن طرف. فکر نمی‌کرد من با این
سن و سام، چه طور این‌ها را از پل رد کنم؛ آن هم پل شناور. وقتی روی موتور
می‌نشستم، پام به زور به زمین می‌رسید. چه جوری خودم را نگه می‌داشم؟

- چی شده پسرم؟ بیا ببینم چی می‌گی؟

کلاه اورکتش روی صورتش سایه انداخته بود. نفهمیدم کیه. کفری بودم، رد شدم و
جوری که بشنود، گفتم نمردیم و توی این بر و بیابون بابا هم پیدا کردیم.
باز گفت: وايسا جوون. بیا ببینم چی شده.

چشمت روز بد نبیند. فرمانده همان بود؛ همت. گفتم : شما از چیزی ناراحت نباشید
من از چیزی دلخور نیستم. ترا به خدا ببخشید.

دستم را گرفت و مرا کnarash نشاند. من هم براش گفتم چی شده.
کریمی چشم‌غره‌ای به من رفت و به دستور حاجی سوار موتور شد و زد به پل، که از
آن طرف ماشینی آمد و کریمی تعادلش به هم خورد و افتاد توی آب. حالا مگر
خنده‌ی حاجی بند می‌آمد؟

من هم که جولان پیدا کرده بودم، حالا نخند و کی بخند. یک چیزی می‌دانستم که زیر
بار نمی‌رفتم. کریمی ایستاده بود جلوی ما و آب از هفت ستونش می‌ریخت.

حاج همت گفت: زورت به بچه رسیده بود؟

-نه به خدا، می خواستم ترسش بریزد.

-حالا برو لباست رو عوض کن تا سرما نخوردی. خیلی کارت داریم.

از جیبیش کاغذی درآورد و داد به دستم و گفت: بیا این زیارت عاشورا رو بخون، با هم حال کنیم. چشم خیلی ضعیف بود، عینکم همراه نبود و نمی توانستم این جویی بخوانم. حس و حالش هم نبود.

گفتم: حاجی بیا خودت بخون و گریه کن. من هزار تا کار دارم.

وقتی بلند شدم بروم، حال عجیبی داشت. زیارت را می خواند و اشک می ریخت.

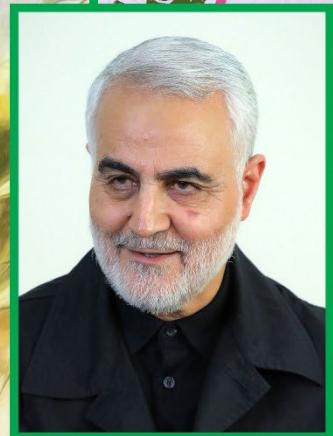
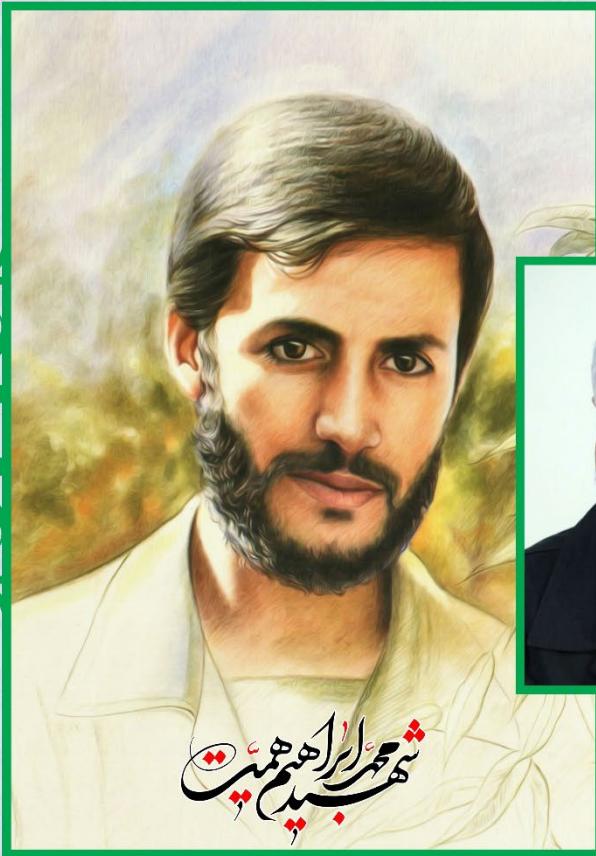
برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

ماه می رفت؟

چشم از آسمان نمی گرفت. یك ریز اشک می ریخت. طاقتم طاق شد. چی شده حاجی؟ جواب نداد. خط نگاهش را گرفتم. اول نفهمیدم، ولی بعد چرا. آسمان داشت بچه ها را همراهی می کرد. وقتی می رسیدند به دشت، ماه می رفت پشت ابرها. وقتی می خواستند از رودخانه رد شوند و نور می خواستند، بیرون می آمد. پشت بی سیم گفت: متوجه ما هم باشین. پنج دقیقه ی بعد، صدای گریه ی فرمانده ها از پشت بی سیم می آمد. برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

بالاخره تسلیم شد

شب عملیات خیر بود. داشتیم بچه ها را برای رفتن به خط آماده می کردیم. حاجی هم دور بچه ها می گشت و پا به پای ما کار می کرد. درگیری شروع شده بود. آتش عراقی ها روی منطقه بود. هر چی می گفتیم: حاجی! شما برگردین عقب یا حداقل برین توی سنگر. مگر راضی می شد؟ از آن طرف، شلوغی منطقه بود و از این طرف، دل نگرانی ما برای حاجی. دور تا دورش حلقه زده بودند. این جویی یك سنگر درست کرده بودند برای او. حالا خیال همه راحت تر بود. وقتی فهمید بچه ها برای حفظ او چه نقشه ای کشیده اند، بالاخره تسلیم شد. چند متر آن طرف تر، چند تا نفر بر بود. رفت پشت آن ها... برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

کجا سراغ دارید که یک فرمانده لشکری از اول حادثه از لشکر ده هزار نفری تا چهل و پنج نفری بایستد؟ واقعا هر وقت این در ذهنم می آید، دلم مملو از غصه می شود. همت فرمانده لشکر بود، لشکر پایتخت در عملیات خیر، لشکرش آنقدر شهید شد، مجروح شد، تا به گردان رسید. گردان را از طلاییه منتقل کرد به جزیره مجنون جنوبی، تبدیل به دسته شد! یعنی قریب به چهل نفر. همت با این دسته ماند. برای حاج همت که در طلاییه آن همه مصیبت کشیده بود، اینجا واقعا یک مصیبت اندر مصیبت بود. یعنی قرار نداشت. مظلومیت افوا迪 مثل حاج همت اینجا بود.

بخشنی از سخنرانی حاج قاسم سلیمانی در وصف شهید همت
برگرفته از کتاب «ذوق‌الفقار»

شہد رامضان، خورشید خدیج، ناصر کارلا

وقتی همت در ساختمان پنهان شد؟

بین نماز ظهر و عصر کمی حرف زد. قرار بود فعلًا خودش چاند و بقیه را بفرستند خط. توجیه‌هاش که قام شد و بلند شد که برود، همه دنبالش راه افتادند. او هم شروع کرد به دویدن و جمعیت به دنبالش. آخر رفت توی یکی از ساختمان‌های دوکوهه پنهان شد و ما جلوی در را گرفتیم.

پیمرد شصت ساله بود، ولی مثل بچه‌ها بهانه می‌گرفت که باید حاجی رو ببینم. یه کاری دارم باهاش.

می‌گفتیم: به ما بگو کار تو، ما انجام بدیم.
می‌گفت: نه. نمی‌شه. دلم آروم غمیشه. خودم باید ببینمش.

به احترام موهای سفیدش گفتیم: بفرما! حاجی توی اون اتاقه.

حاجی را بغل گرفته بود و گونه‌هاش را می‌بوسید. بعد انگار بخواهد دل ما را بسوزاند، برگشت گفت: این کارو می‌گفتم. حالا شما چه جوری می‌خواستین به جای من انجامش بدین؟... برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

خوش سلیقه

همه‌ی کارهاش رو حساب بود. وقتی پاوه بودیم، مسئول روابط عمومی بود. هر روز صبح محوطه را آب و جارو می‌کرد. اذان می‌گفت و تا ما نماز بخوانیم، صبحانه حاضر بود. کمتر پیش می‌آمد کسی توی این کارها از او سبقت بگیرد. خیلی هم خوش سلیقه بود. یکبار یک فرشی داشتیم که حاشیه‌ی یک طرفش سفید بود. انداخته بودم روح موکتمن. ابراهیم وقتی آمد خانه، گفت: آخه عزیز من! یه زن وقتی می‌خواد دکور خونه رو عوض کنه، با مردش صحبت می‌کنه. اگه از شوهرش بپرسه اینو چه جوری بندازم، اونم می‌گه اینجوری. و فرش را چرخاند، طوری که حاشیه‌ی سفیدش افتاد بالای اتاق. برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

سردار خانه دار

زنگ زده بود که نمی‌تواند باید دنبالم. باید منطقه می‌ماند. خیلی دلم تنگ شده بود. آن قدر اصرار کردم تا قبول کرد، خودم بروم. من هم بلیت گرفتم و با اتوبوس رفت

اسلام آباد. کف آشپزخانه تمیز شده بود. همه‌ی میوه‌های فصل توی یخچال بود؛ توی طرفهای ملامین چیده بودشان. کباب هم آماده بود روی اجاق، بالای یخچال یک عکس از خودش گذاشته بود، باایک نامه.

وقتی می‌آمد خانه، خانه من دیگر حق نداشت کار کنم. بچه را عوض می‌کرد. شیر برash درست میکرد سفره را می‌انداخت و جمع می‌کرد. پا به پای من می‌نشست لباسها را می‌شست، پهنه میکرد، خشک می‌کرد و جمع می‌کرد.

آنقدر محبت به پای زندگی می‌ریخت که همیشه بهش می‌گفتم: درسته کم می‌ای خونه، ولی من تا محبت‌های تو رو جمع کنم، برای یک ماه دیگه وقت دارم. نگاهم می‌کرد و می‌گفت: تو بیشتر از اینا به گردن من حق داری. یک بار هم گفت: من زودتر از جنگ قوم می‌شم. وگرنه، بعد از جنگ به تو نشون می‌دادم قوم این روزها رو چه طور جبران می‌کنم...

برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح

دفترچه شناسایی

از شناسایی آمده بود. منطقه مثل موم توی دستش بود. با رگ و خون حسش می‌کرد. دل می‌بست و بعد می‌شناختش. اصلاً به خاطر همین بود که حتی وقتی بین بچه‌ها نبود، از پشت بی‌سیم جوری هدایت شان می‌کرد که انگار هست. انگار داشت آن جا را می‌دید. عشق حاجی به زمین‌ها بود که لوشان می‌داد، لخت و عور می‌شدند جلو حاجی. دفترچه‌ی یادداشتش را باز می‌کرد. هرچی از شناسایی بهش می‌رسید، توی دفترچه‌اش می‌نوشت، ریز به ریز. حالا داشت برای بقیه هم می‌گفت. این کار شب تا صبحش بود. صبح هم که ساعت چهار، هنوز آفتاب نزد، می‌رفتیم شناسایی تا نه شب. از نه شب به بعد تازه جلساتش شروع می‌شد. بعضی وقت‌ها صدای بچه‌ها در می‌آمد. همه که مثل حاجی این‌قدر مقاوم نبودند...

برگرفته از مجموعه کتب یادگاران، انتشارات روایت فتح
 فقط کافی است صدای نفس‌هایت را بشنوند؟

از همین لشکر حاج همت، تنها چند نیروی خسته و ناتوان باقی مانده. امروز هفتمین روز عملیات خیر است. هفت روز پیش، رزمندگان ایرانی، جزاير مجنون را

فتح کردند و کمر دشمن را شکستند. آنگاه دشمن هر چه در توان داشت، بکار گرفت تا جزایر را پس بگیرد؛ اما رزمندگان ایرانی تا امروز مقاومت کرده اند. همه جا دود و آتش است. انفجار پشت انفجار، گلوله پشت گلوله. زمین از موج انفجار مثل گهواره، تکان می خورد. آسمان جزایر را به جای ابر دود فرا گرفته... و هوای جزایر را به جای اکسیژن، گاز شیمیایی.

حاج همت پس از هفت شبانه روز بی خوابی، پس از هفت شبانه روز فرماندهی، حالا شده مثل خیمه ای که ستونهایش را کشیده باشند. نه توان ایستادن دارد و نه توان نشستن و نه حتی توان گوشی بیسیم به دست گرفتن.

حاج همت لب می جنباند؛ اما صدایش شنیده نمی شود. لب های او خشکیده، چشمانش گود افتاده. دکتر با تأسف سری تکان داده، می گوید: این طوری فایده ای ندارد. ما داریم دستی حاج همت را به کشن می دهیم . حاجی باید بستری شود. چرا متوجه نیستید؟ آب بدنش خشک شده. چند روز است هیچی نخورد...

سید آرام می گوید: خوب، سُرم دیگر وصل کن.

دکتر با نازارحتی می گوید: آخر سرم که مشکلی را حل نمی کند. مگر انسان تا چند روز می تواند با سرم سرپا چاند؟

سید کلافه می گوید: چاره دیگری نیست. هیچ نیرویی نمی تواند حاج همت را راضی به ترک جبهه کند.

دکتر با نگرانی می گوید: آخر تا کی؟

-تا وقتی نیرو برسد.

-اگر نیرو نرسد، چی؟

سید بغض آلود می گوید: تا وقتی جان در بدن دارد.

-خوب به زور ببریمش عقب.

-حاجی گفته هر کس جسم زنده مرا ببرد پشت جبهه و مرا شرمنده امام کند، مدیون است... سرپل صراط جلویش را می گیرم.

دکتر که کنجکاو شده، می پرسد: مگر امام چی گفته؟

حاج همت به امام خمینی فکر می کند و کمی جان می گیرد. سید هنوز گوشی بیسیم را جلوی دهان او گرفته. همت لب می جنباند و حرف امام را تکرار می کند:

هر وقت میخواست برای جوونا

یادگاری بنویسه مینوشت :

من کان اللہ کان اللہ لہ

(هُر کہ بِ خَدَا بَاشَدْ خَدَا بَا اوْسَتْ)

وسم عاشق نیست با یک دل
دو دلبر داشتن!

جزایر باید حفظ شود. بچه ها حسین وار بجنگید... وقتی صدای همت به منطقه نبرد مخابره می شود، نیروهای بیرمق دوباره جان می گیرند، همه می گویند؛ باید حرف امام زمین بماند. باید حاج همت، شرمنده امام شود.

دکتر سُرمی دیگر به دست حاج همت وصل می کند. سید با خوشحالی می گوید: ممنون حاجی! قربان نفسات. بچه ها جان گرفتند. اگر تا رسیدن نیرو همین طور با بچه ها حرف بزنی، بچه ها مقاومت می کنند. فقط کافی است صدای نفسهایت را بشنوند! حاج همت به حرف سید فکر می کند: بچه ها جان گرفتند... فقط کافی است صدای نفسهایت را بشنوند...

حالا که صدای نفسهای حاج همت به بچه ها جان می دهد، حالا که به جز صدا، چیز دیگری ندارد که به کمک بچه ها بفرستد، چرا در اینجا نشسته است؟ چرا کاری نکند که بچه ها، صدایش را بشنوند و هم خودش را از نزدیک ببینند؟

سید نمی داند چه فکرهایی در ذهن حاج همت شکل گرفته؛ تنها می داند که حال او از لحظه پیش خیلی بهتر شده؛ چرا که حالا نیمیخیز نشسته و با دقت بیشتری به عکس امام خیره شده است.

حاج همت به یاد حرف امام می افتد، شیلنگ سرم را از دستش می کشد و از جا بر می خیزد. سید که از برخاستن او خوشحال شده، ذوق زده می پرسد:

حاجی، حالت خوب شده؟

دکتر که انگشت به دهان مانده، می گوید: مُرا قبش باش، نخورد زمین. سید در حالی که دست حاج همت را گرفته، با خوشحالی می پرسد: کجا می خواهی بروی؟ هر کاری داری بگو من برایت انجام بدhem. حاج همت از سنگر فرماندهی خارج می شود.

سید سایه به سایه همراهی اش می کند.

-حاجی، بایست ببینم چی شده؟

دکتر با کنجکاوی به دنبال آن دو می رود.

سید، دست حاج همت را می گیرد و نگه می دارد.

حاج همت، نگاه به چشمان سید اندخته، بعض آلود می گوید: تو را به خدا، بگذار بروم سید!

سید که چیزی از حرف های او سر در نمی آورد، می پرسد: کجا داری می روی؟ من
نباشد بدانم؟

-می روم خط، خدا مرا طلبیده!

چشمان سید از تعجب و نگرانی گرد می شود.

-خط، خط برای چی؟ تو فرمانده لشکری. بنشین تو سنگرت فرماندهی کن.
حاج همت سوار موتور می شود و آن را روشن می کند.

-کو لشکر؟ کدام لشکر؟ ما فقط یک دسته نیرو تو خط داریم. یک دسته نیرو که
فرمانده لشکر نمی خواهد. فرمانده دسته می خواهد. فرمانده دسته هم باید همراه
دسته باشد، نه تو قرارگاه.

سید جوابی برای حاج همت ندارد. تنها کاری که می تواند بکند، که دوان دوان به
سنگر بر می گردد، یک سلاح می آورد و عجلانه می آید و ترک موتور حاج همت
می نشیند. لحظه ای بعد، موتور به تاخت حرکت می کند.

لحظاتی بعد گلوله های آتشین در نزدیکی موتور فرود می آید. موتور به سمتی
پرتاب می شود و حاج همت و سید به سمتی دیگر.
وقتی دود و غبار فرو می نیشیند، لکه های خون بر زمین جزیره نمایان می شود.
خبر حرکت حاج همت به بچه ها خط مخابره می شود.

بچه ها دیگر سراز پا نمی شناسند.
می جنگند و پیش می روند تا وقتی حاج همت به خط می رسید، شرمنده او نشوند.

خورشید رفته غروب می کند و یک لشکر نیروی تازه نفس به خط می آید.

بچه ها از اینکه شرمنده حاج همت نشده اند، از اینکه حاج همت را نزد امام رو
سفید کرده و نگذاشته اند حرف امام زمین چاند، خوشحالند؛ اما از انتظار طاقت
فرسای او سخت دلگیرند!...
روایتی از عملیات خیر

یک شب خواب دیدم رفته ام در طبقه سوم یک ساختمان سه طبقه ، که ابراهیم در آن قرار داشت. گفتمن زینجا چکار من کنید پرادر هست؟ گفت : همه لسم آن دنیا من بود ، نام من زینجا عبدالحسین شاه زید است. این خواب را پرای هجگش تعریف نکردم. بعد از شیادش رفتم تا زید آقایی تا خوابم را تغییر کند اول چیزی نمی گفت. گفتم خیالان راحت او در این دنیا نیست . نه خودم را معرفی کردم و نه ابراهیم را . او گفت: عبدالحسین شاه زید بعضی ایشان مانند امام حسین (ع) به شهابات می رسند مقامشان نیز مانند زید است. فرمانده لشکر خبرت رسول همینطور هم بود. او سر نداشت و آن روزها هم فرمانده لشکر ۳۷ حضرت رسول بود.

به تقلیل از همسر شهید محمد ابراهیم هست

کتاب (یه مجنون گفتم زنده بمان)

من ۱۶

شیده ها ، خوشبخت خذل ناصد کارا

کار جالب همت

در عملیات فتح المیین، همت و شهبازی دست راست احمد متولیان بودند و کار جالب همت این بود که برخی مناطقی که خالی بود را پشت بی‌سیم اعلام می‌کرد و دستور می‌داد تا نیروها به آنجا بروند اما در حقیقت قرار نبود کسی به آن منطقه برود و این باعث می‌شده که توان زیادی از دشمن برای همباران آن منطقه، گرفته شود در حالی که اثری از نیروهای ایرانی در آنجا نبود!...

منبع: از کتاب: برای خدا مخلص بود

نقل از: محمد جوانبخت

به ما نگاه کن؟

شب عملیات مسلم بن عقیل(ع) اوضاع خیلی به هم ریخته بود و نیرو‌ها شدیداً مشغول اجرای دستورات فرماندهان خود بودند. در همین‌گیر و دار ناگهان چشم به همت افتاد. دیدم ساكت و آرام همین طور که به آسمان نگاه می‌کند، اشک میریزد. تعجب کردم. گفتم حتماً مشغول راز و نیاز با خداست و داره از خدا بای پیروزی توى عملیات کمک می‌گیره. به هر حال کنجکاوی باعث شد که بوم سراغش، از او پرسیدم: چیه حاجی چرا گریه میکنی؟
به آسمان اشاره کرد و گفت: به ما نگاه کن.

نگاهی به ما انداختم و گفتم: "خب، چی شده؟"

کفت: "ماه لحظه به لحظه بچه ها رو همراهی می‌کنه. هر جا او نا توی دید دشمن قرار می‌گیرن، ماه میره زیر ابر و جایی که از دید دشمن بیرون میان و نیاز به روشنایی دارن، ماه میاد و همه جارو روشن میکنه. می‌بینی لطف خدا رو که چطور شامل حال ما میشه؟ حالاً فهمیدی برا چی اشکم در او مده؟"
او رفت و این امداد غیبی را از پشت بی‌سیم به اطلاع فرمانده گردان‌ها هم رساند و آن‌ها را متوجه حرکت ابر و ماه کرد. دقایقی بعد صدای گریه‌ی همه‌ی آن‌ها از پشت بی‌سیم شنیده می‌شد.
روایتی از عملیات مسلم بن عقیل

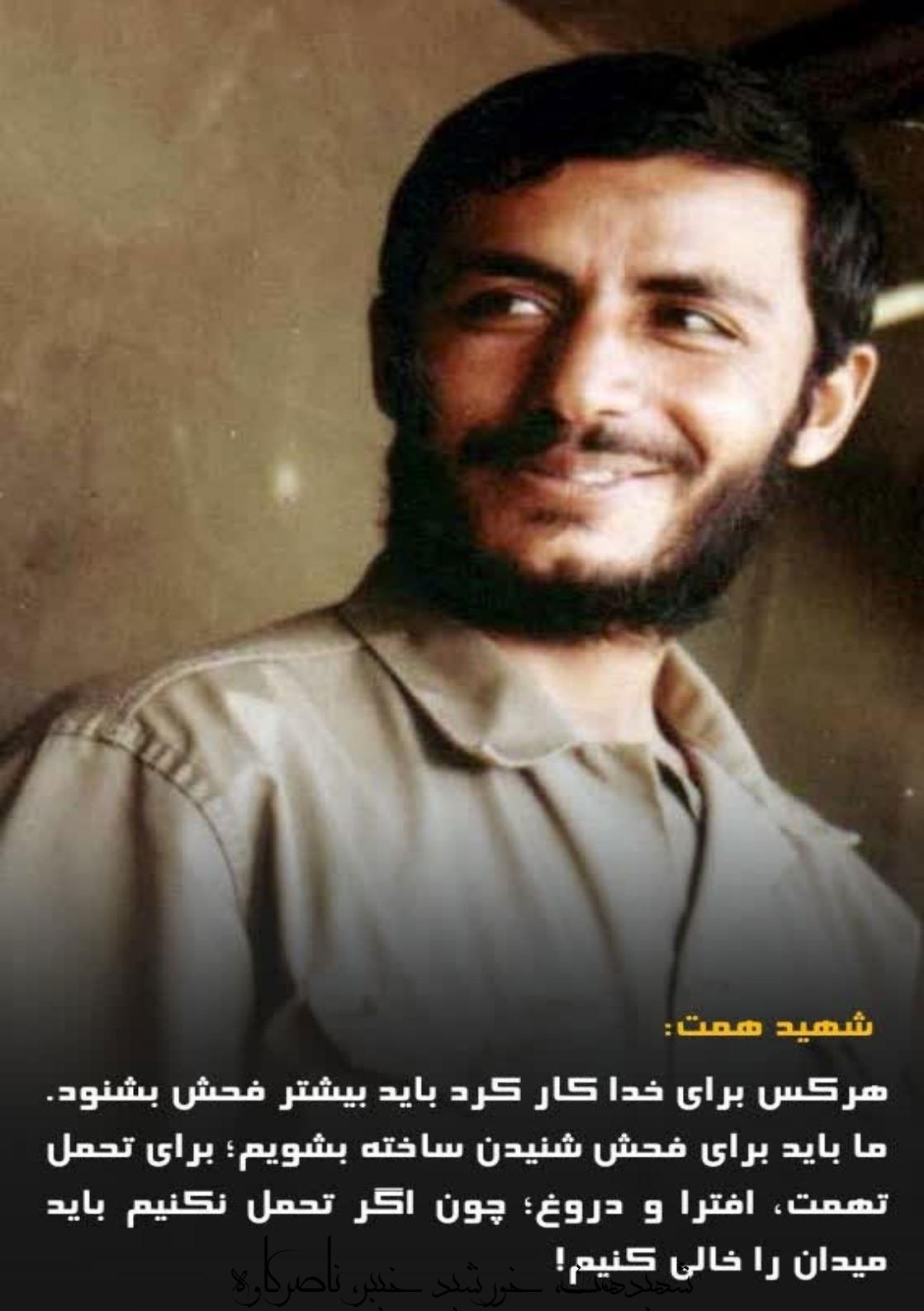
شکستن خط طلائیه با عبور از معتبر ۲۰ سانتی

بالاخره شب عملیات فرا رسید. محور لشکر ۲۷ منطقه طلائیه بود. البته بعضی از یگانهای لشکر هم قرار بود در داخل جزیره مجنون عمل کنند. لشک عاشورا و لشکر کربلا نیز محل مأموریتشان داخل جزیره بود. باید در طلائیه خط را می‌شکستیم و جلو می‌رفتیم و می‌رسیدیم به جاده‌ای که می‌خورد به شهر «نشوه» عراق و منطقه بصره. مأموریت لشکر ۲۷ در حقیقت این بود که از این قسمت راه را باز کند. در مقابلمان هم کانالی به عمق ۵۰ متر وجود داشت.

شب اول عملیات باید از روی دژی می‌رفتیم که تا یک نقطه‌ای ادامه داشت و پس از آن نقطه کاملاً بسته می‌شد و پشتش میدان مین بود و بعد سنگرهای کمین و سنگرهای نیروهای عراقی. تا این نقطه که دژ ادامه داشت در دید عراقی‌ها نبودیم. راهی هم که کنار دژ برای عبور نیروها وجود داشت ۲۰ سانتی‌متر بیشتر عرض داشت. یک طرف این راه دیواره دژ بود- در سمت چپ- و طرف دیگرش هم آب. نیروها باید از این راه ۲۰ سانتی‌متری عبور می‌کردند تا به میدان مین می‌رسیدند و پس از خنثی کردن مین‌ها و باز شدن معتبر به خط دشمن می‌زدند.

دشمن تمام امکانات و تسليحاتش را بسیج کرده بود روی این معتبر ۲۰ سانتی‌متری تا از عبور نیروها جلوگیری کند. دو تا دوشکا کار گذاشته بودند و چهار تا کاتیوشای چهل تایی. فکرش را بکنید در چند لحظه ۱۲۰ گلوله کاتیوشای را این معتبری که ۲۰ سانتی‌متر عرض داشت و ۷۰۰ یا ۸۰۰ متر طول، می‌ریخت.

با تعدادی از بچه‌های تخریب خودمان را رساندیم به میدان مین و معتبر باز کردیم. چند نفری از بچه‌های تخریب به شهادت رسیدند ولی نیروها از معتبر کنار دژ نتوانستند عبور کنند. آتش عراقی‌ها چنان سنگین بود که بیشتر بچه‌ها به شهادت رسیدند و راه بسته شد. من که می‌خواستم برگردم عقب دیدم راه نیست مگر اینکه پا بگذارم رو جنازه بچه‌ها. بعضی جاها دژ می‌پیچید و در تیررس مستقیم نبود اما کاتیوشای بیداد می‌کرد. لحظه‌ای نبود که گلوله‌ای بر زمین نخورد. آن شب عراق به ندرت از خمپاره استفاده کرد و بیشتر آتش کاتیوشای سر بچه‌ها ریخت. ناچار پا رو جنازه بچه‌ها گذاشتیم و آمدم ...

شہید همت:

هر کس برای خدا کار کرد باید بیشتر فحش بشنود.
ما باید برای فحش شنیدن ساخته بشویم؛ برای تحمل
تهمت، افترا و دروغ؛ چون اگر تحمل نکنیم باید

میدان را خالی کنیم!

شده‌اند، نزد نبی ناصر کارلا

فقط ما سه نفر مانده‌ایم، اگر می‌گوئید سه نفری حمله کنیم!
آن شب عملیات متوقف ماند و همه چیز کشید به روز دیگر. شب بعد یک گردان عملیات را آغاز کرد و رفت جلو و تعداد زیادی شهید و مجروح داد. آن شب هم عملیات موفق نبود و نتوانستیم خط دشمن را بشکینیم. عراق چنان این دژ را زیر آتش می‌گرفت که پرنده نمی‌توانست پر بزند. از قرارگاه تأکید داشتند که هر طور شده خط شکسته شود. بیشتر نیروها به شهادت رسیده بودند و دیگر امیدی نبود که آن شب کاری انجام شود.

من و حاج عباس کریمی و رضا دستواره رفتیم جلو. از روی شهدا رد شدیم و رفتیم دیدیم که به غیر از تعدادی نیرو بیشتر بچه‌هایی که جلو رفته‌اند همه به شهادت رسیده‌اند. تأکید برای شکستن خط به خاطر این بود که با متوقف شدن عملیات در این قسمت عملیات در جزیره هم به مشکل برخورده بود.

آن شب حاج همت پشت بیسیم دائم می‌گفت:
آقا از قرارگاه می‌گویند باید امشب خط شکسته شود...

نیمه‌های شب پس از دیدن شرایط و اوضاع به این نتیجه رسیدیم که واقعاً هیچ راهی وجود ندارد. رحیم صفوی آمده بود روی خط بیسیم و ما مستقیم صدای او را می‌شنیدیم که می‌گفت: هر طور هست باید خط شکسته شود. من پشت بیسیم یک طوری مطلب را رساندم که: آقاجان فقط ما سه نفر مانده‌ایم اگر می‌گویید سه نفری حمله کنیم! وقتی فهمیدند که وضعیت مناسب نیست گفتند؛ برگردید عقب. شبهای بعد حمله از کنار دژ منتفی شد و بنا شد برای عبور از کanal محورهای دیگر را انتخاب کنیم. برای عبور از کanal هر شب یکی از گردان‌ها مأمور انداختن پل روی کanal و عبور از آن می‌شد.

دست آخر قرار شد چند نفری از بچه‌های تخریب شنا کنان از کanal عبور کنند و آن سو سنگرهای دشمن را خفه کنند و پس از باز کردن معبر در میدان می‌ن، نیروهای دیگر، این سوی کanal پل بزنند و رد بشوند. بچه‌های تخریب پریند تو آب که بروند آن طرف اما زیر آتش سنگین دشمن موفق به این کار نشدند.

آخرین شب عبور از کانال را به عهده من گذاشتند. یک مقدار محور را تغییر دادم و رفتم سمت دیگر. دوباره از بچه‌های تخریب تعدادی شناگر انتخاب کردیم و رفتیم پشت خط. شب خیلی عجیبی بود.

بین رضا دستواره و حاج عباس کریمی از یک طرف و حاج همت هم از طرف دیگر درگیری لفظی پیش آمد. آن دو می‌گفتند: امشب نباید این کار انجام شود و حاج همت هم می‌گفت: دستور از بالاست و امشب باید از کانال رد بشویم. بعد از درگیری لفظی شدیدی که پیش آمد بنابر این شد که کار انجام شود. حاج همت هم به من گفت: برو جلو و این کار را انجام بده.

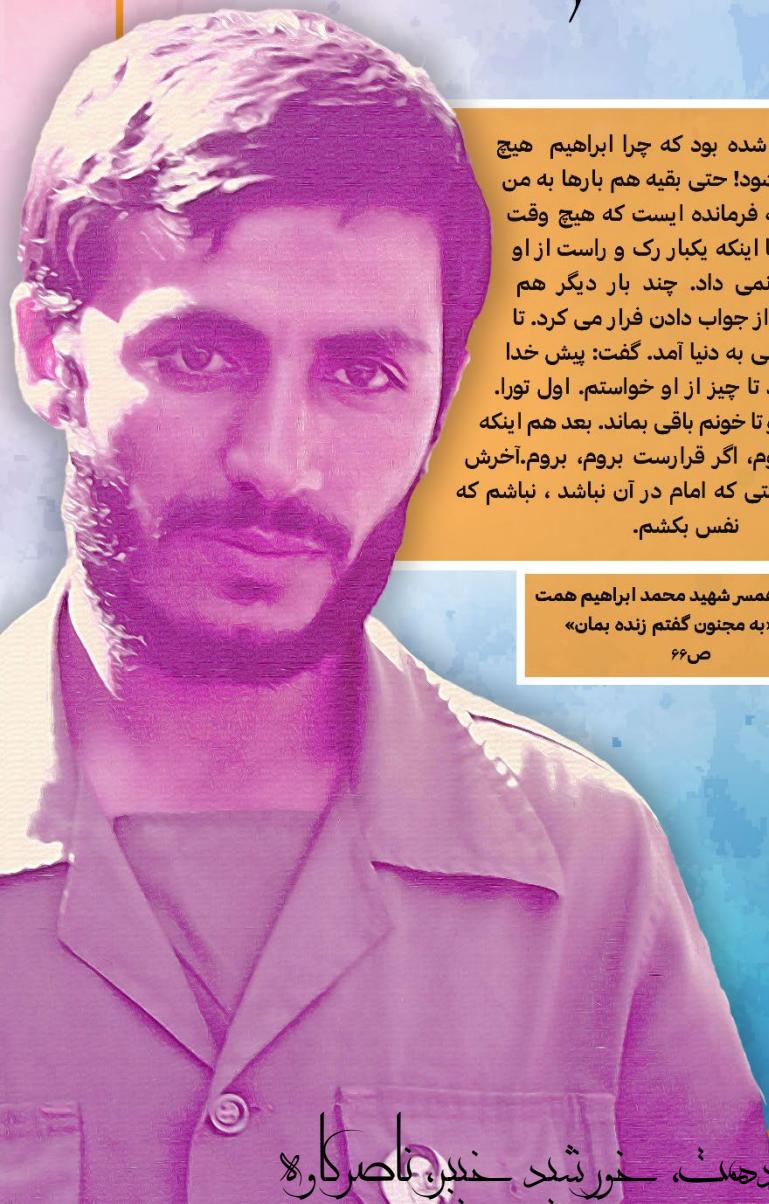
آتش عراقی‌ها امان از همه برپیده بود. بعد از اینکه از آن محور نامید شدیم قرار شد لشکر داخل جزیره برود. با حاج همت و چند نفر دیگر از بچه‌ها رفتیم داخل جزیره برای شناسایی تا پشت سرمان هم نیروها بیایند. در جزیره نیروها برای تردد باید از پلهایی که به پل خیری معروف شدند استفاده می‌کردند یا از هاورکرافت. بعد از شناسایی برگشتم و به همراه تعدادی از بچه‌های تخریب به داخل جزیره رفتیم. البته زمانی که ما در طلائیه عمل می‌کردیم گردن مالک به فرماندهی محمد رضا کارور در جزیره عمل می‌کرد و کارور نیز همانجا به شهادت رسید.

جزیره تقسیم شده بود به دو محور: محور شمالی و محور جنوبی. هوایپماهای دشمن به شدت جزیره را همباران می‌کردند. شاید در یکروز نود هوایپما هم زمان جزیره را همباران می‌کردند. در جزیره نیروها فقط رو دژها جا گرفته بودند و بقیه منطقه آب و نیزار بود. یکهو می‌دیدی ده فروند هوایپما به ستون یک دژ را همباران می‌کنند و می‌روند. حاج همت می‌گفت:

بی‌پدر و مادرها انگار برای مرغ و خروس دانه می‌پاشند.

نزدیک خط یک آلونک گلی بود که ظاهرا از قبل بومی‌ها آن را ساخته بودند. حاج همت بیسیم و تشکیلات مخابراتی را در آنجا مستقر کرده بود و با فرماندهان در ارتباط بود. بعد از اینکه نیروها در جزیره مستقر شدند. من و حاج همت سوار موتور شدیم تا برویم عقب ببینیم وضعیت چه طور است.

سُهْلَ رَاهِ هُمَّهْ

بارها برایم سوال شده بود که چرا ابراهیم هیج وقت زخمی نمی شود! حتی بقیه هم بارها به من می گفتند؛ این چه فرمانده است که هیچ وقت زخمی نمی شود! تا اینکه یکبار رک و راست از او پرسیدم . جواب نمی داد. چند بار دیگر هم پرسیدم اما هر بار از جواب دادن فرار می کرد. تا آن شب که مصطفی به دنیا آمد. گفت: پیش خدا کنار خانه اش چند تا چیز از او خواستم. اول تورا. دوم، دو تا پسر از تو تا خونم باقی بماند. بعد هم اینکه زخمی و اسیر نشوم، اگر قرار است بروم، بروم. آخرش هم اینکه در مملکتی که امام در آن نباشد ، نباشم که نفس بکشم.

به نقل از همسر شهید محمد ابراهیم همت
کتاب «به مجنون گفتم زنده بمان»
صفحه ۶۶

شهداء، خوشبختانه ناصر کار

مثل اینکه خدا ما را طلبیده

در آن چند ساعتی که ارتباط با خط مقدم قطع شده بود حاج همت به من گفت: حالا هی نیرو از این طرف می‌فرستیم که برود و خبر بیاورد ولی هرکس رفته برنگشته. یک سه راهی به نام سه راهی مرگ بود که هرکس می‌رفت محال بود بتواند از آن عبور کند. حاج همت به مرتضی قربانی (فرمانده لشکر ۲۵ کربلا) گفت: یکی دو نفر را بفرستند خبر بیاورند تا ببینم اوضاع چه شکلی است. قربانی گفت: من هیچکس را ندارم، هرکس را فرستادم رفت و برنگشت. حاجی سری تکان داد و راه افتاد سمت جزیره. قبل از راه افتادن جمله‌ای گفت که هیچوقت یادم نمی‌رود: مثل اینکه خدا ما را طلبیده...

بعد از رفتن حاجی من با یکنفر دیگر راه افتادم سمت جزیره و آمدیم داخل خط. عراقی‌ها هنوز به شدت همباران می‌کردند. رفتیم جایی که نیروها پدافند کرده بودند. وضعیت خیلی ناجور بود. مجروحان زیادی روی زمین افتاده بودند و یا زهرا می‌گفتند و صدای ناله‌شان بلند بود. سعی کردیم تعدادی از مجروحان را به هر شکلی که بود بفرستیم عقب.

جنازه عراقی‌ها و شهدای ما افتاده بودند داخل آب و خمپاره و توب پ هم آنقدر خورد بود که آب گل آلود شده بود. بچه‌ها از شدت تشنجی و فقر امکانات، قمصم‌ها را از همین آب گل آولد پی می‌کردند و می‌خوردند. حاج همت با دیدن این صحنه حیلی ناراحت شد. قمصم‌ها را جمع کرد و با پل شناور کمی رفت جلو و در جایی که آب زلال و شفاف بود آن‌ها را پر کرد و آمد. تو خط درگیری به شدت ادامه داشت. عراق دائم همباران می‌کرد. ما نمی‌توانستیم از این خط جلوتر برویم. حاج همت به من گفت: شما بمان و از وضع خط مطلع باش. بیسیم هم به من داد تا با عقبه در ارتباط باشم و خودش برگشت عقب.

دیدار محبوب در جزیره مجنون؛ سه راهی شهادت وقتی حاجی در حال بازگشت به طرف قرارگاه بوده تا در آنجا فکری به حال خط مقدم بکند در همان سه راهی مرگ به شهادت می‌رسد. پس از رفتن حاج همت به

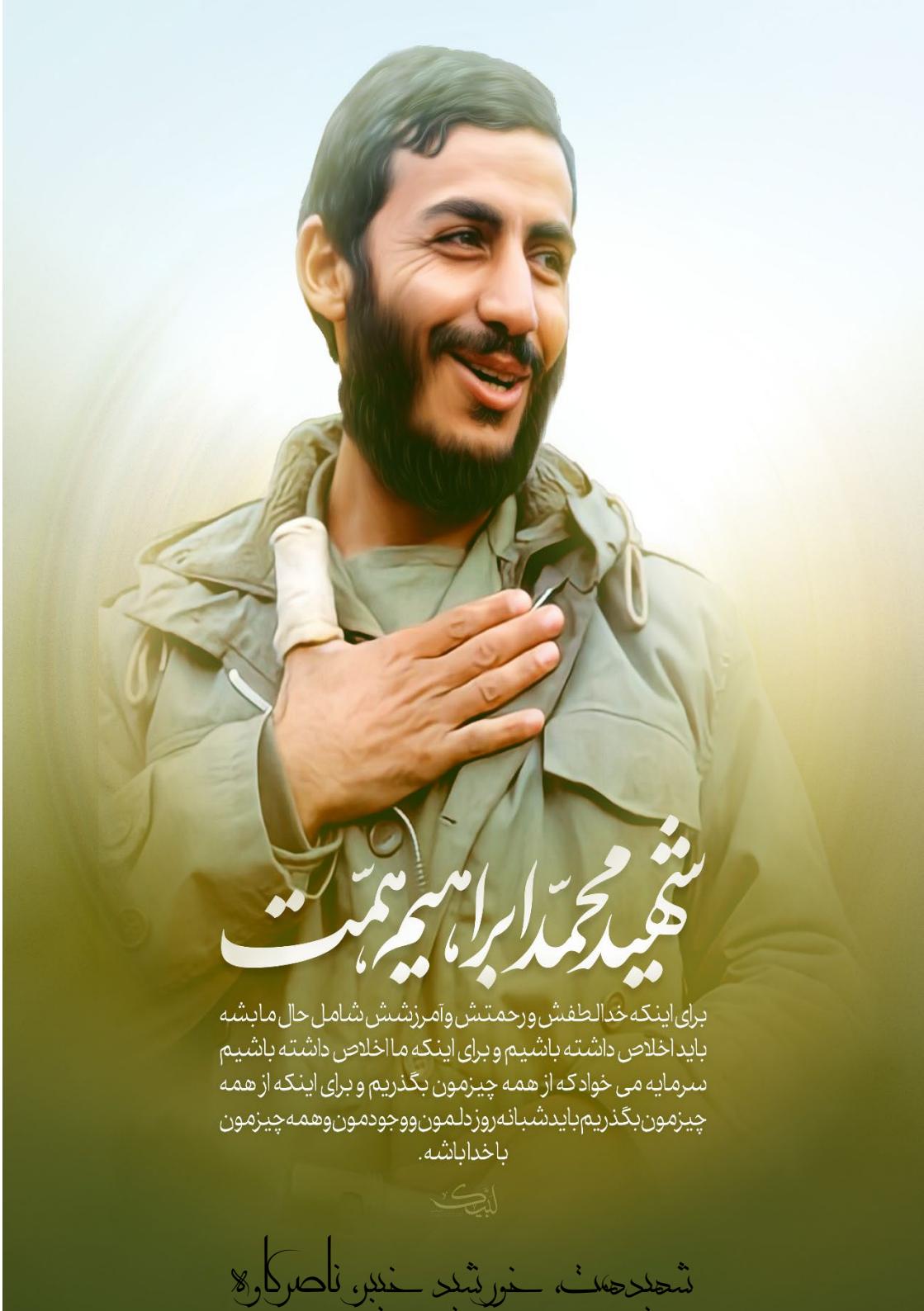
سمت عقب یکی دو ساعتی طول نکشید که خط ساکت شد. همان خطی که حدود یک ماه لحظه‌ای درگیری در آن قطع نشده بود و این سبب تعجب همه شد. ما منتظر ماندیم. گفتیم شاید باز هم درگیری آغاز شود.

صبح فردا هوا روشن شد اما باز هم از حمله دشمن خبری نشد. اطلاع نداشتیم که چه اتفاقی افتاده است. بی‌خبر از آن بودیم که در جزیره سری از بدن جدا شده و حاج همت بی‌سر به دیدار محبوب رفته و دستی قطع شده همان دستی که برای بسیجیان در خط آب آورد. جزیره با شهادت حاجی از تب و تاب افتاد. بالاخره زمانی که اطمینان حاصل شد از حمله عراقی‌ها خبری نیست، تصمیم گرفتم به عقب برگردم. پیکر شهیدی که سر در بدن نداشت و یک دست او نیز قطع شده بود

در حالی که به عقب برمی‌گشتم در سه راهی چشمم به پیکر شهیدی افتاد که سر در بدن نداشت و یک دست او نیز از بدن قطع شده بود. از روی لباسهای او متوجه شدم که پیکر مطهر حاج همت است اما از آنجا که شهادت ایشان برایم خیلی دردناک بود همان طور که به عقب می‌آمدم خود را دلداری می‌دادم که نه این جنازه حاج همت نبود. وقتی به قرارگاه رسیدم و متوجه شدم که همه دنبال حاجی می‌گردند به ناچار و اگر چه خیلی سخت بود اما پذیرفتم که او شهید شده است.

شب همان روز بدن پاک حاجی به عقب برگشت و من به قرارگاه فرماندهی که در کنار جاده فتح بود رفتم. گمان می‌کردم همه مطلع هستند اما وقتی به داخل قرارگاه رسیدم متوجه شدم که هنوز خبر شهادت حاجی پخش نشده است. روز بعد متوجه شدم که جنازه حاجی در اهواز به علت نداشتن هیچ نشانه‌ای مفقود شده است. من به همراه شهید حاج عبادیان و حاج آقا شبیانی به اهواز رفتیم. علت مفقود شدن جنازه حاج همت نداشتن سر در بدن او بود.

چند روز قبل از شهادت حاج عبادیان مسئول تدارکات لشکر یک دست لباس به حاجی داده بود و ما از روی همان لباس توانستیم حاجی را شناسایی کنیم و پیکر مطر ایشان را به تهران بفرستیم. پس از فروکش کردن درگیری‌ها به دو کوهه و از آنجا هم برای تشییع جنازه شهید همت به تهران رفیم. پس از تشییع در تهران جنازه شهید همت را بردنده به زادگاهش «شهرضا» و در آنجا به خاک سپردند. البته در بهشت زهرا نیز قبری به یادبود او بنا کردند... راوی: جعفر جهروتی

شیخ محمد ابراهیم حبیت

برای اینکه خدالطفش و رحمتش و آمرزشش شامل حال مابشه
باید اخلاص داشته باشیم و برای اینکه مالا خلاص داشته باشیم
سرمایه می خواد که از همه چیزمن بگذریم و برای اینکه از همه
چیزمن بگذریم باید شبانه روز دلمون وجودمون و همه چیزمن
با خدا باشه.

لیلیت

شیخ محمد ابراهیم حبیت، نور شید خدیو ناصر کارا

پای سرلشکر شکست؟!

خیلی عصبانی بود. سرباز بود و مسئول آشپزخانه کرده بودندش. ماه رمضان آمده بود و او گفته بود هر کس بخواهد روزه بگیرد، سحری بهش می‌رساند. ولی یک هفته نشده، خبر سحری دادن‌ها به گوش سرلشکر ناجی رسیده بود. او هم سر ضرب خودش را رسانده بود و دستور داده همه‌ی سربازها به خط شوند و بعد، یکی یک لیوان آب به خوردن داده بود که «سربازها را چه به روزه گرفتن!» و حالا ابراهیم بعد از ۲۴ ساعت بازداشت برگشته بود آشپزخانه.

ابراهیم با چند نفر دیگر، کف آشپزخانه را تمیز شستند و با روغن موزاییک‌ها را برق انداختند و منتظر شدند. برای اوین بار خدا می‌کردند سرلشکر ناجی سر برسد. ناجی در درگاه آشپزخانه ایستاد. نگاه مشکوکی به اطراف کرد و وارد شد. ولی اوین قدم را که گذاشته بود، تا ته آشپزخانه چنان کشیده شده بود که کارش به بیمارستان کشید. پای سرلشکر شکسته بود و می‌بایست چند صبایح تو بیمارستان بماند. تا آخر ماه رمضان، بچه‌ها با خیال راحت روزه گرفتند. برشی از زندگی شهید همت

خداحافظی شب عملیات!

اوین دوره‌ی نمایندگی مجلس داشت شروع می‌شد. بهش گفت: خودت رو آمده کن، مردم تو را می‌خواهند؟ قبلًا هم بهش گفته بودم. جوابی نمی‌داد. آن روز گفت: «نمی‌تونم. من خدا حافظی شب عملیات بچه‌ها رو با هیچی نمی‌تونم عوض کنم.»
برشی از زندگی شهید همت

درستکار و امین؟

زودتر از هر روز آمد خانه؛ اخمو و دمق. می‌گفت دیگر برهمی‌گردد سر کار، به آن میوه‌فروشی. آخر اوستا سرش داد زده بود. خم شد صورتش را بوسید و آهسته صداش کرد. ابراهیم بیدار شد، نشست. اوستا آمده بود هر طور شده، ناراحتی آن روز را از دل او درآورد و برش گرداند سر کار. اوستا می‌گفت «صد بار این بچه را امتحان کردم؛ پول زیر شیشه‌ی میز گذاشت، توی دخل دم دست گذاشت. ولی یه بار ندیدم این بچه خطا کنه. برشی از زندگی شهید همت

تا قدس؟

بپش پیله کرده بودیم که بیا برویم برات آستین بالا بزنیم.

گفت: باشه. فکر نمی‌کردیم بگذارد حتی حرفش را بزنیم.

خوشحال شدیم. گفت: من زنی می‌خواهم که تا قدس همراهم بیاد.

برشی از زندگی شهید همت

استقبال بچه‌ها

ریخته بودند دور و برش و سر و صورت و بازوهاش را می‌بوسیدند. هر کار می‌کردی،

نمی‌توانستی حاجی را از دستشان خلاص کنی. انگار خیل بسته باشند، ولکن نبودند.

بارها شده بود حاجی توی هجوم محبت بچه‌ها صدمه دیده بود؛ زیر چشمش کبود

شده بود، حتا یک بار انگشتش شکسته بود.

سوار ماشین که می‌شد، لپهایش سرخ شده بود، اینقدر که بچه‌هالپهاش را
برداشته بودند برای تبرک! باید با فوت و فن برای سخن رانی می‌آوردیم و می‌بردیم.

- خب، حالا قصر در رفت؟ یواشکی آوردنش؟ وقتی خواست بره چی؟

بین بچه‌ها نشسته بودم و می‌شنیدم چی پچ پچ می‌کنند. داشتند خط و نشان
می‌کشیدند. حاجی را یواشکی آورده بودیم و توی چادر قایش کرده بودیم. بعد که

همه جمع شدند، حاجی برای سخن رانی آمد. بچه‌ها خیلی دلخور شده بودند.

سریع سوار ماشین کردیم. تا چند صدمتر، ۵۵، بیست نفری به ماشین آویزان بودند.

آخر مجبور شدیم بایستیم و حاجی باید پایین. برشی از زندگی شهید همت

شیطنتش گل کرده بود؟!

بچه‌ها کسل بودند و بی‌حوصله. حاجی سر در گوش یکی برد بود و زیر چشمی بقیه

را می‌پایید. انگار شیطنتش گل کرده بود. عراقی آمد تو و حاجی پشت سرش. بچه‌ها

دویدند دور آنها. حاجی عراقی را سپرد به بچه‌ها و خودش رفت کنار. آنها هم

انگار دلشان می‌خواست عقده‌هاشان را سر یک نفر خالی کنند، ریختند سر عراقی و

شروع کردند به مشت و لگد زدن به او. حاجی هم هیچی نمی‌گفت. فقط نگاه

می‌کرد. یک رفت تفنگش را آورد و گذاشت کنار سر عراقی. عراقی رنگش پرید و زبان

شادی هشت نمره راز خدا است

لُغَةِ

رَبِّيْلِ

بعد از جاری شدن خطبه عقد به مزار شهدای شهر رفتیم و زیارتی کردیم و بعد راهی سفر شدیم. مدتها در پاوه زندگی کردیم و بعد هم بدلیل احساس نیاز به بیرون‌های زیمنده به جهه‌های جنوب رفتیم و من در دزفول ساکن شدم. پس از مدت زیادی گشتن اطاقی برای سکونت پیدا کردیم که محل نگهداری مرغ و جوجه بود. تمیز کردن اطاق مدت زیادی طول کشید و بسیار سخت انجام شد. فرش و موکت نداشتیم که اطاق را با دو پتوی سربازی پوشاندم و ملحه سفیدی را رو لایه کردم و به پشت پنجره آویختم. به بازار رفتم و یک قویی با دو استکان و دو بشقاب و دو کاسه خریدم. تازه پس از گذشت یک ماه سرو سامان می‌گرفتیم اما مشکل عقرها حل نمی‌شد. حدود بیست و پنج عقرب در خانه کشتم. بدلیل مشغله زیاد حاج ابراهیم اغلب نیمه های شب به خانه می‌آمد و سپیده دم از خانه خارج می‌شد. شاید در این دو سال ما یک ۲۴ ساعت بطرور کامل در کنار هم نبودیم. این زندگی ساده که تمام داراییش در صندوق عقب یک ماشین جای می‌گرفت همین قدر کوتاه بود. راوی، همسر شهید همت

شهداد، خواستند خدیں ناصر کارا

باز کرد که «بابا، نگشید! من از خودتونم.» و شروع کرد تندتند، لباس‌هایی را که کش رفته بود کنند و غر زدن که « حاجی جون، تو هم با این نقشه‌هات. نزدیک بود ما رو به کشتن بدی. حالا شبیه عراقی‌هاییم دلیل نمی‌شه که...
بچه‌ها می‌خندیدند.

حاجی هم می‌خندید.

برشی از زندگی شهید همت

ظرف‌ها را می‌شست

ساعت یک و دو نصفه شب بود.

صدای شُرُشْ آب می‌آمد. تویی تاریکی نفهمیدم کی است. یکی پایی تانکر نشسته بود و
یواش، طوری که کسی بیدار نشود، ظرف‌ها را می‌شست.

جلوتر رفت. حاج همت بود. برشی از زندگی شهید همت

نماز اول وقت

سر تا پاش خاکی بود. چشم‌هاش سرخ شده بود؛ از سوز سرما.

دو ماه بود ندیده بودمش.

- حداقل یه دوش بگیر، یه غذایی بخور. بعد نماز بخون.

سر سجاده ایستاد. آستین‌هاش را پایین کشید و گفت: من با عجله‌او مدهم که نماز اول
وقتم از دست نره. کنارش ایستادم. حس می‌کردم هر آن ممکن است بیفتند زمین.

شايداین جوری می‌توانستم نگهش دارم. ظرف‌ها را می‌شست. راوی: همسر شهید

اورکت‌ها

قلاغه بود و سرمای استخوان‌سوزش. اورکت‌ها را آوردیم و بین بچه‌ها قسمت کردیم.

نگرفت. گفت: همه بپوشن. اگه موند، من هم می‌پوشم.

تا آن جا بودیم، می‌لرزید از سرما. راوی: شهید عیادیان

پی‌خوابی

تا دو، سه‌ی نصفه شب هی وضو می‌گرفت و می‌آمد سراغ نقشه‌ها و به‌دقت وارسی
شان می‌کرد. یک وقت می‌دیدی همان‌جا روی نقشه‌ها افتاده و خوابش برده.

متنفر هشتم از انسان های سازشکار و بی تفاوت

هر چه داریم از شهدا داریم
و انقلاب حاصل خون شهیدان است

می‌شنایم
اج همت

استعمار چقدر جامعه ما را به لجنزار کشیده است
ولی چاره ای نیست اینها سد راه انقلاب اسلامی اند
پس سد راه اسلام باید برداشته شوند تا راه تکامل طی شود

خودش می‌گفت: من کیلومتری می‌خوابم.

واقعاً همین طور بود. فقط وقتی راحت می‌خوابید که توی جاده باماشین می‌رفتیم. عملیات خیر، وقتی کار ضروري داشتند، رو دست نگهش می‌داشتند. تا رهاس می‌کردند، ییهوش می‌شد. این قدر که ییخوایی کشیده بود. راوی: همزمان شهید

بسته تخمه

می‌گذاشت ساکش را ببندم. مراعات می‌کرد. بالاخره یک بار بستم. دعا گذاشت توی ساکش. یک بسته تخمه که بعد شهادتش باز نشده، با ساک برایم آوردند. یک جفت جوراب هم گذاشت. ازشان خوشش آمد.

گفتم: می‌خوای دو، سه جفت دیگه برات بخرم؟

گفت: بذار این‌ها پاره بشن، بعد.

همان جوراب‌ها پاش بود، وقتی جنازه‌اش برگشت. راوی: همسر شهید

روایت خواهر شهید همت

چون باردار بودم از شیراز به شهرضا خانه مادرم آمده بودم و همراه مادرم مشغول خانه تکانی بودیم. مشغول خانه تکانی بودیم، مادرم گفت: ننه خانه را تمیز و مرتب کن، شیشه‌ها را تمیز کنیم تا ابراهیم که از جبهه می‌آید یک دل سیر نگاهش کنم و با او صحبت کنم. همه کارهای خانه را انجام دادیم و شیشه‌ها را تمیز کردیم. همیشه تلویزیون در زمان پخش اخبار در خانه ما روشن بود، مادرم می‌گفت من باید از حال و احوال جبهه خبر داشته باشم.

نه خانه را تمیز و مرتب کن، شیشه‌ها را تمیز کنیم تا ابراهیم که از جبهه می‌آید یک دل سیر نگاهش کنم و با او صحبت کنم. تا ۱۰ دقیقه به ساعت ۱۴ تلویزیون روشن بود، تلویزیون را خاموش کردیم و با مادرم به حیاط رفتیم تا آنجا را تمیز کنیم در همان زمان ساعت ۱۴ از تلویزیون خبر شهادت حاجی را اعلام می‌کنند.

زن داداشم زن حاج ابراهیم در راه نجف آباد بود و از رادیوی مینیبوس خبر شهادت را می‌شنود و به خواهرم مهری زنگ می‌زند و خبر شهادت حاجی را می‌گوید، خواهرم پای تلفن غش می‌کند.

رله والین سکاره کی رزان هوا کرد.

مدبیریت جهادی به رسم شهدا

سَمَّا لِشَهِيدِ حُجَّاجِ الْبَلَامِيِّ

روز

سوم

عملیات بود.

آن روز، نماز ظهر را

به او اقتدار کرد. سر نماز عصر، یک حاج آقای روحانی آمد. به اصرار حاجی، نماز عصر را ایشان خواند.

رکعت دوم حاج آقا تمام نشد، حاجی غش کرد و افتاده زمین. ضعف کرده بود و نمی‌توانست روی پا بایستد. سرمه به دستش بود و مجبوری، کوشید سنگر نشسته بود. با دست دیگر بی سیم را گرفته بود و با بیجهها صحبت می‌کرد؛ خبر من گرفت و راهنمائی می‌کرد اینجا هم ول کن نبود.

عصر همان روز قرار بوده با زن برادر دیگوش به دیدن یکی از دوستانشان بروند به همین دلیل برای خرید کادو به مغازه یکی از فامیل‌هایشان می‌روند مغازه‌دار به آن‌ها می‌گوید من فکر نمی‌کرم شما امروز به اینجا بیایید، خواهر شهید همت از این حرف تعجب می‌کند اما چیزی متوجه نمی‌شود، عصر به خانه دوستشان می‌روند که او هم به آنها می‌گوید من فکر نمی‌کرم امروز به اینجا بیایید.

وقتی خانه آمدیم دیدم پدرم در حال گریه کردن است و مادرم هم حال خوبی نداشت، مهری خواهر دیگرم هم در آشپزخانه بود به خواهرم گفتم چه اتفاقی افتاده چون باردار بودم، مراعات حال من را می‌کردند، گفتم یعنی چه؟ چی شده؟ هنوز به خانواده‌مان خبر شهادت را نداده بودند.

خواهرم گفت: نترس ابراهیم مجروح شده است و من شروع به گریه کردن کرم. دو ساعت که گذشت تلفن مرتب زنگ می‌خورد و می‌خواستند اخبار را برسانند به خواهرم گفتم چی شده؟ گفت: راستش ابراهیم شهید شده، خیلی ناراحت شدم و گریه کردم و به من گفت به ننه چیزی نگو.

نزدیک مغرب می‌شود ننه نصرت جامازش را پهن می‌کند و مشغول نماز خواندن می‌شود و بعد از نماز به درگاه خدا دعا می‌کند و می‌گوید خدایا از جان من بگیر و به ابراهیم بده، فکر می‌کرد ابراهیم در بیمارستان است.

هنگام شب زانوهای پدر دیگر قدرت حرکت ندارد و مادر هم مرتب گریه می‌کند و می‌گوید، ابراهیم کجاست یعنی کسی هست که یک لیوان آب به او بدهد.

در اسفندماه هوا سرد بود، می‌رفتم در حیاط گریه می‌کرم و باز برمی‌گشتم، مادرم می‌گفت چرا در این هوای سرد بیرون می‌رومی روی، می‌گفتم می‌خواهم هوایی عوض کنم، آن شب را به هر شکلی که بود به صبح رساندیم.

صبح برادرم حاج ولی الله که آمد به من گفت مینا کمی کاهگل و گلاب برای نه آماده کن من این خبر را می‌خواهم به ننه بدهم، می‌دانم غش می‌کند(به مادرم مان نه می‌گفتم... راوی: مینا همت، خواهر شهید حاج محمد ابراهیم همت در گفت و گو با خبرنگار فارس در اصفهان

هر وقت میخواست برای جوونا

یادگاری بنویسه مینوشت :

من کان اللہ کان اللہ لہ

(هر که با خدا باشد خدا با اوست)

وسم عاشق نیست با یک دل

دو دلبر داشتن!

پرده آخر، شهادت

از موتور پریدیم پایین. جنازه را از وسط راه برداشتیم که له نشود. بادگیر آبی و شلوار پلنگی پوشیده بود. جنه‌ی ریزی داشت، ولی مشخص نبود کی است. صورتش رفته بود. قرارگاه وضعیت عادی نداشت. آدم دلش شور می‌افتداد. چادر سفید و سطح سنگر را زدم کنار. حاجی آن جا هم نبود. یکی از بچه‌ها من را کشید طرف خودش و یواشی گفت: از حاجی خبر داری؟ می‌گن‌شهید شده.

نه! امکان نداشت. خودم یک ساعت پیش باهаш حرف زده بودم. یک دفعه برق از چشمم پرید. به پناهندۀ نگاه کردم. پریدیم پشت‌موتور که راه آمده را برگردیم. جنازه نبود. ولی رد خون تازه تا یک حاجی روی زمین کشیده شده بود. گفتند: بروید معراج، شاید نشانی پیدا کردید.

بادگیر آبی و شلوار پلنگی. زیپ بادگیر را باز کردم؛ عرق‌گیر قهوه‌ای و چراغ قوه. قبل از عملیات دیده بودم مسئول تدارکات آن‌ها را داد به حاجی. دیگر هیچ شکی نداشم. هوا سنگین بود. هیچ‌کس خودش نبود. حاجی پشت آمبولانس بود و فرماندها و بسیجی‌ها دنبال او. حیفم آمد دوکوهه برای بار آخر، حاجی را نبیند. ساختمان‌ها قد کشیده بودند به احترام او. وقتی برمی‌گشتم، هرچه دورتر می‌شدیم، می‌دیدم کوتاه‌تر می‌شوند. انگار آن‌ها هم تاب نمی‌آورند.

برگرفته از کتاب «همت» از مجموعه کتب یادگاران

پایان

آدرس سایت ناصرکاوه <http://naserkaveh.ir>

آدرس ناصرکاوه در ایتا <https://eitaa.com/joinchat/4212850690C6651aa4497>

همت فرمانده لشکر پایتخت بود. دهها هزار نفر زیر نظر او بودند. طاقت این است، امتحان این است. در خبر لشکر آنقدر شهید و محروم شد که وقتی گردان را از طلایه منتقل کرد به جزیره مجنون جنوبی تبدیل به دسته شد و الله تبدیل به دسته شد، یعنی قریب به چهل نفر، اون وقت برتری موتور ناشناس، نه در یک بزر ضد گلول، در ضلع وسطی جزیره جنوبی شهید شد و بیش از دو ساعت کسی نمی‌دانست اینکه بر زمین افتاده هست است. اینطوری می‌شود که او امروز بر جان‌ها حکومت می‌کند.

سخنرانی بهمناسب
هفته‌نامه امام خمینی
ماریم مهر ۱۳۹۵

شهدادت، خورشید نذیر ناصر کارلا

